

การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยชุดกิจกรรมแนะแนว
ENHANCEMENT OF EXECUTIVE FUNCTION FOR ELEMENTARY
STUDENTS THROUGH GUIDANCE ACTIVITIES PACKAGE

ซินตา นุชกระโทก

การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยชุดกิจกรรมแนะแนว

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ENHANCEMENT OF EXECUTIVE FUNCTION FOR ELEMENTARY
STUDENTS THROUGH GUIDANCE ACTIVITIES PACKAGE

CHUENTA NUCHKRATOKE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Master of Education (Guidance Psychology))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2020

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยชุดกิจกรรมแนะแนว

ของ

ชันทา นุชกระโทก

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง)

..... ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโท หญิง ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิม)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล)

ชื่อเรื่อง	การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยชุดกิจกรรมแนะแนว
ผู้วิจัย	ชิ่งตา นุชกระโทก
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. มณฑิรา จารุเพ็ง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว และ 3) เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงบริหารจัดการหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นต้นตอน จำนวน 346 คน และ กลุ่มที่ 2 เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเองและฉบับครูประเมิน ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92 และ 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test Dependent และ t-test Independent ผลการวิจัยพบว่า 1) การคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในรายตัวบ่งชี้ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการควบคุมอารมณ์อยู่ระดับน้อย 2) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การคิดเชิงบริหารจัดการ, ชุดกิจกรรมแนะแนว, นักเรียนประถมศึกษา

Title	ENHANCEMENT OF EXECUTIVE FUNCTION FOR ELEMENTARY STUDENTS THROUGH GUIDANCE ACTIVITIES PACKAGE
Author	CHUENTA NUCHKRATOKE
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2020
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Monthira Jarupeng
Co Advisor	Associate Professor Dr. Patcharaporn Srisawat

The objectives of this research are as follows: (1) to study executive function among elementary students; (2) to compare executive function with an experimental group before and after participation in a guidance activity package; and; (3) to compare executive function after participating in guidance activities between experimental and control groups. The subject group were divided into two groups: the first group were students in upper primary school in Bangkok by using multistage random sampling with 346 people and the second group were selected individually. The 60 fifth-grade students used purposive sampling. The instruments used in this study included an executive function test for primary students, including a self-assessment version and a teacher assessment version with a reliability of .92 and a series of guidance activities packages to enhance the executive function of the students. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, a dependent t-test and an independent t-test. The research results were as follows: (1) the executive function for elementary students as a whole was at a high level and in each, all of the indicators were at a high level except emotional control in dimension of executive function, which was at a low level; (2) the experimental group had a significantly higher executive function scores than before participating in guidance activities at a .05 level; and (3) the experimental group had significantly higher executive function scores than the control group at a level of .05.

Keyword : Executive Function, Guidance Activities Package, Elementary students

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และรองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ปริญญาโทฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุฬรัตน์ อาจารย์ ดร.ฐาปนีย์ แสงสว่าง และอาจารย์ ดร.วรางคณา ไส้มนันท์ ที่ให้ความเมตตา ให้ความรู้ คำแนะนำ และให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ที่ได้ให้ความเมตตา ความกรุณา ความปรารถนาดีและให้กำลังใจตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนเครือข่ายที่ 30 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลงานวิจัยเป็นอย่างดีและชอบใจนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดเพื่อเก็บข้อมูล และเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วมงานวิจัยจนสำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคาม เมียะแก้ว คุณแม่เล็ด เมียะแก้ว และสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจ ให้การสนับสนุน ห่วงใยด้วยความรักตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย

ขอขอบคุณ พี่ เพื่อนและน้อง ๆ สาขาจิตวิทยาการแนะแนวทุกคน ที่คอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และคอยให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ ช่วยเหลือกันตลอดระยะเวลาการทำวิจัย

ขอขอบคุณ ผู้เขียนตำราและเอกสารทุกฉบับ ที่ผู้วิจัยใช้ประกอบการศึกษา ตลอดจนนำมาใช้อ้างอิงในงานวิจัยฉบับนี้ คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ชินตา นุชกระโทก

สารบัญ

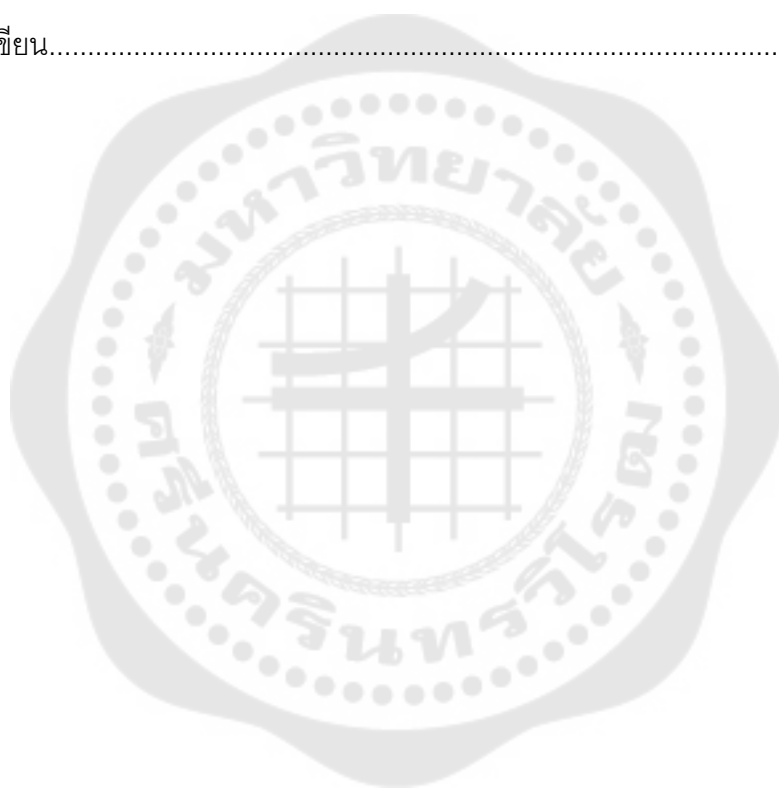
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
1. การคิดเชิงบริหารจัดการ.....	12
1.1 ความหมายของการคิดเชิงบริหารจัดการ.....	12
1.2. ความสำคัญของการคิดเชิงบริหารจัดการ.....	14
1.3 แนวคิดและทฤษฎีการคิดเชิงบริหารจัดการ	16
1.4 การประเมินการคิดเชิงบริหารจัดการ	19

1.5 พัฒนาการการคิดเชิงบริหารจัดการ	22
1.6 แนวคิดการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา	26
1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงบริหารจัดการ	27
1.7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงบริหารจัดการในประเทศ	27
1.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงบริหารจัดการต่างประเทศ	30
2. กิจกรรมแนะแนว	32
2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว	32
2.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว	33
2.3 กระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว	34
2.4 เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนว	38
2.5 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว	46
2.6 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว	46
2.7 ความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนว	47
2.8 ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว	49
2.9 ขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว	50
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว	52
2.10.1 งานวิจัยในประเทศ	52
2.10.2 งานวิจัยในต่างประเทศ	53
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	55
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
ระยะที่ 1 การศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา	55
(จากการประเมินตนเอง)	55
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	55

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	55
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
ระยะที่ 2 การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา	61
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การดำเนินการทดลอง	66
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71
การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
ความมุ่งหมายของการวิจัย	80
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	80
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	81
วิธีการดำเนินการทดลอง	82
การจัดกระทำข้อมูล	82
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	83
การอภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	93

ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก	105
ภาคผนวก ข	109
ภาคผนวก ค.....	117
ภาคผนวก ง.....	151
ภาคผนวก จ	154
ประวัติผู้เขียน.....	213

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ตัวอย่าง แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียน ประเมินตนเอง	58
ตาราง 2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา.....	59
ตาราง 3 แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน	62
ตาราง 4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน.....	64
ตาราง 5 แบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs) แบบ Two Group Pretest – Posttest Nonrandomized Design	66
ตาราง 6 ตัวอย่างโครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับ นักเรียนประถมศึกษา	68
ตาราง 7 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับ นักเรียนประถมศึกษา (n = 346)	72
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา จำแนกเป็นรายตัวบ่งชี้และโดยรวม (n=346).....	73
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียน ประเมินตนเอง กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว จำแนกรายตัวบ่งชี้ และ โดยรวม (n=30)	74
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับ ครู ประเมิน กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว จำแนกรายตัวบ่งชี้และโดยรวม (n=30).....	75
ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียน ประเมินตนเอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว.....	77

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับครูประเมิน ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว	78
ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียน ประเมินตนเอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว	78
ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการ ฉบับครูประเมิน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว	79

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย 9

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 21 มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนทุกกลุ่ม ที่ต้องเผชิญกับปัญหาและความท้าทายใหม่ ซึ่งมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น เด็กรุ่นใหม่กำลังเผชิญกับปัญหาหลายด้าน โดยส่วนใหญ่ยังขาดความตระหนัก และละเลยในบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการมองข้ามวัฒนธรรมอันดีงาม จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องสร้างจิตสำนึกในเด็กรุ่นใหม่เพื่อให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศในอนาคต ให้มีความตื่นตัว มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีความคิด สติปัญญาที่ดีเพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาให้กับตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ เพราะการพัฒนาประเทศต้องมุ่งที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงควรเริ่มต้นที่การพัฒนาเด็กรุ่นใหม่เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเป็นพลเมืองในอนาคต โดยการเสริมสร้างให้เด็กรุ่นใหม่ได้รับการพัฒนาความคิด อารมณ์และพฤติกรรม รวมถึงการปลูกฝังจริยธรรม ตระหนักถึงคุณค่า บทบาท หน้าที่ของตนเอง รวมทั้งการมีสำนึกรักความเป็นไทยให้สามารถดำรงอยู่ได้บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่าง ซึ่งนำไปสู่การปรับตัว เรียนรู้และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

การพัฒนาศักยภาพของเด็กรุ่นใหม่จึงถือเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่ว่าด้วยการพัฒนาคนรุ่นใหม่ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ มีทักษะตลอดช่วงชีวิตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาเด็กในวัยเรียนจะต้องพัฒนาทักษะทุกด้านเพื่อเตรียมความพร้อมในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องจัดให้มีการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดให้มีการพัฒนาการวางแผนชีวิต การวางแผนการเงิน ทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน ทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและทักษะชีวิต รวมถึงการเสริมสร้างความฉลาดทางสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยเรียน (ยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์, 2561) ดังนั้นพลเมืองรุ่นใหม่ต้องมีสิ่งทีเรียกว่า ทักษะศตวรรษที่ 21 เป็นคุณลักษณะที่จะนำไปสู่การประสบความสำเร็จในการเรียนส่วนตัว ครอบครัว และการประกอบอาชีพ โดยคุณลักษณะดังกล่าวสามารถบริหารจัดการชีวิต และการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งนักวิทยาศาสตร์เรียกว่าเป็นความสามารถการคิด

ขั้นสูงของสมองของมนุษย์ที่เรียกเป็นศัพท์เฉพาะว่า Executive Functions (EF) หรือ การคิดเชิงบริหารจัดการเพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ที่อยู่จักการคิด สามารถควบคุมอารมณ์ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองไปสู่ความสำเร็จได้

การคิดเชิงบริหารจัดการ (Executive Functions: EF) เป็นความสามารถในการทำงานของสมองส่วน Prefrontal Cortex ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการกำกับควบคุมเกี่ยวกับการรู้คิด อารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองได้เป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ ได้สำเร็จตามที่ตนเองคาดหวังไว้ (ฐาปณีย์ แสงสว่าง, 2559) โดย Gioia, Isquit, Guy, and Kenworth (2010) ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินพฤติกรรมกรคิดเชิงบริหารจัดการ (Behavior Rating Inventory of Executive Functions: BRIEF) ซึ่งสนับสนุนโมเดลแบบ 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 เกี่ยวกับการรู้คิด ประกอบด้วย การริเริ่ม ความจำขณะทำงาน การวางแผน/จัดระบบ การจัดระเบียบวัสดุ และการตรวจสอบงาน องค์ประกอบที่ 2 เกี่ยวกับการกำกับอารมณ์ ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนและการควบคุมอารมณ์ และองค์ประกอบที่ 3 เกี่ยวกับการกำกับพฤติกรรม ประกอบด้วย การตรวจสอบตนเองและการยับยั้งพฤติกรรม

โดยในการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดของ Dawson and Guare (2009) ได้กล่าวถึงแนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาการคิดบริหารจัดการในเด็กและวัยรุ่น รวมถึงการส่งเสริมการคิดบริหารจัดการในห้องเรียนสำหรับครูผู้สอน โดยกำหนดเป็นขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การปรับสภาพแวดล้อม การสอนทักษะ และการวางเงื่อนไขความสำเร็จ โดยจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับช่วงวัยและการเสริมสร้างแต่ละตัวบ่งชี้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิริยาภรณ์ อุดมระติ and ปณิตดา ธนเศรษฐกร (2561) ได้เสนอแนวทางและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เด็กวัย 7-12 ปี เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ ควรจัดกิจกรรมให้มีกระบวนการเปิดโอกาสให้พบกับประสบการณ์ที่หลากหลาย สร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ให้ทำกิจกรรมที่ได้ใช้ร่างกายทุกส่วนอย่างเต็มที่ กิจกรรมต้องเป็นรูปธรรมจับต้องได้ ได้สะท้อนความคิด ให้พบกับประสบการณ์ของการได้เลือก ได้ลองผิดลองถูกกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ได้ทำงานเป็นทีม สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ซึ่งผู้ออกแบบการจัดกิจกรรมสามารถจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามแนวคิดเพื่อการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน โดยจากการศึกษาผลการวิจัยของ มลฤดี แพทย์ปฐม (2553) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีผลต่อความสามารถในการบริหารเวลาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใน

กลุ่มทดลองมีความสามารถในการบริหารเวลาสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการบริหารเวลาในระยะติดตามผลสูงกว่าความสามารถดังกล่าวหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตภา โหละพงษ์พันธ์ (2551) ได้ศึกษาผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูงและนักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำเมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวได้รับประโยชน์ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถเสริมสร้างความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐวุฒิ ศรีธรรมมา (2560) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว ว่าเป็นสื่อที่อำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีเทคนิคที่หลากหลายจึงช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ โดยชุดกิจกรรมแนะแนวนั้น ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520) กล่าวว่า เป็นระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มาช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น โดยชุดการสอนจะจัดไว้ในกล่อง ซองหรือแยกเป็นหมวดหมู่ ประกอบด้วย คู่มือการสอน และการใช้ชุดการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับ Good (1973) กล่าวว่า เป็นชุดโปรแกรมการสอนประกอบด้วย สื่อการสอน เครื่องมือการเรียนรู้ คู่มือครู แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่มีความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กรุ่นใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในบริบทของกิจกรรมแนะแนว ครูผู้สอนต้องศึกษาปัญหาและความต้องการของนักเรียน ศึกษาหลักสูตรของกิจกรรมแนะแนว นำมาเป็นข้อมูลเพื่อออกแบบการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบและพัฒนาตนเองตามศักยภาพ เสริมสร้างทักษะชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยมุ่งพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนให้สามารถปรับตัวให้ทันต่อการสถานการณ์ของโลกและต้องจัดบริการที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนและกระแสสังคมในแต่ละยุค การศึกษาและนำปัญหาที่พบของนักเรียนมา

ออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน โดยมีเป้าประสงค์ที่ชัดเจนในการมุ่งพัฒนาสมรรถนะสำคัญ ถือว่าเป็นภารกิจสำคัญของครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนวที่จะต้องตระหนักและพัฒนาเครื่องมือการจัดกิจกรรมแนะแนวให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ (กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว, 2563)

จากการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูแนะแนวที่โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนมีปัญหาทั้งทางด้านการรู้คิด การกำกับอารมณ์ รวมถึงการกำกับพฤติกรรม โดยจากการสังเกต การสอบถามข้อมูลคณะครู รวมทั้งจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนขาดการตั้งเป้าหมาย การวางแผนในการเรียนและการทำงาน ขาดประสิทธิภาพการจดจำ ขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน นักเรียนบางคนจัดลำดับความสำคัญของงานไม่เป็น จึงทำให้เกิดปัญหาด้านการเรียน นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมตัวเองน้อย ทำให้มีปัญหาด้านอารมณ์ และมีผลกระทบกับการอยู่ร่วมกันในสังคมและการคบเพื่อน มีความสามารถในการยั้งคิดไตร่ตรองน้อย โดยมักมีปัญหาเรื่องการลักขโมย การติดเกม การรื้อถัง การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง ทำให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรม ผู้วิจัยจึงสำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดสำรวจการคิดเชิงบริหารจัดการ พบว่า นักเรียนประสบปัญหาการคิดเชิงบริหารจัดการ คิดเป็นร้อยละ 25 ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารจัดการในเด็กปฐมวัย ซึ่งได้ทำการวิจัยในเด็กอายุ 2 – 6 ปี พบว่า มีเด็กจำนวนร้อยละ 30 มีความสามารถด้านการคิดเชิงบริหารจัดการน้อยกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (นวลจันทร์ จุฑาทักดีกุล, 2560) ซึ่งเด็กเหล่านี้จะมีปัญหาในการกำกับตนเอง

ผลการสำรวจเบื้องต้นและการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยสนใจเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในรูปแบบของชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจง คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อการสอน ซึ่งจัดไว้เป็นชุด โดยมีความหลากหลายของเทคนิควิธีการ ข้อมูลที่ทันสมัยและเหมาะสมกับวัย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยให้นักเรียนมีการคิดเชิงบริหารจัดการในระดับสูงขึ้น โดยใช้กระบวนการจัดกิจกรรมช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการริเริ่ม ความจำขณะทำงาน การวางแผน/จัดระบบ การจัดระเบียบวัสดุ การตรวจสอบงาน การปรับเปลี่ยน การควบคุมอารมณ์ การตรวจสอบตนเองและการยับยั้งพฤติกรรม เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา การประกอบอาชีพในอนาคตของผู้เรียนและสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์สำหรับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็น

แนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีประสิทธิภาพเพื่อพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

คำถามการวิจัย

ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาได้หรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว
3. เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงบริหารจัดการหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความสำคัญของการวิจัย

เชิงวิชาการ

1. ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
2. ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์
3. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม แก้ไข และพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวในอนาคต

เชิงปฏิบัติ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. สามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว
3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3,427 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) อ้างถึงใน สุทธิติ ชัตติยะ (2554) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สามารถคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

ระยะที่ 2 การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ จำนวน 60 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ตัวแปรตาม คือ การคิดเชิงบริหารจัดการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การคิดเชิงบริหารจัดการ (Executive Function: EF) หมายถึง ความสามารถในการกำกับควบคุมการคิดเกี่ยวกับ การรู้คิด อารมณ์และพฤติกรรม ของตนเองได้เป็นอย่างดีเพื่อให้สามารถกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้สำเร็จบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วย 9 ตัวบ่งชี้ (ฐาปนีย์ แสงสว่าง, 2559) ดังนี้

1.1 การริเริ่ม (Initiate) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคิดเริ่มต้นทำงานด้วยตนเอง เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย โดยการเริ่มต้นทำงาน และทำงานต่อด้วยตนเอง

รวมทั้งมีแนวคิดหลากหลายด้วยการคิดหาวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ได้แก่ การลงมือทำการบ้านด้วยตนเอง การคิดชิ้นงานของตนเองโดยไม่คัดลอกผู้อื่น

1.2 ความจำขณะทำงาน (Working Memory) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเก็บรักษาข้อมูลไว้ในความคิด และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในการคิดแก้ปัญหาและขณะปฏิบัติงานที่ซับซ้อนเพื่อให้งานสำเร็จบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยเก็บรักษาข้อมูลไว้ในจิตใจ ด้วยการจดจำสิ่งต่าง ๆ ไว้ในความคิด และมีสมาธิ ด้วยการจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ ได้แก่ การทำข้อสอบ การจำเบอร์โทรศัพท์ การรู้จักทิศทาง การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์

1.3 การวางแผน/จัดระบบ (Plan/Organize) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคิดแผนการทำงานเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อความสำเร็จบรรลุผลตามเป้าหมาย โดยการตั้งเป้าหมาย การจัดลำดับความสำคัญ การเริ่มต้นลงมือทำ การคาดการณ์ผลของการกระทำ ตลอดจนการติดตามและประเมินผล เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ได้แก่ การวางแผนการเตรียมตัวสอบ การวางแผนการทำงานบ้าน การวางแผน การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนด้วยการพูดปากเปล่า การเขียนเรียงความ

1.4 การจัดระเบียบวัสดุ (Organization of Materials) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการจัดระเบียบของงาน ในพื้นที่เล่นและของใช้ส่วนตัวอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยการดูแลความสะอาด จัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการใช้งานในทุกสถานการณ์ ได้แก่ การจัดกระเป๋านักเรียน การจัดห้องนอน การดูแลโต๊ะนักเรียนของตนเอง

1.5 การตรวจสอบงาน (Task - Monitor) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการพิจารณาทบทวนความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จแล้ว เพื่อให้มั่นใจว่างานที่ทำถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ โดยตรวจสอบงานที่ทำว่ามีความถูกต้อง เสร็จ สมบูรณ์และเรียบร้อย ได้แก่ การทบทวนหลังจากสอบเสร็จ การตรวจคำตอบ การตรวจสอบการบ้าน การตรวจสอบตนเอง

1.6 การปรับเปลี่ยน (Shift) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่และยอมรับได้กับสถานการณ์ที่แตกต่างจากเดิม โดยการไม่ยึดติดอยู่กับสถานการณ์ หรือปัญหาจนทำให้เกิดผลกระทบด้านลบ มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาด้วยการยอมรับได้กับความแตกต่างหลากหลายของวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่ การย้ายโรงเรียน การปรับเปลี่ยนกิจวัตรประจำวัน การทำความรู้จักกับเพื่อนและสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ

1.7 การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการจัดการกับความรู้สึกทางอารมณ์ของตัวเองให้แสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ได้เป็นอย่างดีเพื่อไม่ให้มีผลกระทบด้านลบต่อตนเองและผู้อื่นโดยการกำกับดูแลอารมณ์อย่างเหมาะสมและแสดงกิริยาท่าทางที่สอดคล้องกับสภาวะอารมณ์ ได้แก่ การนับเลขในใจ 1 – 100 เพื่อระงับอารมณ์โกรธและโมโห การให้อภัยเพื่อนเมื่อเพื่อนเดินมาชน

1.8 การตรวจสอบตนเอง (Self – Monitor) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการพิจารณา ทบทวนถึงพฤติกรรม การกระทำของตนเองเพื่อให้มั่นใจว่าสิ่งที่ได้กระทำเป็นสิ่งที่ถูกต้องและไม่มีผลกระทบด้านลบต่อผู้อื่น โดยการกำกับติดตามพฤติกรรมตนเองว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงามและไม่แสดงการกระทำที่มีผลกระทบด้านลบต่อผู้อื่น ได้แก่ การเป็นเพื่อนที่ดี การพูดจาไพเราะอ่อนหวาน การช่วยเหลือคนอื่น การมีน้ำใจ การเป็นเด็กดีมีมารยาท

1.9 การยับยั้งพฤติกรรม (Inhibitory control) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคิดอย่างรอบคอบก่อนลงมือกระทำและยืดเวลาการตอบสนองเพื่อให้มีเวลาประเมินสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจมีผลกระทบด้านลบต่อตนเองและผู้อื่น โดยควบคุม ยับยั้งและหยุดแสดงพฤติกรรมด้านลบในเวลาที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ได้แก่ การหยุดคิดก่อนทำ หยุดพฤติกรรมที่รบกวนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การควบคุมความคิดให้มีสมาธิจดจ่อในเรื่องที่กำลังทำ

2. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นการสอนการจัดการชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วย 9 ชุดกิจกรรม ดังนี้ ปัจฉิมนิเทศการเสริมสร้างการริเริ่ม การเสริมสร้างความจำขณะทำงาน การเสริมสร้างการวางแผน/จัดระบบ การเสริมสร้างการจัดระเบียบวัสดุ การเสริมสร้างการตรวจสอบงาน การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน และปัจฉิมนิเทศการเสริมสร้างการควบคุมอารมณ์

โดยชุดกิจกรรมแนะแนวแต่ละชุดนั้นประกอบไปด้วย คำชี้แจง คู่มือครู คู่มือนักเรียน และสื่อการเรียนรู้เพื่อการจัดการกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว 3 ขั้นตอน คือ

2.1 ชี้นำเข้าสู่กิจกรรม โดยการปรับสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นวิธีการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนเพื่อเข้าสู่ขั้นต่อไป

2.2 ชั้นกิจกรรม โดยสอนทักษะ ซึ่งเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะแต่ละด้าน

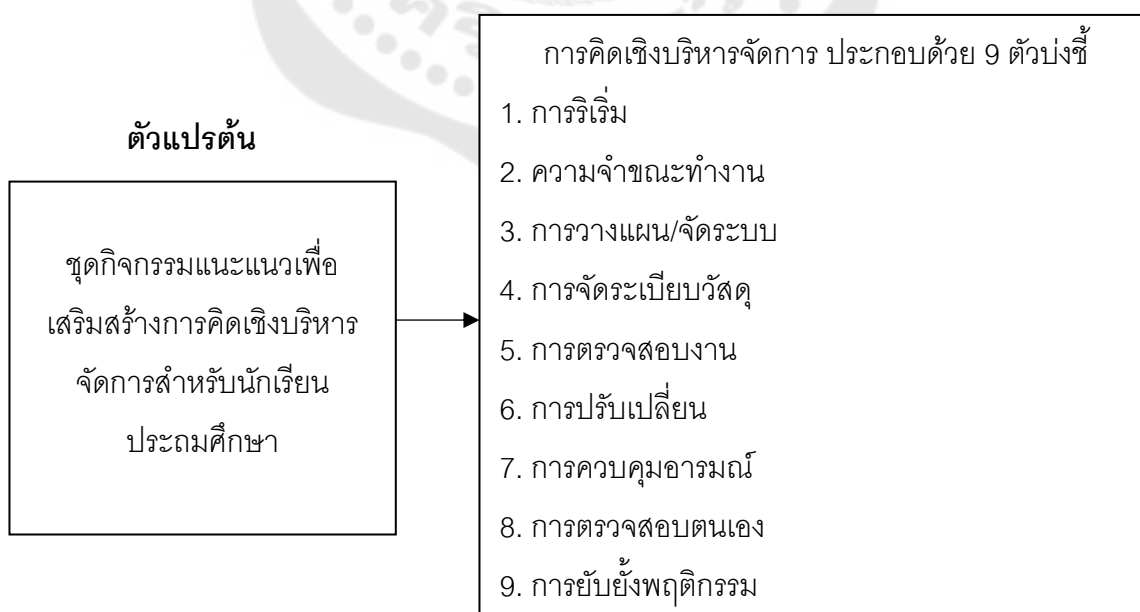
2.3 ชั้นสรุปกิจกรรม โดยการวางเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งเป็นขั้นตอนสรุปผลการเรียนรู้และการปรับปรุงพัฒนาตนเอง

3. นักเรียนประถมศึกษา หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการคิดเชิงบริหารจัดการของ ฐาปณีย์ แสงสว่าง (2559) ประกอบด้วย 9 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การริเริ่ม ความจำขณะทำงาน การวางแผน/จัดระบบ การจัดระเบียบวัสดุ การตรวจสอบ การปรับเปลี่ยน การควบคุมอารมณ์ การตรวจสอบตนเองและการยับยั้งพฤติกรรม เป็นฐานคิดในการศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังนำแนวคิดของ Dawson and Guare (2009) เป็นฐานคิดในการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการมาออกแบบขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ชั้นกิจกรรม และชั้นสรุปกิจกรรม แนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีการคิดเชิงบริหารจัดการสูงขึ้น หลังการเข้าร่วมกิจกรรม
แนะแนว
2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมีการคิดเชิงบริหารจัดการสูงกว่า
นักเรียนกลุ่มควบคุม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ได้รวบรวมแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาโดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. การคิดเชิงบริหารจัดการ

- 1.1 ความหมายของการคิดเชิงบริหารจัดการ
- 1.2 ความสำคัญของการคิดเชิงบริหารจัดการ
- 1.3 แนวคิดและทฤษฎีการคิดเชิงบริหารจัดการ
- 1.4 การประเมินการคิดเชิงบริหารจัดการ
- 1.5 พัฒนาการการคิดบริหารจัดการตามช่วงวัย
- 1.6 แนวคิดการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
- 1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดบริหารจัดการ
  - 1.7.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 1.7.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

2. ชุดกิจกรรมแนะแนว

- 2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว
- 2.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว
- 2.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมแนะแนว
- 2.4 เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนว
- 2.5 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว
- 2.6 ความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนว
- 2.7 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว
- 2.8 ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว
- 2.9 ขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว
- 2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว
  - 2.10.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 2.10.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. การคิดเชิงบริหารจัดการ

1.1 ความหมายของการคิดเชิงบริหารจัดการ

ดุซงกี อูปการ and อรปรียา ญาณะชัย (2561) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหาร (EF) คือ กระบวนการทางสติปัญญาที่มีหน้าที่ในการควบคุมการคิดและพฤติกรรม ซึ่งทำงานร่วมกับระบบประสาทเป็นฐานเพื่อไปสู่เป้าหมายอย่างประสบความสำเร็จ

เกดิษฐ์ จันทรชจร, องอาจ นัยพัฒน์, and สังวรณั ังดกระโทก (2560) กล่าวว่า การบริหารจัดการของสมองชั้นสูง (Executive Function: EF) เป็นกระบวนการในการควบคุมและกำหนดการคิดและการกระทำ เช่น การควบคุมการตอบสนองทางพฤติกรรม การวางแผนล่วงหน้าและการจัดการพฤติกรรมเพื่อให้ประสบความสำเร็จ

จุฑามาศ แหนจอน (2560) กล่าวว่า หน้าที่บริหารจัดการของสมอง (Executive Functions of the brain: EFs) หมายถึง ความสามารถของที่เกิดจากการทำหน้าที่ของสมอง ในการยังคิด มีความจำใช้งาน แก้ปัญหา ปรับตัวอย่างยืดหยุ่นควบคุมอารมณ์ สังเกตตนเอง วางแผน จัดการอุปสรรคและทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย

นวลจันทร์ จุฑากัศฎิกล (2560) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหาร (Executive Functions) คือ การทำหน้าที่ระดับสูงของสมองที่ช่วยให้เรากำกับตนเองเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมาย ทักษะการคิดเชิงบริหารพัฒนาอย่างมากในเด็กปฐมวัย เด็กที่มีการพัฒนาการคิดเชิงบริหารที่ดีจะส่งผลให้มีความพร้อมและประสบความสำเร็จทางการเรียนรวมทั้งไม่มีปัญหาพฤติกรรม

ฐาปณีย์ แสงสว่าง (2559) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ เป็นความสามารถของสมองส่วน Prefrontal Cortex ที่ทำหน้าที่ในส่วนความสามารถในการควบคุมการคิด ในเรื่อง การรู้คิด อารมณ์ และพฤติกรรม ของตัวเองได้เป็นอย่างดีเพื่อให้สามารถแสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

สิริยากร กองทอง (2559) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการทำงานระดับสูงของสมองที่ควบคุมด้านความคิด อารมณ์ การตัดสินใจและพฤติกรรม ทำให้เริ่มต้นลงมือทำและมุ่งมั่นทำงานจนบรรลุผลตามเป้าหมาย

อารีย์ ชันติธรรมกุล (2559) กล่าวว่า กระบวนการทางสมองของ “Executive Functions: EFs” ทำหน้าที่ในการควบคุมความคิด การวางแผนสู่ออนาคต ยับยั้งการกระตุ้นในทางที่ไม่ดี รวมถึงการใช้เหตุผลเชิงนามธรรม การเปลี่ยนความคิดเมื่อเงื่อนไขเปลี่ยนไป

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ (2558) กล่าวว่า Executive Function (EF) คือ ความสามารถและการทำงานของสมองและจิตใจที่ทำหน้าที่ในการควบคุมความคิด การแสดงออกทางอารมณ์ และการแสดงออกทางพฤติกรรมเพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย

สุภาวดี หาญเมธี (2558) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ ทำหน้าที่กำกับพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมาย สามารถควบคุมการแสดงออกของตนเองได้ โดยคำนึงถึงความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมา สามารถคาดคะเนสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น และวางแผนอนาคต รวมทั้งเห็นคุณค่าและจุดมุ่งหมายในชีวิต ซึ่งจะช่วยให้มีการเตรียมพร้อม รับผิดชอบในภาระหน้าที่ ให้ความร่วมมือและมีความยืดหยุ่น

Purdy (2011) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ ว่าเป็นการเชื่อมโยงระหว่างกลีบสมองส่วนหน้าและการแก้ปัญหา มีตัวบ่งชี้สำคัญในเรื่องความคาดหวัง (การตั้งความคาดหวังอย่างเป็นจริง และการทำความเข้าใจผลลัพธ์ที่ตามมา) การวางแผน (การจัดระบบ) การบริหารจัดการ (ความยืดหยุ่นและการดูแลรักษา) และการตรวจสอบตนเอง (การควบคุมอารมณ์และการรับรู้ข้อผิดพลาด)

Diamond (2011) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ เป็นการควบคุมการทำงานของกระบวนการทางจิตที่คอยควบคุมการตอบสนองต่อความต้องการในทางที่ไม่ถูกต้อง เพื่อให้รู้จักการยับยั้งชั่งใจและการกำกับตนเอง

Dawson and Guare (2009) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ เป็นทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการบริหารงานโดยใช้ความคิดตั้งแต่ต้นจนจบ แบ่งเป็น 2 มิติ คือ 1) ทักษะการคิดที่แม่นยำเพื่อกำหนดเป้าหมาย และการบรรลุเป้าหมาย หรือพัฒนาการแก้ปัญหา ประกอบด้วย การวางแผน การจัดระบบ การจัดการเวลา ความจำขณะทำงาน และการคิดเกี่ยวกับการรู้คิด ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยแสดงให้เห็นเป้าหมาย แยกส่วนของเป้าหมาย การปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย 2) ทักษะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ ประกอบด้วย การยับยั้งการตอบสนอง การควบคุมอารมณ์ การคงสมาธิ การริเริ่มงาน ความยืดหยุ่น และการอดทนมุ่งมั่นสู่เป้าหมาย

McCloskey, Perkins, and Divner (2009) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ เป็นความสามารถในการสั่งการในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง ในการจัดระบบการกำกับตนเอง การรับรู้กระบวนการมุ่งมั่นสู่เป้าหมาย การรับรู้อารมณ์ และการปฏิบัติต่าง ๆ

Meltzer (2007) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ มีความหมายครอบคลุมกระบวนการทางปัญญาที่ซับซ้อน เป็นพฤติกรรมมุ่งมั่นสู่เป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดและการวางแผน การจัดระบบพฤติกรรม ความยืดหยุ่น การมีสมาธิและระบบความจำ และการกำกับตนเอง

Barkley (1997) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ เป็นความสามารถในการควบคุมตนเองไปสู่เป้าหมายในอนาคต โดยใช้การควบคุมและกำกับตนเอง

สรุปได้ว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ เป็นกระบวนการทำงานของสมองส่วนหน้า (Prefrontal Cortex) ที่ทำหน้าที่ควบคุมการคิด การแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรม ของตนเองได้เป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ด้วยดี

1.2. ความสำคัญของการคิดเชิงบริหารจัดการ

จุฑามาศ แหนจอน, ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน, and วรากร ทรัพย์วิระปกครอง. (2561) กล่าวว่า Executive Functions of the brain: EFs ทำหน้าที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) การควบคุมยับยั้ง เป็นความสามารถในการเลือกสนใจจดจ่อ การยับยั้งความคิด การยับยั้งพฤติกรรม การมีวินัย การควบคุมตนเองในการต้านทานต่อสิ่งล่อใจ และการอดทนรอคอย 2) ความจำใช้งาน เป็นความสามารถในการเก็บจำ และจัดกระทำกับข้อมูลเพื่อทำงานให้สำเร็จ และ 3) การยืดหยุ่นทางการรู้คิด เป็นการสลับความคิดและการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาการของหน้าที่บริหารจัดการของสมองเริ่มตั้งแต่อายุ 2 ปี และพัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งการพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่องในวัยรุ่นแต่ยังไม่พัฒนาสมบูรณ์ การที่วัยรุ่นมีหน้าที่บริหารจัดการของสมองไม่สมบูรณ์ส่งผลต่อการควบคุมอารมณ์ การยั้งคิด ความจำใช้งาน การตั้งเป้าหมาย การวางแผน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประสบความสำเร็จในชีวิต รวมทั้งการใช้สารเสพติด ความผิดปกติด้านอารมณ์และพฤติกรรม โรคพฤติกรรมปัญหาและโรคจิตเภท

ดุษฎี อุปการ and อรปรียา ญาณะชัย (2561) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ เป็นความสามารถที่จะทำให้การเรียนและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต

ปริญญานันท์ พร้อมสุขกุล (2561) การคิดเชิงบริหารจัดการ ส่งเสริมการมีวินัย ในตนเอง ส่งผลเชิงบวกต่อประสบการณ์ทั้งของตนเองและสังคมไปตลอดชีวิต เป็นผลให้มีความสำเร็จทางการศึกษา การประกอบอาชีพ การมีวินัย และการมีสุขภาพที่ดี

จุฑามาศ แหนจอน (2560) กล่าวว่า หน้าที่บริหารจัดการของสมอง ทำหน้าที่สั่งการพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยเฉพาะหน้าที่สำคัญ เช่น การคิดแก้ปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ การตระหนักรู้ในตนเอง บุคลิกภาพและจิตวิญญาณ โดยหน้าที่บริหารจัดการของสมอง ประกอบด้วยทักษะ 8 ด้าน ได้แก่ การยั้งคิด การยืดหยุ่น การสังเกต ความจำใช้งาน การวางแผนจัดระบบ การจัดการอุปสรรค การควบคุมอารมณ์และการทำงานสำเร็จ

ปิยธิดา ต. ไชยสุวรรณ et al. (2560) กล่าวว่า การทำงานของสมองระดับสูงที่ดี และมั่นคงในช่วงวัยรุ่นจะส่งผลต่อการเป็นผู้ใหญ่ที่มีทักษะการแก้ปัญหา การวางแผน และการตัดสินใจที่ดี ดังนั้น การจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาการบริหารจัดการขั้นสูงในช่วงวัยรุ่นจึง เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้สมองของเด็กมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ฐาปณีย์ แสงสว่าง (2559) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ ทำหน้าที่สำคัญเรื่อง การรู้จักคิด อารมณ์ และพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กับผลการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความสามารถทางสังคม มีความเชื่อมโยงโดยตรงในเรื่องการอ่าน การคิดเลข การเขียน การทำ โครงการระยะยาว และการทำข้อสอบ

สิริยากร กองทอง (2559) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ เป็นสิ่งที่ควรได้รับการปลูกฝังตั้งแต่แรกเกิด พ่อ แม่ มีความสำคัญในการสร้างศักยภาพและการพัฒนาการของสมอง ต้องมีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่การตั้งครรภ์ โดยเฉพาะอารมณ์ของมารดาเป็นตัวแปรที่จะกระตุ้น การพัฒนาสมอง การสร้างสภาพแวดล้อมเมื่อเข้าสู่วัยเรียนต้องเข้าใจการดูแลและเอาใจใส่ การพัฒนาเด็กให้มีความพร้อม เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทำงานของสมองซึ่งเป็นกระบวนการคิด ขั้นสูงซึ่งเริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุซั้ย

สุภาวดี หาญเมธี (2558) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ เป็นทักษะสมองที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาของเด็กรุ่นใหม่ เพื่อให้เกิดความสำเร็จทุกเรื่อง รวมทั้งการเกิด พฤติกรรมเชิงบวกในตัวเด็ก

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2558) กล่าวว่า การคิด เชิงบริหารจัดการ เป็นความสามารถในการควบคุม การรู้จักยับยั้งชั่งใจ คิดไตร่ตรอง ควบคุม อารมณ์ตนเอง แสดงพฤติกรรมได้เหมาะสม ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ อดทน ไม่ย่อท้อและเห็น คุณค่าในตนเอง

นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล (2555) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์ กับเชาวน์ปัญญาและอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นอยู่ในช่วงกำลังพัฒนาทำให้ถูกกระตุ้นได้ง่าย ซึ่งเป็นผล จากการขาดการยับยั้งจากสมองส่วนหน้าที่ยังพัฒนาไม่เต็มที่ จึงส่งผลให้เด็กวัยนี้เริ่มมีพฤติกรรม ชอบแสวงหาความพึงพอใจจากภายนอก ซึ่งอารมณ์ที่เปลี่ยนไปนี้ส่งผลต่อการคิด การตัดสินใจ ดังนั้นถึงแม้ในภาวะปกติจะมีระดับการคิดเชิงบริหารดีเท่า ๆ กับผู้ใหญ่ แต่หากเด็กอยู่ในภาวะคับ ขัน ภาวะเสี่ยง มีสิ่งเร้าต่าง ๆ มากกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ก็ส่งผลต่อการคิดและ การตัดสินใจของเด็กได้

Harvard University (2011) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ เริ่มพัฒนาหลังจากคลอด โดยเฉพาะเด็กอายุ 3 – 5 ปี ถือเป็นช่วงเวลาของหน้าต่างแห่งโอกาสสำหรับการเจริญเติบโตและพัฒนาของ Executive Functions และจะพัฒนาต่อเนื่องไปจนถึงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งการพัฒนาการคิดเชิงบริหารจัดการช่วงเด็กจะส่งผลต่ออนาคต คือ

1. ถ้าเด็กมีโอกาสพัฒนาการคิดเชิงบริหารจัดการและการควบคุมตนเองได้ดี จะทำให้เด็กสามารถปรับตัวได้ มีความสำเร็จทางการเรียน มีพฤติกรรมและสุขภาพดี รวมทั้งมีการทำงานที่ดี

2. การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ ผู้มีส่วนร่วมต้องคำนึงถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็ก การสร้างกิจกรรมที่เด็กได้มีโอกาสเข้าร่วม การจัดสภาพแวดล้อม สถานที่ที่เด็กอาศัย ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการเล่น

3. ถ้าเด็กเกิดความเครียด พัฒนาการการคิดเชิงบริหารจัดการของเด็กอาจจะช้าหรือบกพร่อง ดังนั้นผู้มีส่วนร่วมในการดูแลเด็กต้องรักษาสัมพันธภาพ จัดสภาพแวดล้อม และจัดกิจกรรมที่จะเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ

Moffitt et al. (2011) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการจะเป็นเครื่องพยากรณ์ความสำเร็จในโรงเรียน สุขภาวะทางใจและการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ในอนาคต เป็นเครื่องพยากรณ์ทักษะทางสังคม ในเรื่องสัมพันธภาพระหว่างบุคคลรอบตัว การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับโรงเรียน และอัตราการทำผิดกฎหมาย

สรุปได้ว่า การคิดเชิงบริหารจัดการ มีความสำคัญต่อการเรียน การเข้าสังคม การทำงาน ดังนั้น บุคคลที่มีส่วนในการดูแลและพัฒนาเด็กรุ่นใหม่จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดเชิงบริหารจัดการให้เด็กกับเด็กรุ่นใหม่เพื่อเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี

1.3 แนวคิดและทฤษฎีการคิดเชิงบริหารจัดการ

Harvard University (2011) ระบุว่า การคิดขั้นสูงของมนุษย์ขึ้นอยู่กับ 3 องค์ประกอบหลัก คือ ความจำนำมาใช้งาน (Working Memory) การยับยั้งความคิดและพฤติกรรม (Inhibitory Control) และการยืดหยุ่นทางความคิด (Cognitive Flexibility) ซึ่งแต่ละองค์ประกอบจะมีลักษณะการทำงาน ดังนี้

1. ความจำนำมาใช้งาน (Working Memory) ความจำขณะทำงานจะดูแลความสามารถในการจำแนกตามข้อมูลในระยะเวลานั้น

2. การยับยั้งความคิดและพฤติกรรม (Inhibitory Control) เป็นการยับยั้งความคิดและพฤติกรรมทำให้สามารถยับยั้งการตัดสินใจที่ไม่จำเป็น

3. การยืดหยุ่นทางความคิด (Cognitive Flexibility) การยืดหยุ่นทางความคิดช่วยในการเปลี่ยนความสนใจหรือการตั้งกฎใหม่ตามความต้องการใหม่ ๆ

Egeland and Fallmy (2010) ได้วิเคราะห์เพื่อยืนยันองค์ประกอบในการสร้างมาตรวัดมาตรฐานเพื่อประเมินความสามารถในการทำงานของสมอง ในช่วงอายุ 5 – 18 ปี The Behavior Rating Inventory of Executive Function (BRIEF) โดยมีองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบดังนี้

1. การยับยั้งความคิดและอารมณ์ (Inhibit)
2. การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)
3. การเปลี่ยนความคิดเมื่อเงื่อนไขเปลี่ยนแปลง (Shifting)
4. ความจำขณะทำงาน (Working Memory)
5. การวางแผนและการจัดการ (Planning & Organizing)
6. การเริ่มต้นลงมือทำ (Initiate)
7. การติดตาม การกำกับตนเอง (Self-Monitoring)
8. การจัดของเป็นระเบียบ (Organizing of Material)
9. ความรับผิดชอบตามภารกิจ (Task Monitoring)

Chan, Shum, Touloupoulou, and Chen (2008) กล่าวว่า การคิดเชิงบริหารจัดการเป็นความสามารถเรื่องการเรียนรู้และความสามารถทางพฤติกรรม ประกอบด้วย เหตุผลเชิงภาษา การแก้ปัญหา การวางแผน การจัดเรียงลำดับ การคงสมาธิ การยับยั้งต่อสิ่งรบกวน การใช้ประโยชน์จากข้อมูลย้อนกลับ การยืดหยุ่นทางความคิด และการจัดการกับความแปลกใหม่ ความสามารถดังกล่าวนี้เรียกว่าส่วนประกอบ "เย็น" ("Cold" Component) ของการคิดเชิงบริหารจัดการ และส่วนประกอบ "ร้อน" ("Hot" Component) ของการคิดบริหารจัดการ คือ อารมณ์ ความเชื่อและความปรารถนา ได้แก่ การได้รับรางวัล การลงโทษ การควบคุมพฤติกรรมทางสังคมของตนเอง และการตัดสินใจโดยใช้อารมณ์และการตีความส่วนบุคคล

Sohlberg and Mateer (2001) ได้ตั้งทฤษฎีของโซลเบิร์กและมาเทียร์ (Sohlberg & Mateer) โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการคิดเชิงบริหารจัดการลำดับชั้น ซึ่งประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่ 1) การริเริ่มหรือแรงขับ (การกระตุ้นหรือเริ่มต้นระบบการเรียนรู้) 2) การยับยั้งการตอบสนอง (การหยุดโดยอัตโนมัติ หรือ การเสนอแนวโน้มการตอบสนอง) 3) ความอดทนต่องาน (การกำกับ

ดูแลพฤติกรรมจนกระทั่งงานเสร็จเรียบร้อย) 4) การจัดการอย่างเป็นระบบ (การจัดระบบและการเรียงลำดับข้อมูล) 5) การคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น (การออกแบบการแก้ปัญหาและมีความคิดยืดหยุ่น) 6) ความตระหนัก (การติดตามตรวจสอบและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง) การรู้คิด เป็นความสามารถในการมองเห็น การสังเกต และการประเมินที่มากกว่ากระบวนการทางความรู้คิดขั้นพื้นฐาน รวมถึงความตระหนักในตนเอง การตรวจสอบตนเอง และการควบคุมตนเองในขณะทำกิจกรรม การรู้คิดเป็นการสร้างประสบการณ์และการปรับปรุงด้วยประสบการณ์ และสถานการณ์ใหม่มีความสัมพันธ์เป็นพลวัตกับแนวคิดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวัน การประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับ การตรวจสอบสิ่งที่มีความแตกต่างกัน การตรวจสอบพฤติกรรมที่แสดงออก เมื่อได้รับการปรับเปลี่ยนทำให้เกิดกลยุทธ์การตัดสินใจและการคิดเชิงบริหารจัดการ

Barkley (1997) อธิบายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการ เป็นกลยุทธ์ทางปัญญาที่เกิดขึ้นระหว่างช่วงเวลาการตอบสนองต่อเหตุการณ์ ทำหน้าที่ในการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยได้วางทฤษฎีอธิบายถึงกระบวนการทำงานทางปัญญาเหล่านี้ โดยกำหนดพฤติกรรมที่ทำให้เข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของสมองที่ควบคุมการคิด การตัดสินใจ การกระทำและความรู้สึกของมนุษย์ ซึ่งเป็นการทำงานของสมองขั้นสูง ประกอบด้วย

1. ความจำขณะทำงาน (Working Memory) โดยมีเก็บรวบรวม จดจำ หลายสิ่งหลายอย่างไว้ขณะทำงาน
2. หยุดการตอบสนองที่เป็นอัตโนมัติ (Response Inhibition) ยับยั้งการกระทำที่จะรบกวนความตั้งใจหรือเป้าหมายของตัวเอง
3. การเปลี่ยนความคิดเมื่อเงื่อนไขเปลี่ยน (Shifting Focus) การเข้าไปขัดขวางสิ่งที่กำลังทำอยู่เพื่อจะเบี่ยงเบนความสนใจเพื่อนำไปสู่การเป้าหมาย
4. การยืดหยุ่นทางความคิด (Cognitive Flexibility) การสร้างทางเลือกอื่น ๆ ในการแก้ปัญหาหรือบรรลุเป้าหมาย
5. การรู้จักประเมินตนเอง (Self – Monitoring) การตรวจสอบความคิดและพฤติกรรมของตัวเอง เพื่อให้แน่ใจว่ายังมีความตั้งมั่นที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย
6. ความพากเพียรมุ่งสู่เป้าหมาย (Goal Orientation) การสร้างและวางแผนการหลายขั้นตอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในเวลาที่เหมาะสม

Norman and Shallice (1986) ได้ขยายแนวคิดของลูเรีย ในเรื่องของกระบวนการทำงานของกลีบสมองส่วนหน้าที่มาพร้อมกับรูปแบบระบบกำกับสมาธิ และได้กำหนดแนวคิดรูปแบบระบบกำกับสมาธิและการผันแปร (Supervisory Attentional System: SAS model and

its variants) ความสอดคล้องในรูปแบบนี้ คือ การวางแผน การตรวจสอบ และการกำกับพฤติกรรมและความคิดที่เกี่ยวข้องกันทั้งสองระบบ คือ เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ได้แก่ การโต้แย้ง การจัดตารางเวลางาน และการกำกับสมาธิ เป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำ และเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ ประกอบด้วย 1) การวางแผน หรือการตัดสินใจ 2) การแก้ไขข้อผิดพลาด 3) การตอบสนองต่อการเรียนรู้ที่ไม่ดีพอ หรือการจัดลำดับการกระทำที่แปลกใหม่ 4) การคาดว่าจะเป็นอันตราย และ 5) ความต้องการเอาชนะต่อการตอบสนองที่แข็งแกร่ง หรือต่อต้านสิ่งยั่วยุ จากนั้นแนวคิด SAS ได้ขยายขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำงานและพฤติกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ 1) ความไม่ต่อเนื่องในการทำงานให้เสร็จสมบูรณ์ 2) การสลับเปลี่ยน/แทรกเวลา ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานลดลง 3) การให้สัญญาเกี่ยวกับงานใดงานหนึ่งในช่วงเวลานั้น ๆ 4) การถูกขัดจังหวะจากสิ่งที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ 5) ความตั้งใจที่ล่าช้าในการกลับไปทำงานที่ค้างไว้ และไม่ได้รับสัญญาณเตือนจากสถานการณ์ 6) ความต้องการงานที่แตกต่างจากลักษณะของงาน 7) การกำหนดเป้าหมายของตนเองด้วยการตัดสินใจถึงความเหมาะสมและ 8) การขาดการให้ข้อมูลป้อนกลับทันทีเกี่ยวกับวิธีที่ดีในการแสดงออก

สรุปได้ว่า จากแนวคิดและทฤษฎีการคิดเชิงบริหารจัดการนั้นเป็นความสามารถในการทำงานกลีบสมองส่วนหน้าที่มาพร้อมกับรูปแบบระบบการรู้คิด และความสามารถในการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นที่พึงประสงค์ของสังคม โดยมาตรฐานเพื่อประเมินการคิดเชิงบริหารจัดการในช่วงอายุ 5 – 18 ปี ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ การริเริ่ม ความจำขณะทำงาน การวางแผนจัดระบบ การจัดระเบียบวัสดุ การตรวจสอบงาน การปรับเปลี่ยน การควบคุมอารมณ์ การตรวจสอบตนเองและการยับยั้ง

1.4 การประเมินการคิดเชิงบริหารจัดการ

พาสนา จุลรัตน์, ธรรมโชติ เอี่ยมทัศนะ, and ภารดี กำภู ณ อยุธยา (2562) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดการคิดเชิงบริหารของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่าการคิดเชิงบริหารของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จัดอยู่ใน 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การกำกับด้านการรู้คิด การกำกับด้านอารมณ์และการกำกับด้านพฤติกรรม และได้สร้างแบบวัดการคิดเชิงบริหารของนักเรียนวัยรุ่น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีคะแนนมาตรฐานการคิดเชิงบริหารของนักเรียนวัยรุ่นโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำถึงต่ำมากและคะแนนมาตรฐานการคิดเชิงบริหารของนักเรียนวัยรุ่นมีค่าสูงสุดเท่ากับ 86 และมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 14

สมิงชัย สิริภพ (2019) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบวัดความสามารถคิดบริหารจัดการ
 ตนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดความสามารถคิดบริหารจัดการ
 ตน จัดอยู่ใน 3 องค์ประกอบ 9 ด้าน มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ โดย
 มีผลการศึกษาระดับความสามารถคิดบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 ในภาพรวมนักเรียนมีความสามารถคิดบริหารจัดการตนอยู่ในระดับมาก ($=3.73$)

ฐาปณีย์ แสงสว่าง (2559) ได้ศึกษาความสามารถคิดบริหารจัดการตน: แบบวัดและ
 แนวทางพัฒนาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นเพื่อให้ครูระดับ
 ชั้นประถมศึกษาใช้วัดการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ที่มีอายุ
 ระหว่าง 6 – 13 ปี 11 เดือน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถคิดบริหารจัดการตน ประกอบด้วย 9
 ตัวบ่งชี้หลัก และ 57 ตัวบ่งชี้ย่อยจัดอยู่ใน 3 องค์ประกอบคือ 1) การคิดเกี่ยวกับการรู้คิด มีตัวบ่งชี้
 หลัก 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การริเริ่ม ความจำขณะทำงาน การวางแผน/จัดระบบ การจัดระเบียบวัสดุ
 และการตรวจสอบงาน 2) การกำกับอารมณ์ มีตัวบ่งชี้หลัก 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การปรับเปลี่ยน และ
 การควบคุมอารมณ์ และ 3) การกำกับพฤติกรรม มีตัวบ่งชี้หลัก 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การตรวจสอบ
 ตนเอง และการยับยั้ง เกณฑ์ปกติสำหรับแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดสามารถ
 แสดงเป็นคะแนนมาตรฐานรายตัวบ่งชี้ รายองค์ประกอบ และภาพรวม ในรูปของคะแนนที่ปกติ
 และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถคิด บริหารจัดการตนของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษา

Gioia, Isquith, Guy, and Kenworthy (2000) ได้พัฒนาแบบทดสอบ Behavior
 Rating Inventory of Executive Function (BRIEF) แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานของการคิด
 เชิงบริหารจัดการ โดยแบบสอบถามพัฒนาขึ้นสำหรับผู้ปกครองและครูของเด็กวัยเรียน ออกแบบ
 มาเพื่อประเมินความสามารถของกระบวนการทำงานของการคิดเชิงบริหารจัดการ ที่หลากหลาย
 ของเด็กและวัยรุ่น แบบประเมินนี้มีประโยชน์ทางคลินิก ซึ่งทำให้ สามารถประเมินเด็กที่มีความ
 บกพร่องทางการเรียนรู้และความผิดปกติได้ เช่น เด็กสมาธิสั้น ออทิสติก ได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะ
 การสัมผัสสารตะกั่วของเด็กทำให้มีความผิดปกติต่อพัฒนาการทั้งหลาย โรคซึมเศร้าและโรคอื่น ๆ ที่
 เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางระบบประสาทจิตเวช และเงื่อนไขทางการแพทย์ได้

Berg and Grant (1993) ได้พัฒนาแบบทดสอบวิสคอนซินการ์ดซอร์ติงตั้งเวอร์ชัน 64
 การ์ด (Wisconsin Card Sorting Test: WCST-64) เป็นแบบทดสอบที่ประเมินหน้าที่บริหาร
 จัดการของสมอง สามารถใช้ได้กับเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ มีช่วงอายุตั้งแต่ 6 ปี 6 เดือน ถึง 85 ปี
 ผู้รับการทดสอบต้องมีความสามารถในการมองเห็นและการได้ยินเป็นปกติ เข้าใจคำสั่ง แยกแยะ

ความแตกต่างระหว่างสี่ รูปทรงเรขาคณิตและจำนวนได้ โดยใช้การ์ด 64 ใบ ไม่ซ้ำกัน โดยการ์ดแต่ละใบมีสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ สามเหลี่ยม ดาว กากบาท และวงกลม ด้วยสี่ใดสี่หนึ่ง ได้แก่ แดง เขียว เหลือง และน้ำเงิน โดยให้ผู้ทดสอบทำการเรียงลำดับการ์ดในแนวทางต่าง ๆ เช่น เรียงด้วยสี สัญลักษณ์ รูปร่างหรือ จำนวน ซึ่งมีการศึกษาแบบทดสอบวิสคอนซินการ์ดซอร์ทติ้งเวอร์ชัน 64 การ์ด (WCST-64) ในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง พบว่า WCST-64 กลุ่มปกติได้คะแนนความถูกต้องของ WCST-64 สูงกว่าและได้คะแนนความผิดพลาดต่ำกว่ากลุ่มโรคสมองเสื่อมทุกกลุ่ม ลักษณะของแบบทดสอบ WCST-64 ประกอบด้วยแผ่นภาพต้นแบบ (Stimulus Card) จำนวน 4 แผ่น แผ่นภาพคำตอบ (Responsecard) 64 แผ่น ภาพต้นแบบและแผ่นภาพคำตอบทุกใบจะมีรูปร่างอยู่อย่างเป็นหมวดหมู่ แต่ละแผ่นต่างกัน 3 ลักษณะคือ สี จำนวน รูปร่าง โดยการทดสอบด้วยแบบทดสอบ WCST จะให้ผู้รับการทดสอบจับคู่รูปภาพตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ทำการทดสอบเป็นรายบุคคลเท่านั้น ระหว่างดำเนินการทดสอบไม่มีการจำกัดเวลาในการทดสอบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบ WCST-64 ให้คะแนนตามคู่มือของแบบทดสอบ WCST-64 คุณภาพของแบบทดสอบที่ได้รับการศึกษาโดยนำไปใช้กับเด็กและวัยรุ่น พบว่า มีค่าความน่าเชื่อถือและมีค่าสัมประสิทธิ์ ความน่าเชื่อถือทั่วไป ระหว่าง 0.39 - 0.72 ค่าเฉลี่ย .57 และค่ามัธยฐาน .60

สรุปได้ว่า การประเมินการคิดเชิงบริหารจัดการ มีเครื่องมือสำหรับการประเมินที่หลากหลาย สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยเลือกใช้แบบวัดความสามารถคิดบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นเพื่อให้ครูระดับชั้นประถมศึกษาใช้วัดการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ที่มีอายุระหว่าง 6 – 13 ปี 11 เดือน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถคิดบริหารจัดการตน ประกอบด้วย 9 ตัวบ่งชี้หลัก และ 57 ตัวบ่งชี้ย่อยจัดอยู่ใน 3 องค์ประกอบคือ 1) การคิดเกี่ยวกับการรู้คิดมีตัวบ่งชี้หลัก 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การริเริ่ม ความจำขณะทำงาน การวางแผน/จัดระบบ การจัดระเบียบวัสดุ และการตรวจสอบงาน 2) การกำกับอารมณ์ มีตัวบ่งชี้หลัก 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การปรับเปลี่ยน และการควบคุมอารมณ์ และ 3) การกำกับพฤติกรรม มีตัวบ่งชี้หลัก 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การตรวจสอบตนเอง และการยับยั้ง ของ ดร.ฐาปณีย์ แสงสว่าง ซึ่งมีความสอดคล้องกับบริบทของงานวิจัยในครั้งนี้

1.5 พัฒนาการการคิดเชิงบริหารจัดการ

วิทยาลัย อุดมระติ and ปันดดา ธนเศรษฐกร (2561) ได้กล่าวถึง พัฒนาการเด็กวัย 10 -12 ปี และการส่งเสริมทักษะสมอง ว่าสามารถรับรู้ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาความภาคภูมิใจในตัวเอง เข้าใจได้แล้วว่าหากทำสิ่งใด สำเร็จจะเกิดความรู้สึกที่ดีกับตัวเองมาก การสั่งสม ประสบการณ์ความสำเร็จนี้จะพัฒนาเป็น ความเชื่อและค่านิยมขึ้นในใจ แสดงออกมาเป็นบุคลิกภาพ วิธีการตัดสินใจในอนาคตต่อไป เริ่มสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง ดังนั้นจึงขอเปรียบเทียบและชอบความต่าง มีความกล้าในการใฝ่หาความรู้และสามารถดูแลตัวเอง ควบคุมตนเองได้มากขึ้นนานขึ้น จนบรรลุเป้าหมาย อยู่ท่ามกลางการแข่งขันในหมู่เพื่อนได้ ซึ่งสามารถแบ่งตามพัฒนาการได้ดังนี้

ด้านร่างกาย เด็กผู้หญิงเริ่มมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นและพร้อมเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์เร็วกว่า ในขณะที่เด็กผู้ชายจะมีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่ว่องไวและแข็งแรงมากกว่า ความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกายในช่วงวัยนี้คือ ความอยากกินเพิ่มขึ้น การนอนหลับนานขึ้น และความสนใจในกิจกรรม ที่ต้องเคลื่อนไหวร่างกายน้อยลง ห่วงเรื่องความสวยความหล่อและภาพลักษณ์ ของตัวเอง แต่ก็ยังชอบทำตัวสบาย ๆ ไม่พิถีพิถัน และชอบความเป็นส่วนตัว เด็กผู้หญิงจะมี อารมณ์มั่นคงมากกว่าและทำตัวเป็นผู้ใหญ่เร็วกว่าเด็กผู้ชาย เป็นวัยที่ชอบคิดถึงแต่เรื่องเพื่อนและ โรงเรียน ไม่ค่อยคิดจจจจกับเรื่องของครอบครัว ใส่ใจอยู่กับเรื่องถูกผิดมากกว่าเรื่องดีงามของผู้อื่น และยึดถือความยุติธรรมมาก จึงมักหมกมุ่นคิดถึงการกระทำที่ไม่ดีของผู้อื่น และจะแสดงความ เกียรติหวกราด เมื่อพบความไม่ยุติธรรม การรับฟังพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติและการชวนเด็ก ๆ ไปทำกิจกรรมร่วมกับ ครอบครัวบ้าง จะช่วยสร้างความสมดุลในจิตใจเด็กได้

ด้านอารมณ์ ถึงแม้ว่าการแสดงออกทางอารมณ์สามารถควบคุมได้มากขึ้น จัดการความขัดแย้งในใจตัวเองได้ แต่ก็ยังเป็นวัยที่มีการปรับเปลี่ยนอารมณ์อย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน มีทักษะทางอารมณ์มากขึ้น ต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจและยอมรับ ไม่ชอบให้ใครมาสั่งไกรธง่าย เกียรติหวกราด เนื่องภายในจิตใจมีความกังวลและความเศร้า ซึ่งเป็น ความกังวลที่ไม่มีเหตุผลเป็นวัยที่ย่อม จ้านกับ“วิธีคิด วิธีปฏิบัติ” ประจำกลุ่ม ซึ่งถ้าผู้ใหญ่เห็นว่าไม่ถูกต้อง ต้องมีทำที่ที่ดี ไม่ด่วนต่อต้าน แต่รับฟัง ตั้งคำถาม และอ้างอิงเหตุผลหรือหลักฐาน ที่พิสูจน์ได้ อธิบายได้ จะทำให้เด็กเข้าใจและ ให้ความร่วมมือมากขึ้น การพูดคุยกันด้วยเหตุผล จะช่วยให้เด็กคลายความกังวล ได้ระบาย อารมณ์และ ความเศร้าต่าง ๆ ข้อคิด ข้อสรุปที่เกิดขึ้นจะเป็นคุณค่าที่เด็กจะยึดถือต่อไป

ด้านสังคม รู้จักแสวงหาความเคารพ ให้เกียรติและแสดงความรักกับพ่อแม่ มีเพื่อนสนิทและเลือกคบเพื่อน เริ่มอยู่กันเป็นกลุ่ม ดังนั้นการเลี้ยงดูที่ให้เกียรติ ให้ความเคารพใน

ตัวตนของเด็กช่วยให้เขาสามารถนำไปปฏิบัติกับผู้อื่นได้ อยากให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเป็นอิสระจากพ่อแม่และไม่พึ่งพ่อแม่แล้ว ดังนั้นการส่งเสริม ให้รับผิดชอบตัวเองจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการได้ดีและที่สำคัญพยายามไม่ให้ความช่วยเหลือต่อหน้าเพื่อน ชอบวิจารณ์และนิทาผู้ใหญ่ เพราะคิดว่าตนเองคิดได้ วิเคราะห์เป็น เข้าใจเรื่องคุณธรรม เริ่มทำตัวนร่าคาญ อยู่ด้วยยาก อยากเป็นอิสระมากและไม่มีเหตุผล ชอบมีเพื่อนวัยเดียวกัน หลงใหลในการหาทีม ชอบเกม การแข่งขันเริ่มสนใจเพศตรงข้าม

ด้านสติปัญญา มีความคิดริเริ่ม ชอบแพชชั่น ใช้เวลากับสิ่งที่สนใจชัดเจนขึ้น เริ่มมีคารา นักร้องที่ชื่นชอบ ดังนั้น ความจำ การวางแผนในเรื่องของคาราหรือนักร้องที่ชอบจะเป็นพิเศษ ในขณะที่การให้ความสนใจในการคิดวิเคราะห์ เรื่องเรียนอาจจะลดน้อยลง การคิด การหาเหตุผล และการแก้ปัญหากำลังเจริญงอกงามเต็มที่ เด็กช่วงวัยนี้จึงถกเถียงกันด้วยเหตุผลได้ มีการยังคิดไตร่ตรองจากประสบการณ์ของตัวเองก่อนตัดสินใจ และรับฟังผู้อื่นได้มากขึ้น พัฒนาการที่สำคัญคือ มีการตั้งเป้าหมาย มีความอดทน และมีสมาธิจดจ่อมากพอ ที่จะไปให้ถึงเป้าหมาย อยากมีเงินเป็นของตัวเอง มีความพร้อมที่จะคิดวางแผนทางการเงิน หาทางหาเงิน ซึ่งเมื่อทำได้จะมีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตัวเอง รู้จักพินิจพิจารณา วิเคราะห์ตัวเอง ในขณะเดียวกันก็สนใจเรื่องของคนอื่น อยากรู้ อยากเปรียบเทียบว่าเหมือนกับประสบการณ์ของตัวเองหรือไม่

ความท้าทาย นอกจากจะมีเหตุผลมากขึ้นแล้ว ยังเชื่อเรื่องกรรมตามสนองด้วย ยึดถือเรื่องความยุติธรรมมาก ดังนั้นเมื่อพบว่าโลกแห่งความเป็นจริงไม่เป็นไปอย่างที่คิดจะรู้สึก อึดอัด คิดวุ่น อาจจะแสดงออกเป็นการต่อต้านหรือระบาย อารมณ์โดยการรังแกผู้อื่น จึงอาจจะ เป็นขบถปีที่ซี้เกียจ ไม่รับผิดชอบ ไม่มีเพื่อน ไม่มีส่วนร่วม อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ยาก ซึ่งผู้ใหญ่ต้องช่วยให้เด็กก้าวผ่านไปให้ได้ มีความกังวลมากเกินไป ทำให้ผู้ใหญ่พลอยเป็นกังวลไปกับเด็กด้วย ซึ่งถ้าผู้ใหญ่ กังวลมากมักใช้วิธีออกคำสั่ง กักเก็บเด็กไว้ในสายตา ในขณะที่เด็กมีแรงขับที่อยากจะ ออกไปเผชิญโลกสูงมาก ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการพยายามที่จะพึ่งตนเองของเด็ก การเลี้ยงดูที่ปกป้อง มากเกินไป จะทำให้เด็กไม่มีความสนใจอะไรเป็นพิเศษ ไม่ได้ฝึกฝนการจัดการควบคุมอารมณ์ตนเอง อาจจะรังแกเพื่อนและใช้กำลังได้

Goldstein and Naglieri (2014) ได้กล่าวถึงพัฒนาการการคิดเชิงบริหารจัดการ ว่าเป็นพื้นฐานสำคัญเพื่อการทำ ความเข้าใจการพัฒนาของการคิดเชิงบริหารจัดการ ตามรูปแบบ พัฒนาการทางประสาทของลูเรีย ซึ่งได้เสนอพัฒนาการของมนุษย์ 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1: ขั้นนี้เริ่มต้นขึ้นในปีแรกของชีวิตและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้าง

สมอง

ขั้นที่ 2: ขั้นนี้เกี่ยวข้องกับการเร่งโดยการกระตุ้นของพื้นที่ประสาทสัมผัสหลักในการมองเห็น การได้ยิน และการรับรู้ด้วยการสัมผัส และการควบคุมประสาทสั่งการเคลื่อนไหวขั้นต้นในช่วงปีที่สองของชีวิต

ขั้นที่ 3: ขั้นนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางกายภาพภายในบริเวณเชื่อมต่อสมองส่วนที่สองของเด็กก่อนวัยเรียน การจดจำไว้ในจิตใจของเด็กและการระลึกได้เกี่ยวข้องับสัญลักษณ์วัสดุต่าง ๆ และการพัฒนาความสามารถในการเคลื่อนไหวทางกายภาพ

ขั้นที่ 4: ขั้นวัยเด็กตอนต้น อายุ 7 – 8 ปี บริเวณสมองส่วนที่สามในสมองกลีบข้างเริ่มทำงาน เป็นการเชื่อมต่อทางกายภาพ และเกี่ยวข้องกับการประสานงานของช่องสัญญาณรับรู้ความรู้สึก ระหว่างขั้นนี้จิตใจของเด็กเริ่มมีเข้าใจต่อการบ่อนความรู้สึกและการกระตุ้นทางสิ่งแวดล้อม มันเป็นสิ่งสำคัญโดยอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาความสามารถทางจิตที่ซับซ้อน

ขั้นที่ 5: เป็นขั้นที่สมองเริ่มเปิดใช้งานช่วงอายุประมาณ 8 ปี จนกระทั่งวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ขั้นนี้เป็นการทำงานที่ระบบประสาทส่วนกลางทำหน้าที่ในการพัฒนาความสามารถทางจิตที่ซับซ้อน การคิดเชิงนามธรรม การมีสมาธิ ความจำ เช่นเดียวกับการตรวจสอบการจัดการและการประเมินผลการเรียนรู้ที่ซับซ้อน

McCalla (2013) กล่าวว่า พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและการพัฒนาการคิดเชิงบริหารจัดการตลอดช่วงชีวิต มีสัญญาณแรกเกิดขึ้นในวัยทารก ทักษะการควบคุมยับยั้งและทักษะความจำขณะทำงานเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในวัยเด็ก ทั้งนี้แต่ละช่วงอายุมีความสามารถคิดบริหารจัดการตนเองแตกต่างกัน ดังนี้

ช่วงอายุ 7 - 12 เดือน เด็กสามารถเก็บสารสนเทศบางอย่างไว้ในใจเพื่อที่จะแสดงการกระทำบางอย่างออกมาซึ่งทักษะนี้มีความแประบาง ความอ่อนไหว และทำให้เกิดความไขว่เขวเป็นอย่างมาก

ช่วงอายุ 1 ขวบ เด็กเริ่มต้นที่จะมีการอัตราความก้าวหน้าของการสนใจต่อสิ่งเร้าภายนอกทำให้เกิดความไขว่เขว

ช่วงอายุ 2 ขวบ เด็กสามารถแก้ปัญหาด้วยการพัฒนาทักษะทางภาษาได้มากขึ้น เริ่มต้นใช้ภาษาเพื่อกำกับพฤติกรรม สามารถรักษาและปฏิบัติตามกฎระเบียบทางวาจา คำขอร้องและคำสั่งได้ ซึ่งเป็นอัตราความก้าวหน้าในการรักษากฎระเบียบและใช้ภาษาอย่างต่อเนื่องจนมีการเติบโตของงานขึ้นและมีผลต่อการเรียนรู้

ช่วงอายุ 3 ขวบ เด็กไม่แสดงความวุ่นวายในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าแต่มีความ

ตั้งใจและมีความยืดหยุ่นด้านการวางแผนอย่างมีสติ

ช่วงอายุระหว่าง 3 – 5 ขวบ เด็กมีอัตราความก้าวหน้าที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในด้านการยับยั้งและความจำขณะทำงาน พวกเขาเริ่มที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการกระทำของตนเอง ความยืดหยุ่นทางการรู้คิด พฤติกรรมกำหนดเป้าหมาย และการวางแผน พวกเขามีการพัฒนาชุดคำสั่งการที่ซับซ้อนในกฎระเบียบเพื่อเป็นแนวทางการกำกับพฤติกรรม พวกเขาเริ่มที่จะคิดถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจหรือการแสดงการกระทำที่มากกว่าการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม เด็กมีวุฒิภาวะและการปรับปรุงตัวแสดงให้เห็นว่าความก้าวหน้าในการควบคุมการยับยั้ง และความสามารถในการมุ่งมั่นตั้งใจ

ช่วงปีที่เข้าโรงเรียนประถมศึกษาและเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น เด็กก่อนวัยเรียนสามารถพูดแสดงความรู้ได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่ต้องปฏิบัติแต่มักจะไม่สามารถปฏิบัติได้ มีความสามารถด้านการวางแผนและการใช้เหตุผล จะประสบความสำเร็จได้ต้องใช้วิธีการจำกัด การตอบสนองของความภูมิใจ ความก้าวหน้าด้านการวางแผน การตั้งเป้าหมายหรือการแก้ปัญหา พฤติกรรมต่าง ๆ และความยืดหยุ่นทางความคิด เป็นพื้นฐานสำหรับทักษะทางสังคมและความสำเร็จทางวิชาการในช่วงก่อนวัยรุ่นและช่วงวัยรุ่นมีบทบาทของการพัฒนาการคิดเชิงบริหาร จัดการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนมากที่สุดและได้รับการยอมรับมาก

ช่วงอายุ 15 ปี วัยรุ่นมีความจำขณะทำงาน การควบคุมยับยั้ง และมีสมาธิ ไกล่เคียงกับผู้ใหญ่เพิ่มขึ้น แต่ความสามารถด้านการตรวจสอบตนเอง และการสะท้อนตนเองยังมีวุฒิภาวะไม่สมบูรณ์ นอกจากนี้เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีความซับซ้อนสูงหรือสถานการณ์ที่ต้องมีการบูรณาการข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ วัยรุ่นจะแสดงข้อบกพร่องออกมาโดยมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจรู้ข้อดีของสถานการณ์ที่กำหนดเมื่อเทียบกับข้อเสีย

ช่วงอายุระหว่าง 20 – 29 ปี การคิดเชิงบริหารจัดการ อยู่ในจุดสูงสุดการตัดสินใจ เรื่องการมีครอบครัว อาชีพ และความมั่นคง มีเหตุผลมากขึ้น

ช่วงวัยผู้ใหญ่การคิดเชิงบริหารจัดการมีการลดลงของทักษะการเรียนรู้ชั้นสูง อย่างชัดเจน ด้านความจำขณะทำงาน การตรวจสอบตนเอง และทักษะเชิงมิติสัมพันธ์ เป็นการปรับเปลี่ยนตามช่วงอายุของสมองส่วนหน้าและการเสื่อมสภาพของปลอกไมอีลินเป็นปลอกที่อยู่รอบเซลล์ประสาทมีผลในการชะลอตัวของแรงกระตุ้นที่เดินทางไปตามเส้นประสาท

Harvard University (2011) ได้เสนอพัฒนาการการคิดเชิงบริหารจัดการตั้งแต่ วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสามารถคิดบริหารจัดการตนมีบทบาทต่อการพัฒนาบุคคลในทุกช่วงวัย โดยเฉพาะวัยเด็กเล็ก อายุระหว่าง 3 – 5 ปี เป็นวัยทองสำหรับ

การพัฒนาหรือการเจริญเติบโตของการคิดเชิงบริหารจัดการของเด็กได้อย่างรวดเร็วมากอย่างเห็นได้ชัดและค่อย ๆ เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง สำหรับวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้นประสิทธิภาพการคิดเชิงบริหารจัดการจะค่อย ๆ ลดลง

สรุปได้ว่า ช่วงวัยที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการพัฒนาการคิดเชิงบริหารจัดการ คือ ช่วงวัยเด็ก อายุ 3 – 5 ปี เพราะเป็นช่วงวัยที่เด็กมีความพร้อมและมีศักยภาพที่จะเรียนรู้การคิดเชิงบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี และเป็นช่วงวัยที่สำคัญมากต่อการปลูกฝังและฝึกฝนความสามารถดังกล่าว ในขณะที่ช่วงปีที่เข้าโรงเรียนประถมศึกษาและเข้าสู่วัยรุ่นมีบทบาทของการพัฒนาการคิดเชิงบริหารจัดการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนมากที่สุดและการปรับเปลี่ยนของฮอริโมนเพศทำให้วัยรุ่น ส่วนหนึ่งมีพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงสูงจึงเป็นช่วงวัยที่สามารถพัฒนาได้อีกช่วงหนึ่ง

1.6 แนวคิดการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

วริยาภรณ์ อุดมระติ and ปนัดดา ธนเศรษฐกร (2561) กล่าวว่า แนวทางและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เด็กวัย 7-12 ปี เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ควรจัดกิจกรรมให้มีกระบวนการดังนี้ คือ เปิดโอกาสให้พบกับประสบการณ์ที่หลากหลาย สร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ให้ทำกิจกรรมที่ได้ใช้ร่างกายทุกส่วนอย่างเต็มที่ กิจกรรมต้องเป็นรูปธรรมจับต้องได้ ให้ได้สะท้อนความคิด ให้พบกับประสบการณ์ของการได้เลือก ให้ได้ลองผิดลองถูกกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ให้ได้ทำงานเป็นกลุ่ม และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปในทางที่ดี

จุฑามาศ แหนจอน (2560) กล่าวว่า การพัฒนาหน้าที่บริหารจัดการของสมองสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ การปรึกษาทางจิตวิทยา การฝึกสมาธิ โยคะ หลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทักษะการเรียนรู้และการจัดการกับอารมณ์ และสนใจพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างหน้าที่บริหารจัดการของสมองสำหรับวัยรุ่น (An integrative learning modules of enhancing executive functions of the brain of adolescent: EEFs-Ado) โดยการบูรณาการศาสตร์ด้านประสาทวิทยาศาสตร์ หลักการเรียนรู้ของสมอง/ จิตใจ 12 ข้อและทฤษฎีการยอมรับและพันธะสัญญา ACT ที่ให้ความสำคัญต่อการฟังความสนใจ (Mindfulness) ซึ่งเป็นการตระหนักรู้ต่อสิ่งที่เกิดขึ้น โดยการจดจ่ออยู่กับปัจจุบัน

Dawson and Guare (2009) ได้กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติเพื่อการประเมินและการให้ความช่วยเหลือการคิดเชิงบริหารจัดการในเด็กและวัยรุ่น รวมถึงการส่งเสริมการคิดเชิงบริหารจัดการในห้องเรียนสำหรับครูแยกเป็นแต่ละทักษะ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม การสร้างกลยุทธ์หรือวิธีการสอนทักษะที่เหมาะสมและเงื่อนไขความสำเร็จสำหรับการสอนทักษะต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การสร้างเสริมการคิดเชิงบริหารจัดการแต่ละทักษะมีความแตกต่างกันตามเป้าหมายทักษะหรือพฤติกรรมของนักเรียน แต่มีความมุ่งหมายเดียวกัน คือ การช่วยเหลือพัฒนา และส่งเสริมการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนให้ดีขึ้น โดยมีกลไกการทำงานเพื่อการสร้างเสริมการคิดเชิงบริหารจัดการให้ประสบความสำเร็จประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม การสอนทักษะและการวางเงื่อนไขความสำเร็จ

1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงบริหารจัดการ

1.7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงบริหารจัดการในประเทศ

กัญญารัตน์ ชูเกลี้ยง (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จสำหรับเด็กปฐมวัย โดยผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เรื่อง การประกอบอาหารประเภทขนมไทยพื้นเมือง 4 ภาค ผลการวิจัยพบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เรื่อง การประกอบอาหารประเภทขนมไทยพื้นเมือง 4 ภาค สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จสำหรับเด็กปฐมวัยด้านการริเริ่มและลงมือทำมีคะแนนหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัชชา ธนสมบุญ and ชญาพิมพ์ อุสาโห (2562) ได้ศึกษาการพัฒนารอบแนวคิดการบริหารวิชาการตามแนวคิดทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การสร้างสื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินพัฒนาการของผู้เรียน

นุชนาฏ รัชชี (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะสมองการรู้คิดเชิงบริหาร ผ่านกิจกรรมบูรณาการประสาทสัมผัสในเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ระดับพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 46.7 เป็นร้อยละ 70.2

จุฑามาศ แหนจอน et al. (2561) ได้ทำการการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างหน้าที่บริหารจัดการของสมอง ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การนอนหลับ การใช้สารเสพติดและการฝึกสติมีผลต่อหน้าที่บริหารจัดการของสมองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โปรแกรมเสริมสร้างหน้าที่บริหารจัดการของสมองสำหรับวัยรุ่นโดยการบูรณาการทฤษฎีการยอมรับและพันธะสัญญาประสาทวิทยาศาสตร์และหลักการเรียนรู้ 12 ข้อของสมอง/จิตใจ ซึ่ง

เป็นการฝึกอบรมจำนวน 10 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 50 นาที มีประสิทธิผลในการเสริมสร้างหน้าที่บริหารจัดการของสมองของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปาระมี เกตุวงษ์ (2561) ที่ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้กับวิธีใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการแก้ปัญหา หลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบบูรณาการด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้กับวิธีใช้สถานการณ์จำลองสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

พัชรินทร์ พาหิรัญ (2561) ที่ศึกษาผลของโปรแกรมสมอง จิตใจและการเรียนรู้ ต่อหน้าที่บริหารจัดการตนเองของสมองในนักเรียนชั้นประถมศึกษา ใช้แนวคิดหลักการเรียนรู้ของสมอง/จิตใจ 12 ข้อ แนวคิดการเรียนรู้เกิดจากการกระทำของร่างกายทั้งหมด และแนวคิดการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับความสนใจ และการรับรู้จากประสาทสัมผัสการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับ ระยะเวลาของการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยจำนวนข้อที่ตอบถูกทั้งหมดในระยะเวลาหลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล มีคะแนน เฉลี่ยจำนวนที่ตอบถูกทั้งหมด สูงกว่าระยะก่อนการทดลองและระยะติดตามผล สรุปได้ว่า โปรแกรมสมอง จิตใจ และการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างหน้าที่บริหารจัดการของสมองในนักเรียนชั้นประถมศึกษาได้

จุฑามาศ แหนจอน (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาหน้าที่บริหารจัดการของสมอง สำหรับวัยรุ่นโดยหลักสูตรการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) วัยรุ่นที่ได้รับหลักสูตร EEFs-Ado มีคะแนนเฉลี่ยความบกพร่องของหน้าที่บริหารจัดการของสมองน้อยกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) วัยรุ่นที่ได้รับหลักสูตร EEFs-Ado มีคะแนนเฉลี่ยความบกพร่องของหน้าที่บริหารจัดการของสมองในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลน้อยกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ฐาปณีย์ แสงสว่าง (2559) ได้ศึกษาความสามารถคิดบริหารจัดการตนเองและพัฒนาแบบวัดและแนวทางการพัฒนาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

ความสามารถคิดบริหารจัดการตน ประกอบด้วย 9 ตัวบ่งชี้หลัก และ 57 ตัวบ่งชี้ย่อยจัดอยู่ใน 3 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค- สแควร์ เท่ากับ 23.84 ค่าองศาอิสระเท่ากับ 17 ค่า p เท่ากับ 0.12 และค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า เท่ากับ 0.03 มีความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายในระดับสูง ($r = 0.96$) มีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันดี (RAI = 0.82) และมีอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ในเกณฑ์ที่ดี ($t = 2.44 - 17.49$) เกณฑ์ปกติสำหรับแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดสามารถแสดงเป็นคะแนนมาตรฐานรายตัวบ่งชี้รายองค์ประกอบและภาพรวมในรูปของคะแนนที่ปกติและตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถคิดบริหารจัดการตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำแนกตามเพศได้คะแนนเฉลี่ยความสามารถคิดบริหารจัดการตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เมื่อจำแนกตามเพศ สังกัดโรงเรียน และระดับการศึกษาผู้ปกครอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล (2555) ได้ศึกษาผลของการศึกษาวิถีพุทธต่อการคิดเชิงบริหารและความคิดสร้างสรรค์ในเด็กก่อนวัยอนุ ผลการวิจัยพบว่าเด็กประถมปลายที่ศึกษาในโรงเรียนแบบวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ประถมต้นทำคะแนนการทดสอบความสามารถในการคิดด้วยทักษะ EF ดีกว่าเด็กกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้านเมื่อประเมินด้วยแบบทดสอบ WCST-CV4 และเมื่อประเมินความจำขณะทำงานด้วยแบบวัดชาวน์ปัญญา WISC-III พบว่าเด็กกลุ่มวิถีพุทธมีคะแนนความจำขณะทำงานสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุก Subscales อย่างไรก็ตามเมื่อประเมินพฤติกรรมที่เป็นความบกพร่องของ EF ด้วยแบบประเมิน BRIEF พบว่าเด็กกลุ่มวิถีพุทธและเด็กกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยตัวชี้วัดส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนความคิดสร้างสรรค์เมื่อประเมินด้วยแบบทดสอบ TTCT ฉบับภาษาไทยพบว่าเด็กกลุ่มวิถีพุทธมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์โดยรวมดีกว่าเด็กกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่าเด็กกลุ่มวิถีพุทธมีความคิดคล่องแคล่วและความคิดริเริ่มดีกว่าเด็กกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในด้านความคิดละเอียดลออไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่ม

นิรมล วัฒนเหลืออรุณ (2552) ที่ศึกษาผลของการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ที่มีต่อการควบคุมตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการควบคุมตนภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมฝึกความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการควบคุมตนเองหลังเข้าร่วมโปรแกรมฝึกความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพ็ญศิริ อิ่มอุดม (2551) ที่ศึกษาผลของการประเมินตนเองด้านพฤติกรรมจริยธรรม ที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา : การทดลองแบบบล็อกกลุ่มของโซโลมอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนประถมศึกษาทุกกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้ประเมินตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการวัดก่อนการทดลองกับการประเมินตนเองในด้านการเห็นคุณค่าในตนเองไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนประถมศึกษาที่มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ตนเองตามความจริง การกระตือรือร้นและความมานะพยายาม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความยืดหยุ่นและความพอใจในความสามารถของตนเอง

สุภามาส เทียนทอง (2553) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่าหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงขึ้น

ยุภาดี ปณระราช (2552) ที่ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้วงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) โดยการเรียนรู้ด้วยวิธีการนำตนเอง ผลการวิจัยพบว่า หลังการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาแนวโน้มคณิตศาสตร์ศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 25 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บังอร เปลียนทรงดี (2544) และเสนอ แจ็กภู (2544) ได้นำวงจร PDCA มาประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียน พบว่า ผลการบริหารงานอยู่ในเกณฑ์ที่ดีและยังส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์หาเหตุผล นำไปใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น

1.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงบริหารจัดการต่างประเทศ

Diamond (2012) ได้ศึกษากิจกรรมและวิธี ใน การ พัฒนาหน้าที่ในการบริหารจัดการ ของ สม อ ง ใน เด็กอายุ 4 – 12 ปี พบว่า เด็กที่ฝึกกิจกรรมทางกาย ได้แก่ การเดิน แอโรบิค ศิลปะการต่อสู้ โยคะ การฝึกสติ สามารถพัฒนาอารมณ์ สังคมและร่างกายอย่างมีประสิทธิภาพและเมื่อได้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้หน้าที่บริหารจัดการของสมอง ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวันพัฒนาขึ้น

Sasser and Bierman (2012) ได้ศึกษาบทบาทของการคิดเชิงบริหารจัดการและพฤติกรรมกำกับตนเองในโรงเรียนเตรียมความพร้อมและการปรับตัว การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการพัฒนาทักษะการควบคุมตนเองของระดับเตรียมอนุบาล และการประเมินผลกระทบของการปรับตัวในโรงเรียนจากระดับอนุบาลเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การวัดการพัฒนาทักษะการควบคุมตนเองเป็นการประเมินการคิดเชิงบริหารจัดการทางตรง การสำรวจลักษณะการวิเคราะห์แบบให้บุคคลเป็นศูนย์กลางครั้งนี้ เป็นการตรวจสอบที่แสดงให้เห็นว่าการยืนยันด้วยโครงร่างมีความสำคัญจำเป็น และช่วยจุดประกายการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาด้านความพร้อมของโรงเรียนได้

Gioia et al. (2010) ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินพฤติกรรม การคิดเชิงบริหารจัดการ (Behavior Rating Inventory of Executive Functions: BRIEF) กับกลุ่มตัวอย่างทางคลินิก หลักฐานที่แสดงความเที่ยงตรงของแบบประเมินพฤติกรรม การคิดเชิงบริหารจัดการ บนพื้นฐานโครงสร้างภายในที่ได้ถูกทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเด็กที่ได้รับการวินิจฉัยทางคลินิกด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแบบประมาณค่าความเป็นไปได้สูงสุด โมเดลองค์ประกอบความสามารถคิดบริหารจัดการตน 4 โมเดลของเด็กในปัจจุบัน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม การคิดเชิงบริหารจัดการ 9 ด้าน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วแยกส่วนด้านการตรวจสอบออกเป็นสองส่วนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับโมเดล โมเดลโครงสร้างแบบสามองค์ประกอบเป็นโมเดลที่ดีที่สุด

Chan et al. (2008) ได้ทำการศึกษาการประเมินการคิดเชิงบริหารจัดการ: การทบทวนเครื่องมือ และประเด็นการบ่งชี้ พบว่า การคิดเชิงบริหารจัดการเป็นขอบเขตที่ครอบคลุมการทำงานเรื่องการวางแผน ความจำขณะทำงาน การยับยั้งความยืดหยุ่นทางจิต รวมถึงการเริ่มต้นและการตรวจสอบการกระทำ

Aron (2008) ได้ทำการศึกษาความก้าวหน้าของงานวิจัยการคิดเชิงบริหารจัดการจากงานสู่การทำหน้าที่การเชื่อมโยงเครือข่าย พบว่าความเสียหายของเยื่อหุ้มสมองส่วนหน้าผากส่งผลกระทบต่อความสามารถของบุคคลด้านการควบคุมความคิด พฤติกรรม และอารมณ์ บางครั้งถูกแยกออกจากกระบวนการพื้นฐาน

Mischel, Shoda, and Peake (1990) ได้ศึกษาพฤติกรรมเด็กโดยการปล่อยให้เด็กอยู่ลำพังกับขนมมาร์ชมาลโลว์และรับปากว่าถ้าไม่กินก็จะได้ขนมเพิ่ม ซึ่งพบว่า หลังการทดลองเด็กที่สามารถยับยั้งใจได้มีผลการเรียนที่ดีและ สามารถปรับตัวได้ สามารถผ่อนคลายความเครียดได้ดีกว่าเด็กที่กินขนมมาร์ชมาลโลว์ จากนั้นอีกกว่า 10 ปี มีการติดตามผลอย่าง

ต่อเนื่อง พบว่างานวิจัย The Marshmallow Test เรื่องการยับยั้งชั่งใจนี้เชื่อมโยงกับสุขภาพของเด็ก ๆ เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ด้วย โดยเด็กที่มีการควบคุมตัวเองได้ดีจะมีน้ำหนักน้อยกว่าเด็กที่ควบคุมตัวเองได้ไม่ดี โดยความสามารถในการควบคุมตนเองตั้งแต่เมื่อยังเป็นเด็กเล็ก จะติดตัวไปเมื่อโตขึ้น จะส่งผลต่อลักษณะนิสัยและการเรียนรู้ทักษะทางสังคม มีนิสัยการวางแผน รวมถึงผ่อนคลายความเครียดที่ดีด้วย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแนะนำการสอนเด็ก ๆ ให้รู้จักการยับยั้งชั่งใจต้องขึ้นอยู่กับ การเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งต้องได้รับการฝึกฝนตั้งแต่เล็กด้วย

2. กิจกรรมแนะแนว

2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนสามารถวางแผนชีวิตทั้งในด้านการเรียน ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ได้รู้จักตนเอง สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ แก้ปัญหา และกำหนดเป้าหมายได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นภารกิจบริการทางการศึกษาที่สำคัญ มุ่งช่วยเหลือและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจสภาพแวดล้อม สามารถนำตนเอง พึ่งตนเองได้ ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า และมีความพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองด้านการเรียน อาชีพ ชีวิตส่วนตัวและสังคม โดยให้บริการบนพื้นฐานของการประยุกต์จิตวิทยาแห่งความเข้าใจและช่วยเหลือมนุษย์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาชีวิตแต่ละช่วงวัย

สุนทรี ผาตินาวิน (2558) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว คือ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของนักเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนและมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมการตัดสินใจและการแก้ปัญหาในเรื่องการศึกษา การประกอบอาชีพ เรื่องส่วนตัวและสังคมของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และสามารถปรับตัวอย่างเหมาะสมในสังคม พร้อมทั้งพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โกศล มีคุณ (2557) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว หมายถึง สิ่งที่ครูแนะแนวจัดให้กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นนักเรียน ได้ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ หรือทำให้เกิดการปรับปรุงในจิตลักษณะและความประพฤติของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายนั้น

โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง (2553) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างชาญฉลาด

มีเหตุผล รู้จักป้องกันปัญหา วางแผนและพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2551) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ เพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพและสามารถจัดการกับชีวิตได้ดี และมีการจัดบริการแนะแนว ซึ่งประกอบด้วย 5 บริการ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลรายบุคคล บริการสารสนเทศ การให้คำปรึกษา การจัดวางตัวบุคคล (งานป้องกัน ส่งเสริม พัฒนาช่วยเหลือ) การติดตามและประเมินผล

สุนันทา พลับแดง (ม.ป.ป.) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ นักเรียนได้รู้จักตัวเองและผู้อื่น รู้จักสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการแก้ปัญหา คิดตัดสินใจ วางแผนการเรียน อาชีพ และการปรับตัว นอกจากนี้แล้วยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้ คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนา ส่งเสริมนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูได้รู้จักและเข้าใจ นักเรียนมากขึ้น

Kottman (2001) กล่าวว่า เป็นประมวลประสบการณ์ทุกรูปแบบที่ช่วยสนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ได้ปฏิบัติ ฝึกหัด หรือร่วมเรียนรู้ เพื่อบรรลุเป้าหมาย ของผู้รับบริการ ทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนา การป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหา โดยครอบคลุม ขอบข่ายในการพัฒนาการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

Ali and Graham (1996) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่มุ่งช่วยเหลือให้ นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีองค์ความรู้สามารถพัฒนาตัวเองได้ตามศักยภาพ สามารถ วางเป้าหมายทางการศึกษาและการวางแผนอาชีพให้ประสบความสำเร็จ

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมแนะแนว หมายถึง มวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นใน รูปแบบต่าง ๆ เพื่อสนองต่อการบริการนักเรียน โดยมีวิธีการและเทคนิคทางจิตวิทยา โดย คำนี้ถึงความต้องการของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจตน ความเข้าใจคน และ สภาพแวดล้อม อันนำไปสู่การปรับตัว การวางแผนและการจัดชีวิตด้านต่าง ๆ อย่างเต็มศักยภาพ ครอบคลุมทักษะการพัฒนาชีวิตส่วนตัวและสังคม ทักษะการเรียนรู้ และทักษะพื้นฐานทาง การงานอาชีพ

2.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว ทั้ง 3 ขอบข่าย มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้รับบริการ โดยช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะ

การพัฒนาชีวิตส่วนตัวและสังคม พัฒนาทักษะการเรียนรู้และพัฒนาทักษะพื้นฐานทางการงาน อาชีพ บนพื้นฐานของการส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการใช้ชีวิตที่มีคุณภาพ การวางแผนการศึกษาและ อาชีพที่ตีรวมทั้งการส่งเสริมให้แสวงหาแนวทางดำเนินชีวิตที่มั่นคง

กิจกรรมแนะแนวมีความสำคัญต่อนักเรียนในการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้เป็นกิจกรรมสำคัญ ในหลักสูตร โดยระบุให้กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมสำคัญในทุกระดับชั้น โดยให้มีเวลาจัด กิจกรรมระดับประถมศึกษา 60 ชั่วโมง/ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 45 ชั่วโมง/ปี และระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีระยะเวลาจัดกิจกรรมแนะแนวปีละ 60 ชั่วโมง โดยมุ่งให้จัดกิจกรรม แนะแนวเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด และเสริมสร้างทักษะชีวิตที่เหมาะสมและมีคุณภาพ เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจชีวิตความสนใจใฝ่รู้ ตลอดจน การวางแผนชีวิตและอาชีพในอนาคต กิจกรรมแนะแนวมีความสำคัญต่อผู้รับบริการ โดยที่ ผู้รับบริการมีโอกาสได้พัฒนาความตระหนักรู้ตน เรียนรู้การพัฒนาตน โดยเฉพาะ ความสามารถ ในขอบข่ายของการพัฒนาการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

สุนิสา วงศ์อารีย์ (2559) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวมีความสำคัญต่อการศึกษา เนื่องจากการศึกษาในปัจจุบันมีการแข่งขันสูงขึ้น ส่งผลให้นักเรียนและผู้ปกครองมุ่งเน้นใน สาขาวิชาที่มีโอกาสในการประกอบอาชีพ กิจกรรมแนะแนวจึงมีบทบาทในการส่งเสริมให้นักเรียน ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและคิดเป็น โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างครอบคลุมสนองตอบต่อ ความต้องการ ความถนัดและความสนใจของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมเพื่อการประกอบอาชีพใน อนาคต

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมแนะแนว มีความสำคัญต่อผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในการเรียนรู้ และการพัฒนาการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม โดยจัดไว้เป็นระบบใน รูปแบบต่าง ๆ จัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนที่สำคัญอย่างหนึ่ง และยังคงพัฒนาอยู่ เสมอตามความจำเป็นและความต้องการของผู้รับบริการ

2.3 กระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว (2563) กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมให้เด็กรุ่นใหม่ มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในบริบทของกิจกรรมแนะแนว ครูผู้สอนต้องศึกษาปัญหาและความต้องการของนักเรียน ศึกษาหลักสูตรของกิจกรรมแนะแนว

นำมาเป็นข้อมูลเพื่อออกแบบการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบและพัฒนาตนเองตามศักยภาพ เสริมสร้างทักษะชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถเรียนรู้ได้หลากหลาย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยมุ่งพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนให้สามารถปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์และต้องจัดบริการที่ตอบสนององความต้องการของนักเรียนและกระแสสังคมในแต่ละยุค การศึกษาและนำปัญหาที่พบของนักเรียนมาออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน โดยมีเป้าประสงค์ที่ชัดเจนในการมุ่งพัฒนาสมรรถนะสำคัญ ถือว่าเป็นภารกิจสำคัญของครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนวที่จะต้องตระหนักและพัฒนาเครื่องมือการจัดกิจกรรมแนะแนวให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ

รัชชัญญา ภูเขาแก้ว (2557) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมแนะแนว จะต้องจัดให้เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมเพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิต โดยมีครูผู้รับผิดชอบคอยดูแลและอำนวยความสะดวกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและต้องจัดให้ครอบคลุมการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เรียม ศรีทอง (2557) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้รับบริการได้มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งการพัฒนาการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพฤติกรรมโดยอาศัยหลักการที่เกี่ยวข้อง 2 ประการ ได้แก่ หลักการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแนะแนว

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2557) กล่าวถึง หลักการจัดกิจกรรมแนะแนวว่าเป็นกิจกรรมที่จัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งต้องครอบคลุมทั้งการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะชีวิต โดยมีครูผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมและประสานงาน ซึ่งการจัดกิจกรรมต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียนและวิถีทัศน์ของโรงเรียนเป็นสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวไว้ดังนี้คือ

1. การศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการและความสนใจของนักเรียน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และวิถีทัศน์ของสถานศึกษา

3. การกำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย การศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม โดยคำนึงถึงเป้าหมายของสถานศึกษา สภาพปัญหาความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียนโดยความร่วมมือของครู ผู้ปกครองและผู้เรียน

4. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา

5. การออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งประกอบด้วย การกำหนด วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม เวลาในการจัดกิจกรรม กระบวนการจัดกิจกรรม เกียรติยศและรางวัล และการประเมินผล

6. การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเป็นรายชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วย ชื่อ กิจกรรมจุดประสงค์ เวลา เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรม สื่อ วัสดุอุปกรณ์และการประเมินผล

7. การจัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนการจัดกิจกรรม

8. การประเมินเพื่อตัดสินผลและสรุปรายงาน

แนวการจัดกิจกรรมแนะแนวที่กำหนดไว้ก็เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ตัวผู้เรียน ซึ่งจะได้รับคำแนะนำอย่างมีระบบมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีใจรักที่จะเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เต็มไปด้วยข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการใช้ชีวิต ทั้งการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ลักษณะของกิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนค้นพบตนเองโดยใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลายเน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นกิจกรรมที่สามารถวัดและประเมินผลได้จริง

พรเพ็ญ แก้วมณี (2548) กล่าวถึง กระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว เริ่มต้นจากการสำรวจปัญหา ความต้องการและความสนใจของนักเรียน แล้วนำข้อมูลมาเพื่อวิเคราะห์และวางแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว นอกจากนั้นยังต้องมีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดเนื้อหาของกิจกรรมแนะแนวซึ่งต้องมีความสอดคล้องกับหลักสูตรรวมทั้งการจัดทำรายละเอียดของกิจกรรมแนะแนว ตลอดจนการประเมินผลการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรแนะแนวอย่างเป็นระบบทั้งในด้านการสอนของครูผู้สอนและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อจะได้นำผลการประเมินไปพัฒนาและปรับปรุงโครงการและกิจกรรมให้ดียิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2546) กล่าวถึง กระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนวควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การสำรวจความต้องการ สภาพปัญหา และความสนใจของผู้เรียน
2. ศึกษาวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้จากการสำรวจเพื่อทราบปัญหา ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรม

3. การจัดอัตราส่วนของกิจกรรมโดยครอบคลุมทั้งการศึกษา อาชีพ ส่วนและสังคม ให้เหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับสภาพปัญหา ความสนใจความต้องการ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

4. การวางแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว เมื่อกำหนดสัดส่วนและสาระสำคัญของกิจกรรมครอบคลุมทุกด้านแล้วในแต่ละภาคเรียนจะต้องจัดกิจกรรมแนะแนวให้ครบจำนวนชั่วโมง และมีรายละเอียดไว้อย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมย่อยต่อไป

5. การจัดทำรายละเอียดของกิจกรรม โดยเริ่มตั้งแต่การตั้งชื่อกิจกรรม การเขียนจุดประสงค์ การวางแผนเวลาที่เหมาะสมกับเนื้อหา/สาระ การกำหนดการจัดกิจกรรม การผลิตสื่อ/อุปกรณ์ การวัดและประเมินผล

สมร ทองดี and ปราณี รามสูต (2545) กล่าวถึง หลักการจัดกิจกรรมแนะแนวว่า 1) กิจกรรมแนะแนวควรครอบคลุมขอบข่ายการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม 2) ลักษณะกิจกรรมควรสอดคล้องกับวัยของผู้รับบริการ เนื่องจากบุคคลแต่ละวัยมีลักษณะธรรมชาติที่แตกต่างกัน เช่น กิจกรรมแนะแนววัยเด็ก ควรจัดให้ได้เรียนรู้ป็นเล่น สำหรับวัยรุ่นควรเน้นการแสวงหาเอกลักษณ์และการฝึกการยอมรับทางสังคม สำหรับวัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ชีวิตหลากหลาย ควรเน้นการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ เป็นต้น และ 3) กิจกรรมแนะแนวย่อมต้องสนองต่อผู้รับบริการทั้งรายบุคคลและแบบกลุ่ม

อาภา ถนัดช่าง (2534) กล่าวถึง หลักการพื้นฐานในการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังนี้ 1) สนองความต้องการตามวัยของผู้รับบริการ 2) เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการมีสิทธิและอิสระในการพิจารณาตัดสินใจเลือกหรือเข้าร่วมกิจกรรม 3) มุ่งประโยชน์ของผู้รับบริการอย่างแท้จริง 4) ผู้รับบริการมีบทบาทในการร่วมกิจกรรมและเรียนรู้ด้วยตนเองและ 5) การจัดกิจกรรมแนะแนวควรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สภาพความจำเป็นของสังคมและสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

Honey and Mumford (2006) ได้เสนอหลักการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยการปรับวงจรแห่งการเรียนรู้เดิมเป็น 1) ระยะเวลาประสบการณ์ (Activist) 2) ระยะเวลาสะท้อนความคิด (Reflector) 3) ระยะเวลาสรุปองค์ความรู้ (Theorist) และ 4) การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ (Pragmatist)

Kolb (1984) ได้เสนอหลักการจัดกิจกรรมแนะแนวว่า วงจรการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เริ่มจาก 1) โอกาสที่ผู้เรียนมีโอกาสรับรู้ประสบการณ์ 2) ผู้เรียนได้วิเคราะห์แนวคิด 3) ผู้เรียนได้มีโอกาสสรุปแนวคิดหรือองค์ความรู้ และ 4) ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ

Gazda and Ducan (1967) ได้เสนอหลักการจัดกิจกรรมแนะแนวว่า 1) ต้องตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ 2) เน้นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้รับบริการ 3) สำหรับผู้รับบริการแนะแนวกลุ่มใหญ่ ควรจัดเป็นโปรแกรม เช่น โปรแกรมการจัดการความเครียด สำหรับผู้รับบริการกลุ่มเล็ก เน้นไปที่จุดประสงค์ส่วนตน เช่น เทคนิคการฝึกความกล้าแสดงออก หรือฝึกประสบการณ์การสื่อสารด้วยอวัจนสาร และ 4) จัดให้มีการประเมินผลลัพธ์การจัดกิจกรรมจากหลักการจัดกิจกรรมดังกล่าวมา

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมแนะแนวอาศัยหลักการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ สอนความต้องการของผู้รับบริการตามวัย ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยมีสิทธิและเสรีภาพในการเลือกตัดสินใจรับบริการ และกิจกรรมแนะแนวควรมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรและความจำเป็นของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง

2.4 เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนว

วิชัย วงษ์ใหญ่ and มารุต พัฒนาผล (2564) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการคิดยืดหยุ่น ต้องจัดให้สามารถแสดงออกเป็นรูปธรรม ได้กล้าคิด กล้าลงมือทำ มีความคิดริเริ่ม และรับผิดชอบต่อความคิดนั้น พยายามเรียนรู้จากบุคคลอื่นเสมอ โดยเฉพาะคนรอบข้างเพื่อพัฒนากระบวนการคิด และสามารถร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยกระตุ้นการคิดแบบยืดหยุ่น ประกอบด้วย

1. มีความคิดริเริ่มและรับผิดชอบต่อความคิดนั้นให้สามารถแสดงออกเป็นรูปธรรมได้กล้าคิดและกล้าลงมือกระทำ
2. มีจุดเริ่มต้นที่ดีและมีความเป็นไปได้เสมอ เมื่อมีความคิดริเริ่มที่ดีแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือมีแผนที่จะไปสู่เป้าหมาย
3. รู้จักจัดลำดับความสำคัญของงานที่จะทำ
4. มุ่งมั่นในความสำเร็จในภาพรวม
5. พยายามเรียนรู้จากบุคคลอื่นเสมอ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด
6. สามารถร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์
7. หมั่นเรียนรู้อยู่เสมอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนต้องคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการตามวัยและลักษณะความแตกต่าง

ระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยเลือกเทคนิคต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เทคนิคการเรียนรู้ที่ดีมักมีความน่าสนใจใจให้เข้าร่วมปฏิบัติการง่ายต่อความเข้าใจ เชื้อต่อการค้นพบข้อมูลใหม่ ส่งเสริมความกระตือรือร้น ช่วยฝึกความสามารถ ความชำนาญ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เสริมสร้างอารมณ์ พัฒนาความคิดและสติปัญญา เทคนิคการเรียนรู้ที่เหมาะสมอาจช่วยเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจใช้เทคนิคบางอย่างร่วมกัน เพื่อให้การจัดกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีเทคนิคการเรียนรู้ต่าง ๆ ทางการศึกษาและจิตวิทยาที่หลากหลายสำหรับการเลือกไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมดังนี้

1. การอภิปราย เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่เรียนรู้หรือสิ่งที่เผชิญ อยู่ในประเด็นต่าง ๆ อย่างอิสระ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การถ่ายทอดความคิดและการนำเสนอความคิดที่หลากหลาย
2. การอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในแง่มุมที่แตกต่างกัน อย่างอิสระ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น การถ่ายทอดความคิด การเปรียบเทียบหรือเชื่อมโยงความคิด
3. การทนายปริศนา เพื่อให้นักเรียนแก้ปัญหาโจทย์ตามเงื่อนไข ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การเชื่อมโยงเหตุผล การสังเกตและสรุปข้อมูล
4. การสืบค้นด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนสืบค้น แสวงหาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจหรือสร้างองค์ความรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการสังเกต การรวบรวมข้อมูลการสรุปองค์ความรู้
5. การเล่นเกม เพื่อให้นักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่มีกติกาท้าทาย ความอยากรู้ อยากลอง ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ การกล้าลอง การผ่อนคลายอารมณ์
6. การแสดงบทบาท เพื่อให้นักเรียนทดลองรวมบทบาทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตแล้วสะท้อนความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของตน ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ ความคิด ความรู้สึกของตนและคนอื่น มีความเข้าใจและยอมรับผู้อื่นมากขึ้น
7. บทสนทนา เพื่อให้นักเรียนได้กำหนดบทสนทนาของคู่สนทนา ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารที่สร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การสรุปความคิด
8. บทละคร เพื่อให้นักเรียนได้จัดการแสดงตามบทที่สร้างขึ้นอย่างมีเป้าหมาย ส่งผลให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก การสร้างแรงบันดาลใจ การเรียนรู้ด้วยความเพลิดเพลิน
9. การโต้วาที เพื่อให้นักเรียนได้จัดถุติหรือประเด็นที่ขัดแย้งกันและใช้ทีม

เสนอและทิมค่านในเวลาที่กำหนด ทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระสามารถใช้ภาษาและเหตุผลที่น่าเชื่อถือ

10. การฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนได้ใช้แบบฝึกที่กำหนดเป้าหมายได้อย่างชัดเจน เช่น การฝึกทักษะ การสื่อสารสร้างสรรค์ เป็นต้น
11. การใช้เครื่องมือ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้แบบประเมิน แบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบทดสอบ แบบประเมินที่ได้จัดทำอย่างมีเป้าหมายและอ้างอิงแนวคิดที่น่าเชื่อถือได้ สามารถประเมินตนเองด้านต่าง ๆ ครอบคลุมความเข้าใจตนเอง
12. การแบ่งกลุ่มร่วมคิด เพื่อให้นักเรียนร่วมวางแผน และร่วมทำงานตามโจทย์ จัดกลุ่มวางแผนร่วมกันทำงานตามโจทย์ที่จัดไว้อย่างมีเป้าหมายชัดเจน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถคิดวางแผนและดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ
13. การทดลอง เพื่อให้นักเรียนเปลี่ยนบทบาท การทดลองสวมบทบาทของบุคคลอื่น ๆ ตามโจทย์ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจความรู้สึกและความคิดของผู้อื่น
14. การซ้อมบท เพื่อให้นักเรียนมีการฝึกหัดดำเนินชีวิตในแต่ละบทบาทที่ตนอาจจะต้องการในอนาคต เช่น ทดลองตั้งครุภรณ์ ทดลองเรื่องเด็ก ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกของผู้อื่น ตระหนักรู้บทบาท หน้าที่หรือสำนักคุณ
15. มุมสนทนา เพื่อให้นักเรียนเปิดพื้นที่ในชั้นเรียนหรือในสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีโอกาสพบบุคคลหรือวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถ เลือกลงหาความรู้ที่ตนสนใจ เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้รอบตัว
16. การวาดภาพ เพื่อให้นักเรียนสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ให้ถ่ายทอดจินตนาการ ส่งผลให้นักเรียนมีการบำบัดด้วยศิลปะ สามารถถ่ายทอดความคิด หรือจินตนาการ ออกมาการผ่อนคลาย
17. การแต่งเรื่อง เพื่อให้นักเรียนกำหนดเรื่องหรือโจทย์ให้ผู้เรียน แต่งเรื่องตามความคิด ความเข้าใจ ประสบการณ์หรือความคิดสร้างสรรค์ของตน สามารถถ่ายทอดออกมาผ่านข้อเขียน ความคิดสร้างสรรค์พิจารณาตัวแบบที่ดี
18. การเล่าเรื่อง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์ที่มีประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ใช้โอกาสเอื้อประโยชน์ทางความคิดหรือตัวอย่างอันดีแก่ผู้อื่น
19. การเรียนรู้จากการสังเกตต้นแบบ เพื่อให้นักเรียนเลือกตัวแบบที่ดีในเรื่องที่ตนสนใจ ให้ผู้เรียนได้สังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมอันพึงประสงค์ได้
20. การเรียนรู้ชีวิต เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการร่วมในวิถีชีวิต จัดให้ผู้เรียนมี

โอกาสเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ในสถานการณ์จริงโดยมีเวลาต่อเนื่องกันใช้ชีวิตร่วมด้วยกับแหล่งเรียนรู้ นั้น สามารถสังเกต มีความเข้าใจอย่างแท้จริงมีเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียนรู้

21. ปฏิบัติการจิตอาสาหรือจิตสาธารณะ จัดโอกาสและสถานที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานจริงด้านจิตอาสาหรือจิตสาธารณะ เพื่อให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนเจตคติต่อเรื่องที่เรียนรู้ในสถานการณ์จริงเพื่อฝึกทักษะการมีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะ

22. การจินตนาการ โดยการจัดทำโจทย์ที่มุ่งให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์

23. การทดลองงาน จัดหาโอกาส สถานปฏิบัติงานหรือสถานประกอบการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผู้ชำนาญการ โดยจะสามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติจริงและเรียนรู้ลักษณะของงานได้

24. การแสดงผล โดยการเรียนรู้ทางอาชีพด้วย Portfolios จัดให้มีการแสดงผลการเรียนรู้ด้านอาชีพที่สนใจโดยในระยะเวลาใดระยะหนึ่ง โดยถ่ายทอดลง Portfolios ซึ่งสามารถรายงานผลงานพัฒนาทางด้านอาชีพที่ตนสนใจผ่านการเรียนรู้เพิ่มความชำนาญ แสดงว่าตนมีศักยภาพระดับหนึ่ง

25. การใช้สถานการณ์จำลอง โดยการจัดสถานการณ์เพื่อเรียนรู้ด้านใดด้านหนึ่งในห้องเรียน เพื่อฝึกความกล้าแสดงออก ฝึกความเชื่อมั่นในตนเองนำไปสู่การเห็นคุณค่าแห่งตน

26. ท่องโลกอาชีพ โดยจัดให้มีการศึกษาดูงานในสถานที่มีบุคคลผู้ทำงานหลากหลายอาชีพเพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทบาทหน้าที่และคุณลักษณะของบุคคลผู้มีอาชีพหลากหลายมีเจตคติที่ดีทางอาชีพ

27. เปิดตลาดความคิด โดยจัดโอกาสให้ผู้เรียนใช้พื้นที่ในโรงเรียนแสดงความคิดตามจุดประสงค์ โดยเป็นการทำงานเป็นทีมและผลัดกันเดินชมผลงาน ซึ่งเจ้าของผลงานต้องสามารถแนะนำ แล้วให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออก วางแผนจัดการรับและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

28. นิทานสอนใจ โดยเลือกนิทานที่ตัวละครมีพฤติกรรมที่เป็นตัวแบบที่ดี เพื่อฝึกคิดวิเคราะห์และได้แรงบันดาลใจในการฝึกพัฒนาพฤติกรรมของตน

29. Buddy ผู้หวังดี โดยให้เลือก Buddy คู่กรณีไม่รู้ตัวแล้วปฏิบัติดีต่อกัน เพื่อการมีเจตคติที่ดีต่อการช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันมีทักษะการเอาใจใส่และดูแลผู้อื่น

30. การแข่งขันทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ โดยจัดเวทีการแข่งขันทักษะการเรียนรู้หรือทักษะทางอาชีพโดยตั้งกฎเกณฑ์หรือเงื่อนไขการแข่งขันที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาทักษะที่กำหนดไว้

31. การใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ โดยอ้างอิงคลิปเรื่องราวต่าง ๆ หรือใช้ข่าวสารที่

เผยแพร่ในที่สาธารณะ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถคิดวิเคราะห์ สามารถสืบค้นหาสาเหตุ

32. การเข้าค่ายเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ โดยการจัดกิจกรรมการฝึกหัดความสามารถด้านพัฒนาบุคลิกภาพ หรือฝึกทักษะการเรียนรู้หรือทักษะอาชีพในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อสามารถพัฒนาทักษะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

33. การเรียนรู้ผ่านโครงการพิเศษ โดยจัดทำโครงการ หรือโครงการพิเศษสำหรับนักเรียนบางกลุ่ม เช่น ในวาระที่นักเรียนจะจบการศึกษาหรือเข้าเรียนใหม่ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวหรือมีโอกาสเตรียมความพร้อมก่อนเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สถานภาพใหม่

34. การใช้เพลงดนตรี โดยการนำเพลง แต่งเพลง หรือเสียงดนตรีประกอบกิจกรรมเพื่อจูงใจให้เข้าร่วมกิจกรรมหรือส่งเสริมความผ่อนคลายอารมณ์

35. การจัดศูนย์การเรียนรู้ทางอาชีพต่าง ๆ โดยมีการจัดจำลองสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าเรียนรู้ลักษณะทางอาชีพต่าง ๆ สามารถเข้าใจขอบข่ายบทบาททางอาชีพ เปลี่ยนแปลงเจตคติทางอาชีพมีแรงจูงใจให้แสวงหาความรู้ ทางอาชีพในสถานการณ์จริงต่อไป

36. เสียงเตือน โดยจัดกิจกรรมให้ผู้รับบริการดูคลิป ฟัง หรืออ่านคำเตือนหรือข้อเตือนใจให้คิดในมุมมองต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจเลือกอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณการแสวงหาความเป็นจริงต่อไป

37. การกำกับดูแลตนเอง โดยฝึกกำหนดเป้าหมายและวิธีการพัฒนาพฤติกรรมของตน สามารถสอนตนและควบคุมตนได้

38. การวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยจัดสถานการณ์การสื่อสารแบบต่าง ๆ ให้มีโอกาสเผชิญด้วยตัวเอง รู้จักวิธีการสื่อสารทางบวกและทางลบ สามารถเลือกวิธีการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้

39. การฝึกกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยจัดสถานการณ์ให้ได้แสดงตนในบทบาทต่าง ๆ หรือดูจากตัวแบบ เพื่อให้สามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสม แยกแยะผลที่เกิดจากการไม่กล้าแสดงออกหรือการแสดงออกแบบก้าวร้าวได้

40. การฝึกผ่อนคลายความเครียด โดยมีวิธีการต่าง ๆ ให้ทดลอง เช่น ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ หายใจระดับลึก การออกกำลังกาย ฯลฯ สามารถผ่อนคลายความเครียดอย่างเหมาะสมด้วยตนเอง

41. การคิดแบบหมวก 6 ใบ ของเดอบีโน ฝึกคิดตามข้อข่ายหมวก 6 ใบ ได้แก่ สีฟ้า สีขาว สีดำ สีแดง สีเขียวและสีเหลือง สามารถคิดได้หลายทิศทางอย่างรอบคอบ

42. การฝึกสมาธิการฝึกจิตให้สงบด้วยวิธีการต่าง ๆ สามารถควบคุมตนให้เกิด

ความสงบเพิ่มความพร้อมในการเรียนรู้

43. กลุ่มสัมพันธ์ โดยการทำงานเป็นทีมซึ่งมีบทบาทที่แตกต่างกัน เพื่อเข้าใจ และยอมรับผู้อื่นได้ มีความรู้สึกอบอุ่นที่มีเพื่อนร่วมคิด ร่วมทำงานเรียนรู้การจัดการความขัดแย้ง ในกลุ่ม

กรรณิการ์ จักรกรรต (2555) กล่าวว่า การสอนแบบค้นพบ (Discovery Method) เป็นกระบวนการสอนที่เน้นการศึกษาด้วยตัวเองเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้และสร้างความคิดรวบยอดได้ โดยการสอนวิธีนี้ผู้สอนไม่ได้ทำหน้าที่ในการบอกหลักการสำคัญของเรื่อง หรือหลักการแก้ปัญหาก่อน โดยเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนจะค้นพบได้องค์ความรู้ด้วยตัวเอง

ทิตินา แคมมณี (2555) ได้ให้แนวทางเพื่อกำหนดลักษณะการพัฒนารูปแบบ การสอนตามแนว Constructivism ว่าเป็นการสอนให้ความสำคัญของกระบวนการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนที่มีการเชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สังเกตสิ่งที่ตนอยากรู้ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ มีการจัดการอภิปราย และสรุปผลการค้นพบ เพื่อให้ผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ต่าง ๆ ค้นหาความรู้จนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

สุขพัชรา ชิมเจริญ (2553) กล่าวว่า การบริหารสมอง (Brain Activation) เป็นกิจกรรมการบริหารร่างกายในส่วนก้านเนื้อ Corpus Callosum ซึ่งควบคุมด้วยสมอง เพื่อช่วยให้สมองแข็งแรงและทำงานอย่างคล่องแคล่ว และยังช่วยให้เกิดการผ่อนคลายความตึงเครียดทำให้สภาพจิตใจเกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ สร้างความจำระยะสั้นและความจำระยะยาว มีอารมณ์ขัน

อลิสสา ฐรมะสุวรรณ (2552) กล่าวว่า เทคนิคการสอนแนะแนวควรจัดบรรยากาศให้เป็นกันเอง ให้นักเรียนรู้สึกอิสระ สบายใจในการแสดงออก มีการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงออกมากที่สุดทั้งความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าในการพูด ความรู้สึกที่ต้องระบายออก เปิดโอกาสกระตุ้นและยั่วยุให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีการมอบหมายความรับผิดชอบ ให้ทำกิจกรรมนั้น ๆ ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจใคร่ไม่ควรรสอนโดยการพูดคนเดียวแล้วให้นักเรียนจด ควรมีการสร้างความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเรียนรู้หน้าที่ของตนมีการช่วยเหลือพยายามเข้าใจกัน ให้ความร่วมมือ เห็นอกเห็นใจ เรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันมีการนำเอาเทคนิคกระบวนการกลุ่ม รวมถึงการนำเกมทางจิตวิทยาเข้ามาประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุก เรียนรู้เข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น ตลอดจนปลูกฝัง

นิสัย เจตคติความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจริยธรรมเข้าไปด้วยซึ่งครูควรมีการบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ของการสอนไว้ทุกครั้ง และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2546) กล่าวว่า กิจกรรมกลุ่มมีคุณค่าด้านการพัฒนาการทางอารมณ์และสังคม เช่น การควบคุมการแสดงออกของอารมณ์นอกเหนือจากนี้ยังมีคุณค่าต่อการพัฒนาการด้านทัศนคติความสนใจ ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเจริญงอกงามด้านความรู้และทักษะต่าง ๆ เช่น พัฒนาความสามารถที่มีอยู่ในตัวบุคคลและความสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ด้านจิตใจของบุคคลได้ดีขึ้น

สมร ทองดี and ปราณีย์ รามสูต (2545) กล่าวว่า แนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม ซึ่งนักการศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่าการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัตินำไปสู่การปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรมซึ่งผู้ให้บริการต้องกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้เป็น “ผู้ร่วมทำกิจกรรม” ไม่ใช่ “ผู้สังเกตการณ์” ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้รับบริการมีอารมณ์ร่วม สนุกสนานมีชีวิตชีวาโดยอาจใช้เกม เพลง นิทาน ข่าวกรณีศึกษา เป็นสื่อแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยผู้รับบริการอาจเล่นเกม แสดงบทบาทสมมติ ทำกิจกรรม สร้างสถานการณ์จำลอง ศึกษาค้นคว้ากรณีศึกษา เล่าเรื่องแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้ ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก วิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผล จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่าเกิดอะไรขึ้นจากขั้นที่ 1 นั้นหรือเขาตีความสิ่งนั้นว่าอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต ผู้รับบริการสร้างองค์ความรู้จากการเรียนรู้ อาจศึกษาจากทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไปอีกเพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ ผู้รับบริการทดลองประยุกต์ใช้การเรียนรู้สู่ชีวิต โดยอาจทดลอง แก้ปัญหา สถานการณ์จำลอง สร้างคำขวัญ วางแผนพัฒนาตน จูงใจตนเองในการปฏิบัติตามแผน

ซึ่งขั้นตอนจัดกิจกรรมจากขั้นที่ 1 - 4 อาจมีความต่อเนื่องคาบเกี่ยวกับจนแยกไม่ออกหรือบางครั้งมีการสลับขั้นตอน เช่น อาจจัดกิจกรรมนำเสนอสาระการเรียนรู้หรือองค์ความรู้ก่อนจากนั้นเป็นขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์แล้วเป็นกิจกรรมสะท้อนกลับการเรียนรู้สุดท้ายเป็นกิจกรรม ได้ทดลองประสบการณ์และประยุกต์ใช้ซึ่งขั้นตอนนี้จะอยู่เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรม

เสมอและเมื่อถึงขั้นคิดและนำไปปฏิบัติก็อาจกลับเข้าสู่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่อไปใหม่เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้มั่นคงขึ้นนำไปสู่การปฏิบัติได้ดีขึ้นและเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ต่อเนื่องต่อไปอีก

ศุภชัย อาชวีระงับโรค (2543) กล่าวว่า PDCA เป็นเทคนิคการปรับปรุงงานหรือ แม้แต่การเรียนการสอนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและยังเป็นเทคนิคในการแก้ปัญหาเพื่อผลงานที่มีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพึงพอใจทุกขั้นตอน

Mischel et al. (2020) กล่าวภายใต้ชื่อ “The marshmallow tests” ว่าการยับยั้งชั่งใจจะช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาด้านตนเองไปในทางที่ดี มีวุฒิภาวะที่ดีขึ้นและยังส่งผลให้บุคคลแต่ละคนมีบั้นปลายชีวิตที่แตกต่างกัน การควบคุมตนเองต่อสิ่งเร้า เกิดขึ้นจากสมอง 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นสัญชาตญาณ และสมองส่วนที่เป็นเหตุผลและความนึกคิด บุคคลที่สามารถใช้หรือบังคับตนเองให้ใช้สมองส่วนที่เป็นเหตุผลและความนึกคิดได้มากกว่าจะสามารถตัดสินใจได้อย่างรอบคอบและถูกต้อง ความสามารถในการอดกลั้นต่อสิ่งที่ยั่วเย้าเพื่อที่จะได้ความพึงพอใจที่มากขึ้นในอนาคตนั้น จะมีผลต่อความสำเร็จของชีวิต

Jackman (2009) กล่าวว่า กิจกรรมการประกอบอาหารเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง จากกระบวนการในการทำงาน เริ่มตั้งแต่การวางแผนไปจนการทำความสะดวกอุปกรณ์และสถานที่ ประสบการณ์ที่ได้จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกระบบผลสำเร็จ

McMillan and Hearn (2009) ได้กล่าวเกี่ยวกับวงจรการประเมินที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่ต่อเนื่องกันได้แก่ การตรวจสอบและติดตามคุณภาพของตนเอง การตัดสินใจตนเองโดยพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างความสามารถหรือผลงานในปัจจุบันกับความสามารถและผลงานที่ปรารถนาหรือเกณฑ์การเรียนรู้เป้าหมายและกลวิธีต่าง ๆ ในการพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขพัฒนาผลหรือความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์

Lester (1978) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นการสอนที่สำคัญ ต้องสืบเสาะหาความรู้ ซึ่งครูผู้สอนจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจกระบวนการโดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนแก้ปัญหาด้วยการคิดสร้างสรรค์ การคาดการณ์ การสำรวจ ค้นหา การทดสอบและการพิสูจน์ การแก้ปัญหา ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์และเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนศึกษภาพเหล่านั้นไปสู่การปรับใช้ได้เมื่อเผชิญกับปัญหา

กล่าวโดยสรุป เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนวมีผลต่อพฤติกรรมคาดหวังที่แตกต่างกัน ผู้ออกแบบกิจกรรมแนะแนวสามารถเลือกใช้เทคนิคเดียว หรือนำหลายเทคนิคมาประกอบกันตามวัตถุประสงค์ก็ได้ และควรมีการประเมินว่าแต่ละเทคนิคช่วยส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียนได้

เพียงใด แล้วพัฒนาปรับใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และมีความสุข

2.5 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว

พรรณพิศ จันทสุวรรณ (2556) กล่าวว่า เป็นการสร้างเครื่องมืออย่างมีระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถชี้แจงได้ มีรูปแบบที่หลากหลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้พัฒนาผู้เรียน ด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการสร้าง

สรรเสริญ หุ่นแสน (2547) กล่าวว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อการสอนประสมที่สอดคล้องกับการแนะแนว โดยจัดไว้เป็นชุด ภายในประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน รวมทั้งสื่อในการจัดกิจกรรมแต่ละเรื่องอันจะทำให้ผู้เรียนเกิดการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ทั้งการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม เป็นสื่อประสมที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มาช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ชุดการสอนจะประกอบไปด้วย คู่มือและการใช้ชุดการสอน สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาและประสบการณ์

Good (1973) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม เป็นชุดโปรแกรมการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย สื่อการสอน เครื่องมือแนะนำผู้สอนหรือคู่มือ เครื่องมือการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยมีเนื้อหาที่มีความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป ชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นเครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อการสอน แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียนและแบบประเมินชุดการสอน ซึ่งจัดไว้เป็นชุด โดยมีความหลากหลายของเทคนิควิธีการและข้อมูลที่ทันสมัยเพื่อป้องกัน เสริมสร้างและแก้ไขทั้งการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

2.6 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว

บุญชม ศรีสะอาด (2541) กล่าวถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้ศึกษาและปฏิบัติตาม
2. บัตรงาน เป็นบัตรคำสั่งเพื่อให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติตามคำสั่ง
3. แบบทดสอบ เพื่อวัดผลความก้าวหน้าของผู้เรียน
4. สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ทิตนา แชมมณี (2534) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. ชื่อกิจกรรม ประกอบด้วย หมายเลขกิจกรรม ชื่อของกิจกรรม
2. คำชี้แจง ที่อธิบายความมุ่งหมาย หลักของกิจกรรม และลักษณะของการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย
3. จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรม
4. สื่อการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการจัดกิจกรรม
5. กำหนดเวลา เป็นการระบุจำนวนเวลาโดยประมาณว่ากิจกรรมเป็นขั้นตอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้
6. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุถึงวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน
7. ภาคผนวก เป็นตัวอย่างวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมและข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ

Houston, Robert, and other (1972) กล่าวถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. คำชี้แจง อธิบายถึงความสำคัญ จุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรม
2. จุดมุ่งหมาย คือ วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม
3. การประเมินผลเบื้องต้น เพื่อวัดผลก่อนการเรียน
4. การกำหนดกิจกรรม คือ การกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโดยความร่วมมือของผู้เรียน
5. การประเมินผลขั้นสุดท้าย เพื่อวัดผลหลังเรียน

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อการสอน แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบประเมินชุดการสอนและแต่ละเรื่องจะประกอบด้วย จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ ขั้นตอนการสอนกิจกรรม การวัดและการประเมินผล แหล่งการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ เพื่อการจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.7 ความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนา เสริมสร้างการป้องกัน แก้ไขปัญหา ให้กับทุกกลุ่มคน ทั้งเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ ในขอบข่ายด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม โดยมีรูปแบบและเทคนิคหลากหลาย อาจเป็นกิจกรรมแนะแนวโดยตรงหรือผสมผสานในการเรียน

การสอน การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม ได้มีนักวิชาการให้ความสำคัญ
ของชุดกิจกรรมแนวนอน ดังนี้

โกสุมวดี จิตเกษม (2555) ได้สรุปความสำคัญของการใช้ชุดกิจกรรมแนวนอน
ด้านส่วนตัวและสังคม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ ความสำคัญต่อตัวผู้ให้บริการและ
ผู้ให้บริการ ดังนี้ คือ ช่วยให้ผู้ให้บริการได้พัฒนาความเข้าใจของตนเองและผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็น
ด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพ มีวิธีการวัดสิ่งต่าง ๆ อย่างถูกต้อง
ความเป็นจริง ซึ่งจะทำการรับรู้ของบุคคลตรงตามความเป็นจริง และช่วยให้เข้าใจเรื่องราวและ
ความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความเห็นใจซึ่งกันและกัน ช่วยให้เกิดการเปิดเผยตนเองอันเป็น
ความผูกพันอย่างลึกซึ้ง และยังช่วยพัฒนาทักษะในการคิดและการตัดสินใจเกี่ยวกับทักษะ
การคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการคิด และทักษะใน
การคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการศึกษา การงานและการใช้ชีวิตและยังช่วยพัฒนาให้
เป็นบุคคลที่มีความมั่นใจในตนเอง มีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบ มี
วินัย มีทรรษนะที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ด้านผู้ให้บริการ ช่วยให้ผู้ให้บริการเข้าไปตระหนักในความสำคัญ
ของผู้ให้บริการในการสร้างประโยชน์แก่ผู้ให้บริการ และช่วยให้บุคคลทั่วไปเห็นความสำคัญของ
ชุดกิจกรรมแนวนอนว่าเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยคนที่ศึกษาเล่าเรียน โดยเฉพาะเป็นผู้จัดกิจกรรม
เป็นการช่วยให้นักวิชาชีพนอแนวนอนเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และช่วยให้ผู้ทำหน้าที่แนวนอนสร้าง
กิจกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นมาตรฐานขึ้น ทำให้มีกิจกรรมหลากหลาย

ชอลดา ขวัญเมือง (2541) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนวนอนเป็นการให้ข้อมูลแก่นักเรียน
ที่ติววิธีหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง จากการจัดกิจกรรมและเข้าใจตนเองใน
ทุก ๆ ด้านรู้จักสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวอย่างกว้างขวาง ทำให้สามารถนำมาประกอบ
การพิจารณาเลือกแผนการเรียน เลือกกิจกรรม เลือกการศึกษาต่อ หรือเลือกการประกอบอาชีพ
อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการตัดสินใจ

กล่าวโดยสรุป ชุดกิจกรรมแนวนอน มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมแนวนอนซึ่งมี
กิจกรรมที่มีรูปแบบหลากหลายที่มุ่งพัฒนาป้องกันและแก้ปัญหาให้กับทุกกลุ่มคนในขอบข่าย
การศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมให้สามารถพัฒนาทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและ
จิตใจ เต็มที่เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ

2.8 ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว

ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นสื่อเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริม ป้องกัน และแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยปฏิบัติตามขั้นตอน รูปแบบ วิธีการที่หลากหลายเพื่อการเรียนรู้ ฝึกทักษะ ประสบการณ์ ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบและแก้ปัญหา ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ สภาพปัญหา ความสนใจ ความต้องการทันตามยุคสมัย ครอบคลุมในการส่งเสริมศักยภาพทางการเรียนรู้ทางอาชีพ ส่วนตัวและสังคม ได้มี นักการศึกษาให้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว ดังนี้

กัลยดา ถนอมถิน (2557) ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว คือ ช่วยให้นักเรียน ได้รับข้อมูลที่มีคุณค่าจากครูแนะแนว มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู สามารถปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง มีความเข้าใจในตนเองอย่างแท้จริง ช่วยให้ครูแนะแนวได้รู้จักนักเรียน ที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูแนะแนวและผู้ปกครอง ชุมชนได้รับความสนใจจากนักเรียนและช่วยให้ประเทศชาติมีพลเมืองที่ดี

กุศยา แสงเดช (2545) กล่าวถึง ประโยชน์ของชุดการสอนไว้ดังนี้ ชุดการสอนส่งเสริมให้การเรียนรู้ที่ดีเพราะสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น โดยมีการทดสอบประสิทธิภาพจนแน่ใจว่ามีผลดีจึงนำมาเผยแพร่ โดยจะสามารถลดภาระของครูผู้สอน ซึ่งการจัดกิจกรรมสามารถปฏิบัติได้ตามคู่มือครูที่กำหนดไว้ในชุดการสอนตามลำดับขั้นพร้อม สำหรับการนำ ไปใช้ได้ทันทีและเป็นไปในแนวเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีข้อเสนอแนะการฝึกกิจกรรม การใช้สื่อการสอนและรวมทั้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ช่อลดา ขวัญเมือง (2541) กล่าวถึง ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่าจากครูแนะแนว
2. ช่วยให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับครู
3. ช่วยให้นักเรียนได้ปรับปรุงพฤติกรรมของตน
4. ช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดี
5. ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง
6. ช่วยให้ครูแนะแนวมีโอกาสพบปะกับนักเรียนอย่างใกล้ชิด
7. ช่วยให้ครูแนะแนวมีโอกาสให้ข้อมูล
8. ช่วยให้ครูแนะแนวมีโอกาสใช้เทคนิคต่าง ๆ
9. ช่วยให้ครูแนะแนวได้ทราบถึงความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ และ

ความถนัดของนักเรียนเป็นรายบุคคล

10. ช่วยให้ครูแนะแนวได้รู้จักนักเรียนที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ
11. ช่วยให้การจัดบริการแนะแนวทุกบริการประสบความสำเร็จ
12. ช่วยให้การระดมการสอนวิชาต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ
13. ช่วยลดปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน
14. ช่วยการวางแผนการเรียนและการจัดกิจกรรมของโรงเรียน
15. ช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูแนะแนวและผู้ปกครอง
16. ช่วยให้ชุมชนได้รับความสนใจจากนักเรียน
17. ช่วยให้ประเทศชาติมีพลเมืองที่ดี

กล่าวโดยสรุป ชุดกิจกรรมแนะแนวมีประโยชน์ต่อกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกกิจกรรมแนะแนว ช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงสามารถเสริมสร้างความรู้ความสามารถตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ เพื่อทำให้นักเรียนได้เข้าใจตนเอง ผู้อื่น และสังคม สามารถเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและยังเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนอีกด้วย

2.9 ขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรม ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหา
2. กำหนดความมุ่งหมาย
3. ออกแบบกิจกรรมแต่ละกิจกรรม
4. วิเคราะห์แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ
5. เลือกสื่อการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรม
6. ออกแบบประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
7. นำไปให้นักเรียนลองใช้และปรับปรุงแก้ไข
8. นำชุดกิจกรรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520) ได้เสนอขั้นตอนการผลิตชุดการสอนทั้งหมด 10 ขั้นตอน คือ

1. การจำแนกประเภทของเนื้อหาโดยอาจจะกำหนดเป็นหมวดหมู่วิชาหรือสามารถบูรณาการได้ตามความเหมาะสม
2. การกำหนดหน่วยการสอน โดยจัดเนื้อหาให้เป็นหมวดหมู่เดียวกัน
3. การกำหนดหัวเรื่อง ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและหลักสูตร

4. การกำหนดความคิดรวบยอด ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้
5. การกำหนดวัตถุประสงค์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยกำหนดเป็นจุดประสงค์ทั่วไปในระยะแรกและเปลี่ยนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง
6. กำหนดวิธีการเรียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการเลือกและการผลิตสื่อการเรียนการสอน
7. การกำหนดแบบประเมินผล ต้องมีการออกแบบการประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้
8. การเลือกและการผลิตชุดการสอน โดยการเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งการออกแบบการใช้และการจัดเก็บให้เรียบร้อยก่อนการนำไปทดลองใช้และหาประสิทธิภาพชุดการสอน
9. การหาประสิทธิภาพชุดการสอน เพื่อยอมรับได้ว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมานั้นมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
10. การนำชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไปจัดกิจกรรมให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์

Butt (1974) เสนอหลักการสร้างไว้ ดังนี้

1. ก่อนที่จะทำการสร้างต้องวางแผนเบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องที่จะสร้างและกำหนดวัตถุประสงค์
2. ศึกษางานและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำ
3. กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและเนื้อหาที่สอดคล้องกัน
4. จำแนกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อย ๆ
5. กำหนดวัสดุ อุปกรณ์ที่จะใช้ให้เหมาะสมตามขั้นตอนการจัดกิจกรรม
6. กำหนดเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสมในแต่ละตอน
7. กำหนดการประเมินผลก่อนหรือหลังเรียน

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนในการสร้างชุดการสอนควรดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาและแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหาที่ต้องการนำมาพัฒนาผู้เรียน
2. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อแบ่งหน่วยการสอนตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับความจำเป็นของผู้เรียน
3. กำหนดระดับขั้นของผู้เรียน เพื่อการวางแผนการจัดเนื้อหาและกิจกรรมที่

เหมาะสม

4. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ตามชั่วโมงที่กำหนด
5. กำหนดแนวคิดของหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง
6. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง
7. จัดลำดับกิจกรรมการเรียนการสอน
8. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคหลากหลายและทันสมัย
9. ออกแบบสื่อการสอนแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน
10. ออกแบบการประเมินผลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
11. หาประสิทธิภาพของชุดการสอน
12. ทดลองใช้ชุดการสอน

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

2.10.1 งานวิจัยในประเทศ

ณัฐวดี ศรีธรรมมา (2560) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมชัยมงคลรังงาม จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีความอ่อนน้อมถ่อมตนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มลฤดี แพทย์ปฐม (2553) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความสามารถในการบริหารเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัยในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการบริหารเวลาสูงขึ้นกว่าความสามารถดังกล่าวก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับจุด .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการบริหารเวลาในระยะติดตามผลสูงกว่าความสามารถดังกล่าวหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริลักษณ์ ละเอียดอ่อน (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฝ่าฟันปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุบลมีอำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนมีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคสูงกว่าก่อนได้รับการฝึกโปรแกรมความคิดเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมความคิดเชิง

บวกรมีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกโปรแกรมความคิดเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตาภา โลหะพงษ์พันธ์ (2551) ได้ศึกษาผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูงและนักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำเมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จได้รับประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

ชนิษฐา เรืองชนาบ (2550) ได้ศึกษาผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น ที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้พบว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตต่างกันเมื่อได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จได้รับประโยชน์ไม่ต่างกัน

ภัทรพร ชมพูนุช (2550) ได้ศึกษาผลการฝึกเพื่อพัฒนาการตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่รอคอย ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่รอคอย มีการตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่รอคอยสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่รอคอย ที่ระดับนัยสำคัญ .001 และนักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตต่างกันเมื่อได้รับการฝึกการตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่รอคอยได้รับประโยชน์ไม่ต่างกัน

2.10.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Wilson (1989) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการใช้ชุดการสอนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของเด็กพิการ ผลการศึกษาพบว่า หลังการใช้ชุดการสอนทำให้เด็กมีความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์สูงขึ้น

Amstrong (1972) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสของผู้เริ่มเรียนในระดับมหาวิทยาลัย โดยวิธีการสอนแบบบรรยายกับการเรียนรู้จากชุดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลชนิดสื่อประสม ผลการวิจัยพบว่า หลังจากนักศึกษาได้เรียนจากการสอนด้วยชุดการเรียนการสอนรายบุคคลชนิดสื่อประสม มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Anderson (1982) ได้สร้างและศึกษาชุดการสอนด้วยตัวเองเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา กับนักเรียนระดับปฐมวัยโดยใช้ชุดการสอนด้วยตัวเองกับการสอนแบบบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่สอนโดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองและการสอนแบบบรรยายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการวางแผนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาและครูผู้สอนแต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Brawnley (1975) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพชุดการเรียนการสอนแบบสื่อประสม (Multimedia instruction Module) เพื่อสอนเรื่องการบอกระยะเวลาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

McColeman (1975) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดการสอนและกิจกรรมกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนร่วมกับกิจกรรมกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษามากกว่านักเรียนที่ใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา
(จากการประเมินตนเอง)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3,427 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) อ้างถึงใน สุทธิติ ชัตติยะ (2554) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สามารถคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ซึ่งมีวิธีการดังนี้

1. สุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยมีกลุ่มเครือข่ายเป็นหน่วยการสุ่ม จากโรงเรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 โรงเรียน แบ่งเป็น 3 กลุ่มเครือข่าย สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการการจับฉลาก 1 กลุ่มเครือข่าย คือ เครือข่ายที่ 30
2. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วนกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 โรงเรียน รวมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 346 คน
3. สุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จากชั้นตอนที่ 2 สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการเจาะจงกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 โรงเรียน รวมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 118 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 ประกอบด้วย

1. แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้พัฒนาเองจากแนวคิดของ สุภาพณีย์ แสงสว่าง (2559) เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นเพื่อให้ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาใช้วัดการคิดเชิงบริหารจัดการของตัวเอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ที่มีอายุระหว่าง 6 ปี – 13 ปี 11 เดือน ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยมีวิธีการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวกับการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบวัด

1.2 ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง โดยศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ รวมถึงรายละเอียดขั้นตอนการสร้างแบบวัดตามแนวคิดของของ สุภาพณีย์ แสงสว่าง (2559) ซึ่งมีลักษณะของเครื่องมือสอดคล้องตามค่านิยามศัพท์และลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.3 สร้างแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง โดยมีลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ดังนี้ ไม่เคย บางครั้ง บ่อยครั้ง และทุกครั้ง

1.4 เมื่อจัดทำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเองเสร็จ นำแบบวัดไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์ อาจารย์ ดร.สุภาพณีย์ แสงสว่าง และอาจารย์ ดร.วรางคณา โสมะนันท์ โดยมีการกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 แน่ใจว่าข้อความนั้นบ่งชี้ถึงการคิดเชิงบริหารจัดการ
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นบ่งชี้ถึงการคิดเชิงบริหารจัดการ
- 1 แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่บ่งชี้ถึงการคิดเชิงบริหารจัดการ

จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

1.5 เมื่อผู้วิจัยหาค่า IOC ได้แล้วนำแบบวัดไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 90 คน และนำแบบวัดมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อ

1.6 ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.27 – 0.67 และมีค่าความเชื่อมั่น ความสอดคล้องภายใน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

1.7 นำแบบวัดที่มีประสิทธิภาพแล้ว ดำเนินการจัดพิมพ์เป็นแบบวัดฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยต่อไป

จากขั้นตอนการสร้างแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง จึงสามารถนำมาสร้างแบบวัดดังตัวอย่างต่อไปนี้

ลักษณะของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง

แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ดังนี้

ไม่เคย	หมายถึง	นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย
บางครั้ง	หมายถึง	นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บางครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยครั้ง
ทุกครั้ง	หมายถึง	นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ทุกครั้ง

แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถาม 45 ข้อ 9 ตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

- 1) การริเริ่ม
- 2) ความจำขณะทำงาน
- 3) การวางแผน/จัดระบบ
- 4) การจัดระเบียบวัสดุ
- 5) การตรวจสอบงาน
- 6) การปรับเปลี่ยน
- 7) การควบคุมอารมณ์
- 8) การตรวจสอบตนเอง

9) การย้บยั้ง

โดยคำถามในแต่ละตัวบ่งชี้ของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง แต่ละข้อความบ่งชี้พฤติกรรมทางบวก โดยมีคะแนนแตกต่างกันตาม ระดับความถี่ของการประเมินพฤติกรรมแต่ละข้อความ

ตาราง 1 ตัวอย่าง แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง

1. การริเริ่ม (Initiate)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
1. ฉันลงมือทำงานในห้องเรียนโดยที่ครูไม่ต้องเตือน	0	1	2	3
2. ฉันลงมือทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งโดยทันที	0	1	2	3
2. ความจำขณะทำงาน (Working Memory)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
6. ฉันสามารถตอบคำถามในเรื่องที่ครูสอนได้ถูกต้อง	0	1	2	3
7. ฉันสามารถนำข้อมูลที่ครูสอนไปทำการบ้านได้ถูกต้อง	0	1	2	3
3. การวางแผน/จัดระบบ (Plan/Organize)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
11. ฉันส่งการบ้านตรงเวลา	0	1	2	3
12. ฉันรู้ว่าจะทำอะไรก่อนและหลัง	0	1	2	3
4. การจัดระเบียบวัสดุ (Organization of Materials)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
17. ฉันจัดของในห้องนอน อย่างเป็นระเบียบ เช่น การเก็บผ้าห่ม และที่นอน เป็นต้น	0	1	2	3
18. ฉันหาของที่จำเป็นต้องใช้ได้อย่างรวดเร็ว เช่น ถุงเท้า ชุดนักเรียน เป็นต้น	0	1	2	3
5. การตรวจสอบงาน (Task-Monitor)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
23. สมุดจดงานของฉันเป็นระเบียบสะอาดเรียบร้อย	0	1	2	3
24. ฉันทำงานด้วยความรอบคอบ	0	1	2	3
6. การปรับเปลี่ยน (Shift)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
27. ฉันสามารถย้ายโรงเรียนได้	0	1	2	3
28. ฉันชอบรู้จักกับเพื่อนใหม่ ๆ	0	1	2	3

ตาราง 1 (ต่อ)

7. การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
32. ถ้าฉันโกรธเพื่อน ฉันจะเลือกวิธีการนับเลขในใจ 1 - 10	0	1	2	3
33. ฉันสามารถควบคุมตนเองได้เมื่อต้องเจอกับ เหตุการณ์เล็กน้อย เช่น การลืมนสมุดการบ้าน การใส่ เครื่องแบบไม่ถูกต้อง เป็นต้น	0	1	2	3
8. การตรวจสอบตนเอง (Self-Monitor)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
37. ฉันสามารถบอกได้ว่าตอนนี้ฉันโกรธหรืออารมณ์ ดี	0	1	2	3
38. เมื่อทำผิดฉันจะกล่าวคำขอโทษ	0	1	2	3
9. การยับยั้ง (Inhibit)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
41. ฉันมักจะคิดก่อนทำสิ่งต่าง ๆ	0	1	2	3
42. ฉันคิดถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นก่อนลงมือทำ	0	1	2	3

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง

ตาราง 2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง

คำถาม	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
ข้อความทางบวก	0	1	2	3

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับ
นักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย
ตามแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด and บุญส่ง นิลแก้ว (2535) มีดังนี้

2.28 - 3.00 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด

1.52 - 2.27 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก

0.76 - 1.51 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย

0.00 - 0.75 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 ผู้วิจัยกำหนดไว้ ดังนี้

การศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อส่งไปยังโรงเรียนเครือข่ายที่ 30 ในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
2. นำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ไปยังโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก 1 กลุ่มเครือข่าย คือ เครือข่ายที่ 30 จำนวน 5 โรงเรียน เพื่อการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วนกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย รวมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 346 คน
3. ขอความร่วมมือจากครูแนะแนวประจำโรงเรียนเป็นผู้ประสานงานแจกแบบวัดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ทำในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนว
4. นัดหมายการเก็บข้อมูลจากแบบวัดคืนภายใน 2 สัปดาห์
5. ทวงถามกรณีที่ได้แบบวัดกลับมาไม่ครบและล่าช้าเพื่อให้ได้แบบวัดจำนวนมากที่สุด
6. นำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง มาศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา เพื่อหาค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา และคัดเลือกระดับชั้นที่มีคะแนนอยู่ในระดับมากถึงน้อยที่สุด ได้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
7. นำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ไปยังโรงเรียนที่มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการการเจาะจงกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 โรงเรียน รวมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 118 คน

ระยะที่ 2 การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่มีค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด จากกลุ่มตัวอย่างระยะที่ 1 และมีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา จำนวน 60 คน แล้วสุ่มกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเข้ากลุ่ม (random assignment) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน ซึ่งได้รับการเรียนการสอนตามปกติ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 2 ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน (ฐาปณีย์ แสงสว่าง, 2559)
2. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
  1. แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน โดยเป็นแบบวัดของ ฐาปณีย์ แสงสว่าง (2559) ที่สร้างขึ้นเพื่อให้ครูระดับชั้นประถมศึกษาใช้วัดการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ที่มีอายุระหว่าง 6 – 13 ปี 11 เดือน

ลักษณะของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน

แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ ดังนี้

ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย

บางครั้ง หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บางครั้ง ครูพบพฤติกรรมนี้นาน ๆ ครั้ง

บ่อยครั้ง หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยครั้ง ครูพบพฤติกรรมนี้ทุกครั้ง หรือเกือบทุกครั้ง

แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ฉบับครูประเมิน ประกอบด้วยข้อคำถาม 57 ข้อ 9 ตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

- 1) การริเริ่ม
- 2) ความจำขณะทำงาน
- 3) การวางแผน/จัดระบบ
- 4) การจัดระเบียบวัสดุ
- 5) การตรวจสอบงาน
- 6) การปรับเปลี่ยน
- 7) การควบคุมอารมณ์
- 8) การตรวจสอบตนเอง
- 9) การยับยั้ง

โดยคำถามในแต่ละตัวบ่งชี้ของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับ
นักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน แต่ละข้อความบ่งชี้พฤติกรรมมีคะแนนดิบแตกต่างกันตาม
ระดับความถี่ของการประเมินพฤติกรรมแต่ละข้อความ ดังนี้

ข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15,
16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40,
46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 57

ข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 18, 34, 41, 42, 43, 44, 45, 49, 54, 55, 56

ตัวอย่าง แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน

ตาราง 3 แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน

1.การริเริ่ม (Initiate)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
1. ลงมือทำงานโดยที่ครูไม่ต้องกระตุ้น	0	1	2
2. ลงมือทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งโดยไม่โอ้อ้อ	0	1	2
2.ความจำขณะทำงาน (Working Memory)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
7. จดจำสิ่งที่ครูสอนได้อย่างรวดเร็ว	0	1	2
8. จำรายละเอียดสำคัญที่ทำให้งานสมบูรณ์ถูกต้องได้	0	1	2

ตาราง 3 (ต่อ)

3.การวางแผน/จัดระบบ (Plan/Organize)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
15. ส่งการบ้านตรงเวลา	0	1	2
16. จัดลำดับความสำคัญของงานที่จะต้องทำก่อน-หลัง	0	1	2
4. การจัดระเบียบวัสดุ (Organization of Materials)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
24. จัดเก็บสิ่งของต่างๆ เป็นหมวดหมู่	0	1	2
25. หาของที่จำเป็นต้องใช้ได้รวดเร็ว	0	1	2
5. การตรวจสอบงาน (Task-Monitor)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
30. ทำงานเป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย	0	1	2
31. ทำงานด้วยความรอบคอบ ไม่สะเพร่า	0	1	2
6.การปรับเปลี่ยน (Shift)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
34. ยึดติดอยู่กับปัญหาใดปัญหาหนึ่งเป็นเวลานาน	0	1	2
35. ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ง่าย	0	1	2
7.การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
40. ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ในการแก้ปัญหา	0	1	2
41. ร้องไห้เมื่อเผชิญกับสิ่งเร้าเล็กๆ	0	1	2
8.การตรวจสอบตนเอง (Self-Monitor)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
46. ประเมินตนเองได้สอดคล้องกับความเป็นจริง	0	1	2
47. กล่าวคำขอโทษ เมื่อทำผิด	0	1	2
9.การยับยั้ง (Inhibit)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
50. คิดก่อนทำสิ่งต่างๆ	0	1	2
51. คิดถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น ก่อนลงมือทำ	0	1	2

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน

ตาราง 4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ฉบับครูประเมิน

คำถาม	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
ข้อความทางบวก	0	1	2
ข้อความทางลบ	2	1	0

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ตามแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด and บุญส่ง นิลแก้ว (2535) มีดังนี้

- 1.34 - 2.00 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก
- 0.67 - 1.33 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง
- 0.00 - 0.66 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย

2. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นการสอนการจัดการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราวิชาการ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงบริหารจัดการ ทั้งความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎี พัฒนาการ และการเสริมสร้างศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว ทั้งความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ ประโยชน์ และขั้นตอนการสร้าง เพื่อนำข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษามาเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

2.2 กำหนดรายละเอียด ขั้นตอนในการชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2.3 นำโครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่กำหนดขึ้น ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์ อาจารย์ ดร.สุภาภณี

แสงสว่าง และอาจารย์ ดร.วรางคณา โสภะนันท์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของการวิจัยกับเนื้อหา เทคนิควิธีการ เพื่อนำข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยกำหนดระดับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

+1 แน่ใจว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาชั้นนั้นเหมาะสมและสามารถเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาได้

0 ไม่แน่ใจว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาชั้นนั้นเหมาะสมและสามารถเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาได้

- 1 แน่ใจว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาชั้นนั้นไม่เหมาะสมและไม่สามารถเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาได้

2.4 นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาไปทดลองใช้ กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เพื่อดูความเหมาะสมและวิธีการดำเนินการ

2.5 นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 ผู้วิจัยกำหนดไว้ ดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อส่งไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาฉบับครูประเมิน ให้ครูประจำชั้นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำเพื่อประเมินนักเรียนก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว
3. นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ไปจัดกิจกรรมแนะแนวสำหรับนักเรียนกลุ่มทดลอง
4. นักเรียนกลุ่มควบคุมเรียนกิจกรรมแนะแนวตามปกติ
5. นำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ฉบับครูประเมิน ให้ครูประจำชั้นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำเพื่อประเมินนักเรียนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

6. นำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำเพื่อประเมินตนเอง หลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

7. นำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs) แบบ Two Group Pretest – Posttest Nonrandomized Design เป็นรูปแบบที่มีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ที่ได้รับการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองทั้งสองกลุ่ม โดยพัฒนาจาก Cook and Campbell (1979) ตามแบบแผนดังนี้

ตาราง 5 แบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs) แบบ Two Group Pretest – Posttest Nonrandomized Design

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง	ทดลอง	หลังการทดลอง
กลุ่มทดลอง	O_1	X	O_2
กลุ่มควบคุม	O_3		O_4

ความหมาย

O_1 หมายถึง การวัดการคิดเชิงบริหารจัดการก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนกลุ่มทดลอง

X หมายถึง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

O_2 หมายถึง การวัดการคิดเชิงบริหารจัดการหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนกลุ่มทดลอง

O_3 หมายถึง การวัดการคิดเชิงบริหารจัดการก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามปกติของนักเรียนกลุ่มควบคุม

O₄ หมายถึง การวัดการคิดเชิงบริหารจัดการหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ตามปกติของนักเรียนกลุ่มควบคุม

วิธีการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามโครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้าง การคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะก่อนการทดลอง

1) ผู้วิจัยนำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ไปยังโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับ ฉลาก 1 กลุ่มเครือข่าย คือ เครือข่ายที่ 30 จำนวน 5 โรงเรียน เพื่อการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วนกับนักเรียนที่กำลังศึกษา อยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย รวมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 346 คน

2) ผู้วิจัยนำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน ประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง มาศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียน ประถมศึกษา เพื่อหาค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา และคัดเลือก ระดับชั้นที่มีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด ได้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็น นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3) ผู้วิจัยนำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ไปยังโรงเรียนที่มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ใช้วิธีการสุ่ม อย่างง่ายโดยวิธีการการเจาะจงกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 โรงเรียน รวมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 118 คน

4) ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการของ นักเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการเสริมสร้าง การคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จำนวน 60 คน

5) ผู้วิจัยเลือกสุ่มกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเข้ากลุ่ม (Random assignment) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการสุ่มอย่างมีระบบ เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน เข้าร่วมใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้าง การคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน ซึ่งได้รับการเรียนการสอนตามปกติ

6) ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน ให้ครูประจำชั้นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำเพื่อประเมินนักเรียนก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

7) ดำเนินการนัดหมายกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงรายละเอียดและข้อสงสัย ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ระยะการทดลอง

ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ไปใช้ดำเนินการทดลองเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา จำนวน 9 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที โดยดำเนินการในวันจันทร์ พุธและศุกร์ ช่วงเวลา 12.30 – 13.30 น. ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตั้งแต่วันจันทร์ที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2563 สิ้นสุดวันศุกร์ที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 ขั้นตอนในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มี 3 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม โดยการปรับสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นวิธีการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนเพื่อเข้าสู่ขั้นต่อไป
- 2) ขั้นกิจกรรม โดยสอนทักษะ ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะแต่ละด้าน
- 3) ขั้นสรุปกิจกรรม โดยการวางเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งเป็นขั้นตอนสรุปผลการเรียนรู้และการปรับปรุงพัฒนาตนเอง

ตาราง 6 ตัวอย่างโครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค / วิธีการ
00	ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้าง การริเริ่มทำงาน”	1. เพื่อให้นักเรียนรู้ ความหมายและเห็น ความสำคัญของการริเริ่ม ทำงาน	- การปรับสภาพแวดล้อมด้วยการสร้าง สัมพันธภาพ กิจกรรมการเรียนรู้แบบ แลกเปลี่ยนความคิด กิจกรรม “สัญญาณ ไฟ”
		2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะใน การเสริมสร้างการริเริ่ม ทำงานของตนเอง	- การสอนทักษะการฝึกปฏิบัติ กิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไซตักตัก” - การวางเงื่อนไขความสำเร็จ

ตาราง 6 (ต่อ)

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค / วิธีการ
		3. เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพและความไว้วางใจระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน	
00	“การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”	1. เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน 2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน 3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน	- การปรับสภาพแวดล้อมด้วยกิจกรรม “ของเล่นขึ้นโปรด” - การสอนทักษะการฝึกปฏิบัติกิจกรรม “บทบาทสมมติ” - การวางเงื่อนไขความสำเร็จ
00	ปัจฉิมนิเทศ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม”	1. เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการยับยั้งพฤติกรรม 2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการยับยั้งพฤติกรรม 3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม	- การปรับสภาพแวดล้อมด้วยกิจกรรม “อดเบรียว ไว้กินหวาน” - การสอนทักษะการฝึกปฏิบัติกิจกรรม “ร้อง เต็ม เล่น หยุด” - การวางเงื่อนไขความสำเร็จ

ระยะหลังการทดลอง

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาฉบับครูประเมิน ให้ครูประจำชั้นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำเพื่อประเมินนักเรียนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวและนำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำเพื่อประเมินตนเอง หลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอีกครั้ง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้สถิติดังนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง และฉบับครูประเมิน ดังนี้

1.1 ค่าเฉลี่ย

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ดังนี้

2.1 ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องภายใน จากการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบร็ค โดยมีค่าความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องภายใน ของแบบวัดทั้งฉบับ เท่ากับ .92

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเองรายข้อและภาพรวมมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป โดยมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.27 – 0.67

3. วิเคราะห์คุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ นิยามโครงสร้าง รวมถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา และร่วมกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

4. วิเคราะห์ผลของการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ t -test (Dependent Samples) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว และวิเคราะห์ โดยใช้สถิติ t -test (Independent Samples) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยข้อมูล ผู้วิจัยแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	องศาอิสระ
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติการแจกแจงแบบ t เพื่อ
ทราบความมีนัยสำคัญทางสถิติ		
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจากแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาทั้งหมด มาวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละของข้อมูลพื้นฐานตามเพศ และระดับชั้น ดังนี้

ตาราง 7 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา (n = 346)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
หญิง	195	56.36
ชาย	151	43.64
รวม	346	100.00
2.ระดับชั้น		
ประถมศึกษาปีที่ 4	115	33.24
ประถมศึกษาปีที่ 5	115	33.24
ประถมศึกษาปีที่ 6	116	33.52
รวม	346	100.00

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.36 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.64 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 33.24 ประถมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 33.24 และประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 33.52

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเอง จำแนกรายตัวบ่งชี้และโดยรวม ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คน มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานดังนี้

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา จำแนกเป็นรายตัวบ่งชี้และโดยรวม (n=346)

การคิดเชิงบริหารจัดการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การริเริ่ม	1.64	.68	มาก
2. ความจำขณะทำงาน	1.74	.69	มาก
3. การวางแผน/จัดระบบ	1.69	.67	มาก
4. การจัดระเบียบวัสดุ	1.85	.73	มาก
5. การตรวจสอบงาน	1.56	.54	มาก
6. การปรับเปลี่ยน	1.73	.93	มาก
7. การควบคุมอารมณ์	1.38	.85	น้อย
8. การตรวจสอบตนเอง	1.94	.68	มาก
9. การยับยั้ง	1.73	.74	มาก
รวม	1.70	.72	มาก

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาโดยรวมนี้อาจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 1.70$, S.D. = .72) และในรายตัวบ่งชี้ที่ทุกตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการควบคุมอารมณ์อยู่ระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยอยู่ช่วงระหว่าง 1.38 – 1.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ช่วงระหว่าง .54 - .93 เมื่อจำแนกเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดคือ การตรวจสอบตนเอง ($\bar{X} = 1.94$, S.D. = .68) รองลงมาคือ การจัดระเบียบวัสดุ ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = .73) ความจำขณะทำงาน ($\bar{X} = 1.74$, S.D. = .69) การปรับเปลี่ยน ($\bar{X} = 1.73$, S.D. = .93) การยับยั้ง ($\bar{X} = 1.73$, S.D. = .74) การวางแผน/จัดระบบ ($\bar{X} = 1.69$, S.D. = .67) การริเริ่ม ($\bar{X} = 1.64$, S.D. = .68) การตรวจสอบงาน ($\bar{X} = 1.56$, S.D. = .54) และการควบคุมอารมณ์ ($\bar{X} = 1.38$, S.D. = .85) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบการคิดเชิงบริหารจัดการ ฉบับนักเรียนประเมินตนเองและฉบับครูประเมิน ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเองและฉบับครูประเมิน จำแนกรายตัวบ่งชี้และโดยรวมของกลุ่มทดลอง

ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเองและฉบับครูประเมิน ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จำแนกรายตัวบ่งชี้และโดยรวม จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเอง กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว จำแนกรายตัวบ่งชี้ และโดยรวม (n=30)

การคิดเชิงบริหารจัดการ ฉบับนักเรียนประเมิน ตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การริเริ่ม	1.18	.70	น้อย	1.78	.76	มาก
2. ความจำขณะทำงาน	1.33	.38	น้อย	1.71	.84	มาก
3. การวางแผน/จัดระบบ	1.32	.61	น้อย	1.74	.67	มาก
4. การจัดระเบียบวัสดุ	1.60	.67	มาก	1.84	.80	มาก
5. การตรวจสอบงาน	1.06	.46	น้อย	1.53	.60	มาก
6. การปรับเปลี่ยน	1.52	.71	มาก	1.97	.94	มาก
7. การควบคุมอารมณ์	1.13	.59	น้อย	1.57	.82	มาก
8. การตรวจสอบตนเอง	1.48	.56	น้อย	1.93	.69	มาก
9. การยับยั้ง	1.46	.59	น้อย	1.70	.81	มาก
รวม	1.35	.77	น้อย	1.75	.87	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเอง โดยรวมก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.35$, S.D. = .77) เมื่อพิจารณาจำแนกรายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การจัดระเบียบวัสดุ ($\bar{X} = 1.60$, S.D. = .67) การปรับเปลี่ยน ($\bar{X} = 1.52$, S.D. = .71) ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยมี 7 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การตรวจสอบตนเอง ($\bar{X} = 1.48$, S.D. = .56) การยับยั้ง ($\bar{X} = 1.46$,

S.D. = .59) ความจำขะทำงาน ($\bar{X}$ = 1.33, S.D. = .38) การวางแผน/จัดระบบ ($\bar{X}$ = 1.32, S.D. = .61) การริเริ่ม ($\bar{X}$ = 1.18, S.D. = .70) การควบคุมอารมณ์ ($\bar{X}$ = 1.13, S.D. = .59) และการตรวจสอบงาน ($\bar{X}$ = 1.06, S.D. = .46) คะแนนการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเอง โดยรวมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 1.75, S.D. = .87) เมื่อพิจารณาจำแนกรายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 9 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การปรับเปลี่ยน ($\bar{X}$ = 1.97, S.D. = .94) การตรวจสอบตนเอง ($\bar{X}$ = 1.93, S.D. = .69) การจัดระเบียบวัสดุ ($\bar{X}$ = 1.84, S.D. = .80) การริเริ่ม ($\bar{X}$ = 1.78, S.D. = .76) การวางแผน/จัดระบบ ($\bar{X}$ = 1.74, S.D. = .67) ความจำขะทำงาน ($\bar{X}$ = 1.71, S.D. = .84) การยับยั้ง ($\bar{X}$ = 1.70, S.D. = .81) การควบคุมอารมณ์ ($\bar{X}$ = 1.57, S.D. = .82) และการตรวจสอบงาน ($\bar{X}$ = 1.53, S.D. = .60)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับครูประเมิน กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว จำแนกรายตัวบ่งชี้และโดยรวม (n=30)

การคิดเชิงบริหาร จัดการ ฉบับครูประเมิน	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การริเริ่ม	.89	.17	ปานกลาง	1.41	.36	มาก
2. ความจำขะทำงาน	.94	.25	ปานกลาง	1.33	.38	ปานกลาง
3. การวางแผน/จัดระบบ	.94	.35	ปานกลาง	1.62	.43	มาก
4. การจัดระเบียบวัสดุ	1.17	.14	ปานกลาง	1.37	.34	มาก
5. การตรวจสอบงาน	1.03	.22	ปานกลาง	1.73	.27	มาก
6. การปรับเปลี่ยน	1.16	.29	ปานกลาง	1.64	.41	มาก
7. การควบคุมอารมณ์	1.16	.35	ปานกลาง	1.58	.44	มาก
8. การตรวจสอบตนเอง	1.31	.25	ปานกลาง	1.23	.46	ปานกลาง
9. การยับยั้ง	.98	.28	ปานกลาง	1.45	.39	มาก
รวม	1.04	.45	ปานกลาง	1.47	.48	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับครูประเมิน โดยรวมก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.04$, S.D. = .45) เมื่อพิจารณาจำแนกรายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 9 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การตรวจสอบตนเอง ($\bar{X} = 1.31$, S.D. = .25) การจัดระเบียบวัสดุ ($\bar{X} = 1.17$, S.D. = .14) การควบคุมอารมณ์ ($\bar{X} = 1.16$, S.D. = .35) การปรับเปลี่ยน ($\bar{X} = 1.16$, S.D. = .29) การตรวจสอบงาน ($\bar{X} = 1.03$, S.D. = .22) การยับยั้ง ($\bar{X} = .98$, S.D. = .28) การวางแผน/จัดระบบ ($\bar{X} = .94$, S.D. = .35) ความจำขณะทำงาน ($\bar{X} = .94$, S.D. = .25) และการริเริ่ม ($\bar{X} = .89$, S.D. = .17) คะแนนการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับครูประเมิน โดยรวมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 1.47$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณาจำแนกรายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 7 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การตรวจสอบงาน ($\bar{X} = 1.73$, S.D. = .27) การปรับเปลี่ยน ($\bar{X} = 1.64$, S.D. = .41) การวางแผน/จัดระบบ ($\bar{X} = 1.62$, S.D. = .43) การควบคุมอารมณ์ ($\bar{X} = 1.58$, S.D. = .44) การยับยั้ง ($\bar{X} = 1.45$, S.D. = .39) การริเริ่ม ($\bar{X} = 1.41$, S.D. = .36) และการจัดระเบียบวัสดุ ($\bar{X} = 1.37$, S.D. = .34) ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความจำขณะทำงาน ($\bar{X} = 1.33$, S.D. = .38) และการตรวจสอบตนเอง ($\bar{X} = 1.23$, S.D. = .46)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเองและฉบับครูประเมิน ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น ด้วยวิธีการแจกแจงแบบปกติ (Test of Normality) การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น ด้วยวิธีการแจกแจงแบบปกติ (Test of Normality) โดยใช้สถิติ Shapiro-Wilk test พบว่าค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ในกลุ่มทดลองก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ได้ค่า Sig. เท่ากับ .13 ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ในกลุ่มทดลองหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ได้ค่า Sig. เท่ากับ .17 ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ในกลุ่มควบคุมก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามปกติ ได้ค่า Sig. เท่ากับ .15 ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ในกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามปกติ ได้ค่า Sig. เท่ากับ .63

ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับครูประเมิน ในกลุ่มทดลองก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ได้ค่า Sig. เท่ากับ .29 ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับครูประเมิน ในกลุ่มทดลองหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ได้ค่า Sig. เท่ากับ .11 ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับครูประเมิน ในกลุ่มควบคุมก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามปกติ ได้ค่า Sig. เท่ากับ .63 ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับครูประเมิน ในกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามปกติ ได้ค่า Sig. เท่ากับ .23

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่ามีค่ามากกว่า .05 แสดงถึง ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเองและฉบับครูประเมิน ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว เป็นการแจกแจงแบบปกติซึ่งไม่เป็นการฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ t-test ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำสถิติ t-test ทั้งแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples) และแบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for independent samples) มาใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเองและฉบับครูประเมิน

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มทดลองฉบับนักเรียนประเมินตนเอง						
	n	df	$\bar{x}$	S.D.	t	p
ก่อนทดลอง	30	29	1.35	.25	7.77*	0.00
หลังทดลอง	30		1.75	.29		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยก่อนทดลอง เท่ากับ 1.35 และมีค่าเฉลี่ยหลังทดลอง เท่ากับ 1.75 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยก่อนและหลังทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการหลังทดลองแตกต่างกับก่อนทดลอง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการคิดเชิงบริหารจัดการสูงขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับครูประเมิน ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มทดลองฉบับครูประเมิน						
	n	df	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนทดลอง	30	29	1.04	.29	14.55*	0.00
หลังทดลอง	30		1.47	.17		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน มีค่าเฉลี่ยก่อนทดลอง เท่ากับ 1.04 และมีค่าเฉลี่ยหลังทดลอง เท่ากับ 1.47 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยก่อนและหลังทดลองพบว่า ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการหลังทดลองแตกต่างกับก่อนทดลอง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการคิดเชิงบริหารจัดการสูงขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการ ฉบับนักเรียน ประเมินตนเองและฉบับครูประเมิน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการฉบับนักเรียน ประเมินตนเอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

	n	df	$\bar{X}$	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	30	58	1.75	.29	4.52*	0.00
กลุ่มควบคุม	30		1.42	.28		

จากตาราง 13 พบว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่ม กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.42 เมื่อเปรียบเทียบแล้วมีความแตกต่างกันเท่ากับ .33 ดังนั้นจากการทดสอบสถิติ พบว่า ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการหลังทดลองแตกต่างกับก่อนทดลอง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการคิดเชิงบริหารจัดการสูงขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการ
ฉบับครูประเมิน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

	n	df	$\bar{X}$	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	30	58	1.47	.17	5.79*	0.00
กลุ่มควบคุม	30		1.10	.31		

จากตาราง 14 พบว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่ม กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.47 กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.10 เมื่อเปรียบเทียบแล้ว มีความแตกต่างกันเท่ากับ .37 ดังนั้นจากการทดสอบสถิติ พบว่า ค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการ หลังทดลองแตกต่างกับก่อนทดลอง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการคิดเชิงบริหารจัดการสูงขึ้นหลัง เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาโดยชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนของการวิจัย สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการต่อนักเรียนประถมศึกษาโดยชุดกิจกรรมแนะแนว โดยกำหนดความมุ่งหมายในการวิจัยในไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว
3. เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงบริหารจัดการหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีการคิดเชิงบริหารจัดการสูงขึ้น หลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว
2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมีการคิดเชิงบริหารจัดการสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา (จากการประเมินตนเอง)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3,427 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) อ้างถึงใน สุทธิติ ชัตติยะ (2554) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สามารถคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

ระยะที่ 2 การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่มีค่าเฉลี่ยการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด จากกลุ่มตัวอย่างระยะที่ 1 และมีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้พัฒนาเองจากแนวคิดของ สุภาพณีย์ แสงสว่าง (2559) เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นเพื่อให้ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาใช้วัดการคิดเชิงบริหารจัดการของตัวเอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ที่มีอายุระหว่าง 6 ปี – 13 ปี 11 เดือน ประกอบด้วยข้อคำถาม 45 ข้อ 9 ตัวบ่งชี้หลัก โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.27 – 0.67 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดฉบับ เท่ากับ .92
2. แบบวัดการคิดบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับครูประเมิน เป็นแบบวัดที่ ดร. สุภาพณีย์ แสงสว่าง สร้างขึ้นเพื่อให้ครูระดับชั้นประถมศึกษาใช้วัดการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ที่มีอายุระหว่าง 6 – 13 ปี 11 เดือน ประกอบด้วยข้อคำถาม 57 ข้อ 9 ตัวบ่งชี้หลัก
3. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการสอนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการให้กับนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 9 ชุดกิจกรรม โดยชุดกิจกรรมแนะแนวแต่ละชุดประกอบไปด้วย คำชี้แจง คู่มือครู คู่มือนักเรียน และสื่อการเรียนรู้ เพื่อการจัด

กิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท คือนางศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และรองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ ตรวจสอบรายละเอียดและความถูกต้อง เมื่อเสร็จสิ้นแล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน 3 ท่านตรวจสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์อาจารย์ ดร. สุภาพณีย์ แสงสว่าง และอาจารย์ ดร.วรางคณา โสมนันทน์ พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของนิยามศัพท์เฉพาะ วัตถุประสงค์ เนื้อหา และขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแต่ละรายละเอียดของชุดกิจกรรมทุกชุด โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา

1.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอและได้รับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เลขที่ SWUEC-019/2562X และทำการเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา

1.2 นำแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน ซึ่งนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 ทั้งหมดจำนวน 5 โรงเรียน

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ในข้อ 1.1 ไปวิเคราะห์ผลทางสถิติ

2. ดำเนินการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ในการดำเนินการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs) แบบ Two Group Pretest – Posttest Nonrandomized Design เป็นรูปแบบที่มีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ที่ได้รับการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองทั้งสองกลุ่ม โดยพัฒนาจาก Cook and Campbell (1979)

การจัดกระทำข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติพื้นฐานที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการหาคุณภาพเครื่องมือผู้วิจัยหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียน

ประเมินตนเอง และใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการคิดบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ t-test Dependent และ t-test Independent

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้

1. การคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในรายตัวบ่งชี้ทุกตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการควบคุมอารมณ์อยู่ระดับน้อย เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดคือ การตรวจสอบตนเอง การจัดระเบียบวัสดุ ความจำขณะทำงาน การยับยั้ง การปรับเปลี่ยน การวางแผน/จัดระบบ การริเริ่ม การตรวจสอบงาน และการควบคุมอารมณ์ ตามลำดับ

2. การคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ ได้แก่ การริเริ่ม ความจำขณะทำงาน การวางแผน/จัดระบบ การจัดระเบียบวัสดุ การตรวจสอบงาน การปรับเปลี่ยน การควบคุมอารมณ์ การตรวจสอบตนเองและการยับยั้ง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาจากความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีการคิดเชิงบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในรายตัวบ่งชี้ทุกตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการควบคุมอารมณ์อยู่ระดับน้อย เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การตรวจสอบตนเอง การจัดระเบียบวัสดุ ความจำขณะทำงาน การยับยั้ง การปรับเปลี่ยน การวางแผน/จัดระบบ การริเริ่ม การตรวจสอบงาน และการควบคุมอารมณ์ ตามลำดับ จากข้อมูลผลการวิจัยดังกล่าว ทั้งนี้เพราะนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย เป็นช่วงวัยที่สามารถรับรู้เกี่ยวกับความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของตนเองชัดเจนขึ้น ซึ่งเมื่อพิจารณา

พัฒนาการคิดตามช่วงวัยของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย Goldstein and Naglieri (2014) กล่าวว่า มีความสามารถคิดในเชิงนามธรรม มีความคิดที่ซับซ้อน มีสมาธิ ความจำ การตรวจสอบ การจัดการและการประเมินผลการเรียนรู้ที่ซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ McCalla (2013) กล่าวว่า ช่วงวัยของนักเรียนประถมศึกษาจะมีความสามารถด้านการวางแผน และการใช้เหตุผล การตั้งเป้าหมายหรือการแก้ปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ และความยืดหยุ่นทางความคิด เป็นพื้นฐานสำหรับทักษะทางสังคมและความสำเร็จทางวิชาการ นอกจากนั้นแล้ว นวลจันทร์ จุฑาทักตีกุล (2555) ได้กล่าวถึง การควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางสังคมมีการพัฒนาที่ซับซ้อนและไม่ได้เพิ่มขึ้นตามช่วงวัย จึงมักใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผลและยังควบคุมอารมณ์ตนเองยังไม่ได้ รวมทั้งพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ ครอบครัวและประสบการณ์ที่แต่ละคนได้รับยังมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการคิดเชิงบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สิริยากร กองทอง (2559) กล่าวว่า การสร้างสภาพแวดล้อมการเข้าสู่วัยเรียน การพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีส่วนต่อการพัฒนาการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนด้วยเช่นกัน ซึ่งโรงเรียนนับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของนักเรียนซึ่งถูกควบคุมโดย กฎ ระเบียบ ข้อตกลง รวมถึงการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักเรียนช่วงวัยนี้ จะเห็นได้ว่าจากแนวคิดดังกล่าวได้สอดคล้องผลการศึกษาคิดเชิงบริหารจัดการที่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในรายตัวบ่งชี้ที่ทุกตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการควบคุมอารมณ์อยู่ระดับน้อย

2. ผลของการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
 ผลจากการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา พบว่า หลังจากนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ ได้แก่ การริเริ่ม ความจำขณะทำงาน การวางแผน/จัดระบบ การจัดระเบียบวัสดุ การตรวจสอบงาน การปรับเปลี่ยน การควบคุมอารมณ์ การตรวจสอบตนเองและการยับยั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยครั้งนี้ยังพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาได้ ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นสื่อเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริม ป้องกันและแก้ปัญหาของผู้เรียน ด้วยกระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอน รูปแบบ วิธีการ

ที่หลากหลาย กระตุ้นการเรียนรู้ ผึกทักษะ สร้างประสบการณ์ ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับวัย สภาพปัญหา ความสนใจ ความต้องการทันตามยุคสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุดกิจกรรมแนะแนวผู้วิจัยได้สร้างขึ้น 9 ชุด กิจกรรม ประกอบด้วย ปฐมนิเทศการเสริมสร้างการริเริ่ม การเสริมสร้างความจำเพาะทำงาน การเสริมสร้างการวางแผน/จัดระบบ การเสริมสร้างการจัดระเบียบวัสดุ การเสริมสร้าง การตรวจสอบงาน การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน การเสริมสร้างการควบคุมอารมณ์ การเสริมสร้าง การตรวจสอบตนเอง และปัจฉิมนิเทศการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบ การจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิค/วิธีการ ที่หลากหลายให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ใช้สื่อ การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการกล้าแสดงออก กล้าแสดง ความคิดเห็นและมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียน เพื่อนและผู้วิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตาภา โลหะพงษ์พันธ์ (2551) ได้ศึกษาผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวการพัฒนาการ ปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถ เสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษาได้ และหากพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่านักเรียนได้รับการเสริมสร้างดังนี้

2.1 การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถคิด

เริ่มต้นทำงานด้วยตนเอง เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย โดยการเริ่มต้นทำงาน และทำงานต่อ ด้วยตนเอง มีแนวคิดที่หลากหลายสามารถคิดหาวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ได้ โดยผู้วิจัยได้ ประยุกต์ใช้เทคนิค/วิธีการ การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิดในกิจกรรม “สัญญาณไฟ” เพื่อ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครั้งแรกที่พบกันระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และการประเมินตนเอง เบื้องต้นเกี่ยวกับการริเริ่มของตนเองและของเพื่อน เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมนี้ทำให้นักเรียนผ่อนคลายมากยิ่งขึ้น นำไปสู่การสอนทักษะ โดยการฝึกปฏิบัติในกิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตก ตึก” ซึ่งเป็นการสอนแบบบูรณาการเพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนฝึกคิดริเริ่มการทำงาน ลองผิดลองถูก คิดแก้ปัญหา แสวงหาวิธีการเพื่อให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมาย ยอมรับความคิดที่หลากหลายของเพื่อนสมาชิก ยอมรับข้อผิดพลาดและนำมา ปรับปรุงผลงานจนกว่าจะสามารถทำได้สำเร็จ รวมทั้งสามารถสรุปแผนการทำงานของกลุ่มได้ เมื่อ แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมได้สำเร็จ ทุกกลุ่มจะแสดงออกถึงความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง และ

สามารถสรุปแผนการทำงานของกลุ่มได้ ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิค/วิธีการ เพื่อเปิดประสบการณ์ที่หลากหลายและเป็นกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีการริเริ่มทำงานสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิริยาภรณ์ อุดมระติ and ปนัดดา ธนเศรษฐกร (2561) กล่าวว่า แนวทางและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เด็กวัย 7-12 ปี เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงบริหารจัดการ ควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้พบกับประสบการณ์ที่หลากหลาย สร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ให้ทำกิจกรรมที่ได้ใช้ร่างกายทุกส่วนอย่างเต็มที่ กิจกรรมต้องเป็นรูปธรรมจับต้องได้ ให้ได้สะท้อนความคิด ให้พบกับประสบการณ์ของการได้เลือก ให้ได้ลองผิดลองถูกกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ให้ได้ทำงานเป็นกลุ่ม สัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียนเป็นไปในแนวทางที่ดี ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญารัตน์ ชูเกลี้ยง (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จสำหรับเด็กปฐมวัย โดยผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เรื่อง การประกอบอาหารประเภทขนมไทยพื้นเมือง 4 ภาค พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เรื่อง การประกอบอาหารประเภทขนมไทยพื้นเมือง 4 ภาค สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จสำหรับเด็กปฐมวัยด้านการริเริ่มและลงมือทำมีคะแนนหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การเสริมสร้างความจำขณะทำงาน เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถนำข้อมูลที่เก็บรักษาข้อมูลไว้ในความคิด มาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในการคิดแก้ปัญหาและขณะปฏิบัติงานที่ซับซ้อนเพื่อให้งานสำเร็จบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิค/วิธีการ ด้วยการปรับสภาพแวดล้อม ในกิจกรรม “บริหารสมอง ด้วยสองมือ” เพื่อการเตรียมความพร้อมของสมองให้มีความตื่นตัว ผักผ่อนเรื่องการมีสมาธิ มีสติพร้อมสำหรับการเรียนรู้ อีกทั้งยังได้ผ่อนคลายก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุขพัชรา ชิมเจริญ (2553) กล่าวว่า การบริหารสมอง (Brain Activation) เป็นการบริหารร่างกายในส่วนที่สมองควบคุม โดยเฉพาะกล้ามเนื้อ ทำให้สามารถทำงานอย่างคล่องแคล่ว ช่วยให้เกิดการผ่อนคลายความตึงเครียด ทำให้สภาพจิตใจเกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ ซึ่งเกิดเป็นความจำระยะสั้นและความจำระยะยาว ทำให้สมองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จากการศึกษาการปฏิบัติกิจกรรมทำให้นักเรียนมีสติ มีสมาธิ และมีความพร้อมในการร่วมกิจกรรมมากขึ้น ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความจำขณะทำงานสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวรัตน์ จุฑาทักดีกุล (2555) ได้ศึกษาผลของการศึกษาวิถีพุทธต่อการคิดเชิงบริหารจัดการและความคิดสร้างสรรค์ในเด็กก่อนวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า เด็กประถมศึกษาดอนปลายที่ศึกษาใน

โรงเรียนแบบวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องทำคะแนนการทดสอบความสามารถในการคิดด้วยทักษะการคิดเชิงบริหารจัดการดีกว่าเด็กกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน

2.3 การเสริมสร้างการวางแผน/จัดระบบ เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถคิดแผนการทำงานเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อความสำเร็จบรรลุผลตามเป้าหมาย โดยการตั้งเป้าหมายการจัดลำดับความสำคัญ การเริ่มต้นลงมือทำ การคาดการณ์ผลของการกระทำตลอดจนการติดตามและประเมินผล เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิค/วิธีการจำลอง สถานการณ์เพื่อให้นักเรียนมีความตื่นตัว เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงโดยการลงมือปฏิบัติ กล่าวคือ กล่าวแสดงออก เสมือนอยู่ในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน นำไปสู่การสอนทักษะด้วยการฝึกปฏิบัติงานกิจกรรม “เซฟกระทะเหล็ก” เป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้ เพื่อให้นักเรียนฝึกการตั้งเป้าหมาย วางแผน จัดลำดับการทำงาน การแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเอง สามารถเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Jackman (2009) กล่าวว่า กิจกรรมการประกอบอาหารเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง จากกระบวนการในการทำงาน เริ่มตั้งแต่การวางแผนไปจนการทำความสะดวกอุปกรณ์และสถานที่ ประสบการณ์ที่ได้จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกประสบผลสำเร็จ เป็นกระบวนการเรียนรู้เป็นตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2555) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นการสอนเน้นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้และความรู้เดิมของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง สังเกตสิ่งที่ตนอยากรู้ ร่วมกันอภิปราย สรุปผลการค้นพบ ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจนค้นพบความรู้ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการวางแผน/จัดระบบสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาระมี เกตุภูวงษ์ (2561) ที่ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้กับวิธีใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า หลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบบูรณาการด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้กับวิธีใช้สถานการณ์จำลอง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 การเสริมสร้างการจัดระเบียบวัสดุ เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถจัดระเบียบของงาน ในพื้นที่เล่นและของใช้ส่วนตัวอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยการดูแลความสะดวก จัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการใช้งานในทุกสถานการณ์ โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิค/วิธีการ การสอนแบบค้นพบด้วยเกม “หยิบของในกระเป๋า” เพื่อให้นักเรียนได้

เรียนรู้และค้นพบวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองในการจัดระเบียบอุปกรณ์การเรียน เพื่อให้สามารถหยิบของได้รวดเร็วขึ้น ผลจากการจัดกิจกรรมพบว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการจัดระเบียบวัสดุผ่านประสาทสัมผัสด้วยตนเองจากการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยเกม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ John (1969) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบค้นพบเป็นวิธีการสอนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำทักษะกระบวนการไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรรณิการ์ จักรกรรต (2555) ได้กล่าวถึงการสอนแบบค้นพบว่าเป็นกระบวนการสอนที่เน้นการศึกษาด้วยตนเอง กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา และทางการทดลองหรือทดสอบด้วยตัวนักเรียนเอง จนกระทั่งได้ ความคิดรวบยอด ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีการจัดระเบียบวัสดุสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาฏ รักษี (2562) ที่ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะสมองการรู้คิดเชิงบริหาร ผ่านกิจกรรมบูรณาการประสาทสัมผัสในเด็กปฐมวัย พบว่า หลังการทดลองระดับพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารของภาพรวมอยู่ในระดับดี

2.5 การเสริมสร้างการตรวจสอบงาน เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนสามารถพิจารณาพบทวนความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จแล้ว เพื่อให้มั่นใจว่างานที่ทำถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ โดยตรวจสอบงานที่ทำว่ามีความถูกต้อง เสร็จ สมบูรณ์และเรียบร้อย โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิค/วิธีการ ด้วยเกม “Sudoku” เพื่อให้ นักเรียนได้ประเมินการตรวจสอบงานของตนเองในเบื้องต้น ซึ่งพบว่านักเรียนยังขาดความรอบคอบในการทำงาน ผลงานสำเร็จแต่ผลงานไม่เรียบร้อย นำไปสู่การสอนทักษะด้วยการฝึกปฏิบัติการจำลองสถานการณ์ “การสอบเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” เป็นการสอนโดยใช้วงจรเดมมิ่ง (เทคนิค PDCA) เพื่อให้ นักเรียนมีความรอบคอบ ช่างสังเกต มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการดำเนินการให้ถูกต้องหลังการตรวจสอบ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้ผลการปฏิบัติงานสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดซึ่งถูกคิดค้นโดย Deming (1986) กล่าวว่า เป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการวางแผนแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับทุกงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภชัย อาชีวะระยับโรค (2543) กล่าวว่า PDCA เป็นเทคนิคการปรับปรุงงานหรือแม้แต่การเรียนการสอนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและยังเป็นเทคนิคในการแก้ปัญหาเพื่อผลงานที่มีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพึงพอใจทุกขั้นตอน ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีการตรวจสอบงานสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว สอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร เปลี่ยนทรงดี (2544) และเสนอ แจกภู (2544) ได้นำวงจร PDCA มาประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียน พบว่าผลการบริหารงานอยู่ในเกณฑ์ที่ดีและ

ยังส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์หาเหตุผลนำไปใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น

2.6 การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวให้สามารถอยู่และยอมรับได้กับสถานการณ์ที่แตกต่างจากเดิม มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาด้วยการยอมรับได้กับความหลากหลายของวิธีการแก้ปัญหา โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิค/วิธีการ ประเมินตนเองด้วยกิจกรรม “ของเล่นชิ้นโปรด” เพื่อให้นักเรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับความสามารถในการปรับเปลี่ยน เมื่อเจอสถานการณ์ที่ต้องแก้ปัญหา เพื่อการปรับเปลี่ยนและยืดหยุ่นทางความคิด ผลการปฏิบัติกิจกรรมปรากฏว่ามีนักเรียนส่วนใหญ่สามารถปรับเปลี่ยนได้ โดยใช้วัสดุที่มีนำมาประดิษฐ์ของเล่นให้สำเร็จได้ นำไปสู่การสอนทักษะด้วยการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการแก้ปัญหา “บทบาทสมมติ” โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลายผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ใช้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างการปรับเปลี่ยนทางความคิด ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนรับฟังความคิดเห็นและเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ and มารุต พัฒผล (2564) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการคิดยืดหยุ่น ต้องจัดให้สามารถแสดงออกเป็นรูปธรรม ได้กล้าคิด กล้าลงมือทำ มีความคิดริเริ่มและรับผิดชอบต่อความคิดนั้น พยายามเรียนรู้จากบุคคลอื่นเสมอ โดยเฉพาะคนรอบข้างเพื่อพัฒนากระบวนการคิด และสามารถร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีการปรับเปลี่ยนสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภามาส เทียนทอง (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงขึ้น

2.7 การเสริมสร้างการควบคุมอารมณ์ เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถจัดการกับความรู้สึกทางอารมณ์ของตัวเองให้แสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ได้ โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิค/วิธีการ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มในสถานการณ์จำลอง “ละคร 4 ภาพ” เพื่อให้นักเรียนทดลองรวมบทบาทต่าง ๆ ที่สมาชิกในกลุ่มสะท้อนความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกที่เกิดขึ้นจริงในสังคมและนำมาซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ และนำเสนอวิธีการเพื่อแก้ไขสถานการณ์ให้ดีขึ้นในตอนจบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2546) กล่าวว่า กิจกรรมกลุ่มมีคุณค่า ด้านการพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม ทัศนคติความสนใจความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเจริญงอกงามด้านความรู้และทักษะต่าง ๆ โดยการฝึก

ปฏิบัติกิจกรรมสถานการณ์จำลอง “ละคร 4 ภาพ” ผู้วิจัยใช้เทคนิควิธีการควบคุมอารมณ์ ประกอบด้วย การบอกตัวเอง (Self talk) การฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ (Muscle Relaxation) การฝึกการหายใจกำหนดสมาธิ เพื่อนำไปแสดงและสร้างตอนจบของเรื่องใหม่ตามแนวคิดของกลุ่ม ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีการควบคุมอารมณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรมล วัฒนเหลืออรุณ (2552) ที่ศึกษาผลของการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ ที่มีต่อการควบคุมตน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฝึกความฉลาดทางอารมณ์นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการควบคุมตนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการควบคุมตนภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมฝึกความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.8 การเสริมสร้างการตรวจสอบตนเอง เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถพิจารณา ทบทวนถึงพฤติกรรม การกระทำของตนเองเพื่อให้มั่นใจว่าสิ่งที่ได้กระทำเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และไม่มีผลกระทบต่อผู้อื่น ด้วยการกำกับติดตามพฤติกรรมตนเอง โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ เทคนิค/วิธีการ ประเมินตนเองกิจกรรม “ใครเอ่ย” เพื่อให้นักเรียนได้ประเมินตนเองและเพื่อนในเบื้องต้นตามข้อคำถามที่ครูกำหนดให้ ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะตรวจสอบตัวเอง ให้ผลป้อนกลับ เพื่อให้นักเรียนนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผลงานหรือพัฒนาตนเองให้ไปถึงเป้าหมายหรือบรรลุเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ McMillan and Hearn (2009) กล่าวว่า การตรวจสอบและติดตามคุณภาพของตนเอง เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขพัฒนาผลงาน ความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีการตรวจสอบตนเองสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศิริ อิมอุดม (2551) ที่ศึกษาผลของการประเมินตนเองด้านพฤติกรรมจริยธรรม ที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา : การทดลองแบบสี่กลุ่มของโซโลมอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนประถมศึกษาทุกกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมให้ประเมินตนเองด้านพฤติกรรมจริยธรรม มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้ประเมินตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.9 การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถคิดอย่างรอบคอบก่อนลงมือกระทำ โดยควบคุม ยับยั้งและหยุดแสดงพฤติกรรมด้านลบในเวลาที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิค/วิธีการ โดยการประยุกต์ใช้ ทฤษฎี

Marshmallow (Marshmallow Test) ในกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” ระหว่างการสอนทักษะฝึกปฏิบัติกิจกรรม “ร้อง เต็ม เล่น หยุด” เพื่อทดสอบความสามารถในการยับยั้งพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละกลุ่มในการอยากรู้ อยากเห็นในสิ่งที่เป็นข้อห้าม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Mischel et al. (1990) ที่ได้ทำการทดสอบความสามารถยับยั้งใจของเด็ก งานวิจัยชิ้นนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กที่สามารถยับยั้งใจได้จะมีผลการเรียนที่ดี สามารถเข้ากับคนอื่นได้ และจัดการกับความตึงเครียดได้ดีกว่าเด็กที่ไม่สามารถยับยั้งใจตัวเองได้ จากนั้นมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องอีกกว่า 10 ปี พบว่าความสามารถในการควบคุมตนเองตั้งแต่เมื่อยังเป็นเด็กเล็ก จะติดตัวไปเมื่อโตขึ้นกลายเป็นวินัยในตนเอง และเด็กที่สามารถยับยั้งชั่งใจได้ยังส่งผลดีต่อความสามารถในการเรียนรู้ มีนิสัยการวางแผน และมีทักษะทางสังคม ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีการยับยั้งพฤติกรรมสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรพร ชมพูนุช (2550) ได้ศึกษาผลการฝึกเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในคุณค่าของสิ่งที่รอคอย ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในคุณค่าของสิ่งที่รอคอย มีการตระหนักรู้ในคุณค่าของสิ่งที่รอคอยสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการพัฒนาการตระหนักรู้ในคุณค่าของสิ่งที่รอคอย ที่ระดับนัยสำคัญ .001

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากงานวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาสามารถเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ได้ทั้ง 9 ตัวบ่งชี้ ซึ่งทุกตัวบ่งชี้มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียน ดังนั้นในการพัฒนาเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการตนนักเรียนประถมศึกษาควรพัฒนาให้ครบทั้ง 9 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การริเริ่ม ความจำขนะทำงาน การวางแผน/จัดระบบ การจัดระเบียบวัสดุ การตรวจสอบงาน การปรับเปลี่ยน การควบคุมอารมณ์ การตรวจสอบตนเองและการยับยั้ง เพื่อจะสามารถเสริมสร้างและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 จากงานวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาสามารถเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาได้แต่เพื่อให้เป็นการติดตามความคงทนของพฤติกรรมควรมีกระบวนการในการติดตามผลหลังจากการร่วมกิจกรรม

1.3 จากงานวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาสามารถเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในกลุ่มทดลองได้จึงควรเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนกลุ่มควบคุมด้วยเช่นกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากงานวิจัยในครั้งนี้พบว่าการคิดเชิงบริหารจัดการของนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบที่มากน้อยแตกต่างกัน ดังนั้นควรมีการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการเป็นรายบุคคล

2.2 การวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการด้วยกระบวนการอื่น ๆ เช่น การให้คำปรึกษารายบุคคล หรือการให้ศึกษาแบบกลุ่ม

2.3 ควรนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ เพื่อช่วยเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- Ali, L., & Graham, B. (1996). *The counselling approach to careers guidance*: Psychology Press.
- Amstrong, J. (1972). Development and evaluation of the multi - media self-instructional package *beginning French Tarrant County Junior College*, 42(11), 4795 – A.
- Anderson, R. M. (1982). Self-instruction as a method of preparing elementary schools social studies teacher trainees to apply and inductive teaching model. *Dissertation Abstracts International*, 42(11), 4795 - A.
- Aron, A. R. (2008). Progress in Executive-Function Research: From Tasks to Functions to Regions to Networks. *Current Directions in Psychological Science*, 17(2), 124-129.
- Barkley, R. A. (1997). Behavioral inhibition, sustained attention, and executive functions: Constructing a unifying theory of ADHD. *Psychological Bulletin*, 121(1), 65-94.
- Berg, E. A., & Grant, D. A. (1993). *Wisconsin CardSorting Test*. Lutz,FL: Psychological Assessment Resources.
- Brawnley, O. D. (1975). A study of evaluate the effects of using multi - media instructional modules to teach time - telling to retarded learners *dissertation abstract International*, 35(7), 4280 – A.
- Butt, D. P. (1974). *The Teaching of Science a Serf Directed Planning Guide*. New York: Harrper & Row Publisher.
- Chan, R. C., Shum, D., Touloupoulou, T., & Chen, E. Y. (2008). Assessment of executive functions: review of instruments and identification of critical issues. *Arch Clin Neuropsychol*, 23(2), 201-216.
- Cook, T. D., & Campbell, D. T. (1979). *Quasi - Experimentation Design & Analysis Issues for Field Setting*. Boston: Houghton Mifflin.
- Dawson, P., & Guare, R. (2009). *Smart but Scattered: The Revolutionary "Executive Skills" Approach to Helping Kids Reach Their Potential* Canadian Journal of Education. New York: The Guildford Press.
- Deming, W. E. (1986). *Out of the Crisis*: MIT Press.

- Diamond, A. (2011). Biological and social influences on cognitive control processes dependent on prefrontal cortex. *Progress in Brain Research*, 189, 319–340.
- Diamond, A. (2012). Activities and Programs That Improve Children’s Executive Functions. *Current directions in psychological science : a journal of the American Psychological Society*, 21(5), 335-341.
- Egeland, J., & Fallmy, r. Ø. (2010). Confirmatory Factor Analysis of the Behavior Rating Inventory of Executive Function (BRIEF): support for a distinction between emotional and behavioral regulation. *Send to Child Neuropsychol*, 16(4), 326 - 337.
- Gazda, G. M., & Ducan, J. A. (1967). *Group Counseling and Group Procedures : Reported of A Survey*: Counselor Education and Supervision.
- Gioia, G., Isquit, P., Guy, S., & Kenworth, L. (2010). TEST REVIEW Behavior Rating Inventory of Executive Function. *Child Neuropsychology*, 6(3), 235-238.
- Gioia, G., Isquith, P. K., Guy, S. C., & Kenworthy, L. (2000). Reviewed by Baron, I.S. "Test Review: Behavior Rating Inventory of Executive Function". *Child Neuropsychology*, 6(3), 235–238.
- Goldstein, S., & Naglieri, J. A. (2014). *Handbook of Executive Functioning*. New York: Springer Science+Business Media.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw - Hill.
- Harvard University. (2011). *Building the Brain’s “Air Traffic Control” System: How Early Experiences Shape the Development of Executive Function* (Vol. 11). Center on the Developing Child: Harvard University.
- Honey, P., & Mumford, A. (2006). *The Learning Styles Questionnaire, 80-item version. Maidenhead* (80-item version. Maidenhead). UK: Peter Honey Publications.
- Houston, Robert, W., & other. (1972). *Development of Instructional Modules A Modular System for Writing Modules*. College of Education. Texas University of Houston.
- Jackman, H. L. (2009). *Early education curriculum : a child's connection to the world* (4th ed..). Clifton Park, NY: Thomson Delmar Learning.
- John, D. (1969). Philosophy, Education, and Reflective Thinking. In *Thomas O.Buford*

- Toward a Philosophy of Education* (pp. 180 - 183).
- Kolb, D. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice - Hall.
- Kottman, T. (2001). *Play therapy: Basics and beyond*. Alexandria, VA: American Counseling Association.
- Lester, F. (1978). Mathematical Problem Solving in the Elementary School: Some Educational and Psychological Considerations. In L.L. Hatfield; & D.A. Bradbrad (Eds), *Mathematical Problem Solving papers from a Research Workshop*.
- McCalla, A. (2013). *Executive Functioning – Where is it Controlled and How Does it Develop?* : RainbowVisions.
- McCloskey, G., Perkins, L. A., & Divner, B. V. (2009). *Assessment and Intervention for Executive Function Difficulties* (1). New York: Routledge.
- McColeman, J. W. (1975). Relationship between the use of Learning Package, Group Activity and Performance of Student toward the Social Studies Course. *Dissertation Abstracts International*, 36(1), 109 - A.
- McMillan, J. H., & Hearn, J. (2009). Student self-assessment: the key to stronger student motivation and higher achievement. *Education Digest*, 74(8), 39.
- Meltzer, L., Ed. (2007). *Executive Function in Education : from theory to practice*. New York: Guilford Press.
- Mischel, W., Benjamin, D. J., Laibson, D., Peake, P. K., Shoda, Y., Wellsjo, A. S., & Wilson, N. L. (2020). Predicting mid-life capital formation with pre-school delay of gratification and life-course measures of self-regulation.
- Mischel, W., Shoda, Y., & Peake, P. (1990). "Predicting Adolescent Cognitive and Self-Regulatory Competencies from Preschool Delay of Gratification: Identifying Diagnostic Conditions". *Developmental Psychology*, 26(6), 978–986.
- Moffitt, T. E., Arseneault, L., Belsky, D., Dickson, N., Hancox, R. J., Harrington, H., . . . Caspi, A. (2011). A gradient of childhood self-control predicts health, wealth, and public safety. *Department of Psychology*, 108(7), 2693 - 2698.
- Norman, D. A., & Shallice, T. (1986). Attention to action: Willed and automatic control of

behaviour *Consciousness and self-regulation: Advances in research and theory* (pp. 1 - 18). New York:: Plenum.

Purdy, M. H. (2011). Executive functions: Theory, assessment, and treatment *Cognitive communication disorders* (pp. 77 – 93). San Diego: Plural.

Sasser, T. R., & Bierman, K. L. (2012). The Role of Executive Functions Skills and Self - Regulation Behaviors in School Readiness and Adjustment *Society for Research on Educational Effectiveness* (pp. 9). Pennsylvania: pennsylvania state university.

Sohlberg, M. M., & Mateer, C. A. (2001). *Cognitive rehabilitation: an integrative neuropsychological approach*. Andover: Taylor & Francis Ltd.

Wilson, B. (1989). *System : Concepts Methodologies and APP : Application* (2). New York: John Wiley & Son.

กรมวิชาการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กวรรณิการ์ จักรกรวด. (2555, มกราคม-เมษายน). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้ โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้น ตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียน โดยใช้การสอนแบบค้นพบ โดยการแนะแนวทาง. *Veridian e-Journal* ฉบับภาษาไทย สาขา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ และฉบับ *International Humanities, Social Sciences and arts*, 5 (1), 710-721.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (12). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว. (2563). แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19). กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา.

กัญญารัตน์ ชูเกลี้ยง. (2562). การพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) สำหรับเด็กปฐมวัย โดย ผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เรื่อง การประกอบอาหารประเภทขนม ไทยพื้นเมือง 4 ภาค. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.

- กัลยดา ถนอมถิ่น. (2557). การศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมการควบคุมตนเองด้านการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กุศยา แสงเดช. (2545). ชุดการสอนคู่มือครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- เกดิษฐ์ จันทร์ขจร, งามอาจ นัยพัฒน์, & สังวรณ์ ังดกระโทก. (2560). การสร้างแบบวัดการบริหารจัดการของสมองขั้นสูง (ฉบับประเมินตนเอง) สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยาการวิจัยและ วิทยาการปัญญา, 15(2), 25-36.
- โกศล มีคุณ. (2557). การประเมินกิจกรรมแนะแนวและเครื่องมือแนะแนว กิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว : เอกสารการสอนชุดวิชา 25406 = *Guidance activities and instruments*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- โกสุมาวดี จิตเกษม. (2555). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาความคิดเชิงบวกแก่ผู้ติดยาเสพติด ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดสมุทรปราการ. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ชนิษฐา เรืองชนาบ. (2550). ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น ที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2546). กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสืออมศว.
- โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง. (2553). ชุดฝึกอบรมแนะแนว. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตามา โลหะพงษ์พันธ์. (2551). ได้ศึกษาผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- จุฑามาศ แหนจอน. (2560). การพัฒนาหน้าที่บริหารจัดการของสมองสำหรับวัยรุ่นโดยหลักสูตรการ เรียนรู้แบบบูรณาการ. วารสารศึกษาศาสตร์, 28 (2), 130 - 144.
- จุฑามาศ แหนจอน, ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์, & วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างหน้าที่บริหารจัดการของสมองสำหรับวัยรุ่น. วารสารพยาบาล

ทหารบก, 19 (2), 220 - 230.

จุฑามาศ แหนจอน. (2560, พฤษภาคม-สิงหาคม). การพัฒนาหน้าที่บริหารจัดการของสมองสำหรับ
วัยรุ่นโดยหลักสูตรการเรียนรู้อย่างบูรณาการ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 28(
2), 130-144.

จุฑามาศ แหนจอน, วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์, ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์, & ภาคภูมิ บำรุงราชภักดี.
(2563, มกราคม - เมษายน). ผลของโปรแกรมเสริมสร้างความจำใช้งานด้วยสติในนิติต
ปริญญาตรีที่มีความวิตกกังวล วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 31(1), 169-182.

ชอลดา ขวัญเมือง. (2541). กิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2520). ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐาปณีย์ แสงสว่าง. (2559). ความสามารถคิดบริหารจัดการตน : แบบวัดและแนวทางการพัฒนา
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาตรีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ณัชชา ธนสมบุญ, & ชญาพิมพ์ อูสาโท. (2562, กรกฎาคม - ธันวาคม). การพัฒนากรอบแนวคิด
การบริหารวิชาการตามแนวคิดทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ. *An Online Journal of
Education*, 14 (2), 1-11.

ณัฐวุฒิ ศิริธรรมมา. (2560). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนของ
นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมชัยมงคลรังงามจังหวัดชัยภูมิ. (ปริญญาานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

ดุขฎิ อูปการ, & อรปรียา ญาณะชัย. (2561). การเสริมสร้างพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ควรเลือกใช้หลักการใด : “การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน” หรือ “การคิดเชิงบริหาร”.
วารสารวิชาการ *Veridian E-Journal, Silpakorn University* ฉบับภาษาไทย, 11 (1),
1641 – 1642.

ทิตนา แหมมณี. (2534). ระบบการออกแบบการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตนา แหมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
(พิมพ์ครั้งที่ 15, [ฉบับพิมพ์ซ้ำ]). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล. (2560). การพัฒนาและหาค่าเกณฑ์มาตรฐานเครื่องมือประเมินการคิดเชิง
บริหารในเด็กปฐมวัย. มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.

นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล. (2555). การศึกษาและประเมินรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดเชิงบริหาร

- ในเด็กไทย. มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- นิรมล วัฒนเหลืองอรุณ. (2552). ผลของการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ที่มีต่อการควบคุมตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นุชนาฏ รักษ์. (2562). การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะสมองการรู้คิดเชิงบริหาร ผ่านกิจกรรมบูรณาการประสาทสัมผัสในเด็กปฐมวัย. สืบค้นจาก http://www.thai-explore.net/search_detail/result/7176
- บังอร เปลี่ยนทรงดี. (2544). ศึกษาผลการปฏิรูปทั้งโรงเรียนด้วยกระบวนการ PDCA พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดโน) เทศบาลนครสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541, กรกฎาคม). การประเมินผลการเรียนรู้โดยการสังเกตการณ์. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 4(1), 23-26.
- บุญชม ศรีสะอาด, & บุญส่ง นิลแก้ว. (2535, 22-25 กรกฎาคม). "การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง". วารสารการวัดผลการศึกษา มหาสารคาม, 3(1).
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2558). เลี้ยงลูกอย่างไรให้ได้ EF (7). กรุงเทพฯ: เพชรเพื่อนเด็ก.
- ปริญญาพันธ์ พร้อมสุขกุล. (2561). ดนตรีกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Music and Executive Functions). วารสารวิชาการ *Veridian E - Journal, Silpakorn University* ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 11(1), 1775 – 1792.
- ปาระมี เกตุวงษ์. (2561). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้กับวิธีใช้สถานการณ์จำลอง เรื่องแรงและความดัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคำเหมือดแก้วบำเพ็ญวิทยา จังหวัดกาฬสินธุ์ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ปิยธิดา ต. ไชยสุวรรณ, วัฒนารี อัมมวรรณ, ปิยะ ทองบาง, นิรุติ ฝั่งผล, ชนิตา รุ่งเรือง, & พูลพงษ์ สุขสว่าง. (2560). ผลของความถี่การทากิจกรรมทางกายต่อความสามารถการบริหารจัดการขั้นสูง ในวัยรุ่น. วารสารศิลปศาสตร์, 9(2), 301 - 326.
- พรเพ็ญ แก้วมณี. (2548). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้คิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548., กรุงเทพฯ.

- พรณพิศ จันทสุวรรณ. (2556). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหนูแร่ จังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พัชรินทร์ พาหิรัญ. (2561). ผลของโปรแกรมสมอง จิตใจและการเรียนรู้ ต่อหน้าที่บริหารจัดการตนเองของสมองในนักเรียนชั้นประถมศึกษา (ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- พาสณา จุลรัตน์, ธรรมโชติ เอี่ยมทัศนะ, & ภาวดี กำภู ณ อยุธยา. (2562, กันยายน-ธันวาคม). การสร้างแบบวัดการคิดเชิงบริหารของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 14(3), 47-62.
- เพ็ญศิริ อิมอุตม. (2551). ผลของการประเมินตนเองด้านพฤติกรรมจริยธรรม ที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา : การทดลองแบบสี่กลุ่มของโซโลมอน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ภัทรพร ชมพูนุช. (2550). ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในคุณค่าของสิ่งทีรอคอยของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ภัทรพร ชมพูนุช. (2550). การพัฒนาการตระหนักรู้ในคุณค่าของสิ่งทีรอคอย ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- มลฤดี แพทย์ปัฐม. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความสามารถในการบริหารเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัยจังหวัดภูเก็ต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. (2551). หลักสูตรพัฒนาครูจิตวิทยาแนะแนว โมดูล 4 บริการแนะแนวและเครื่องมือทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: เจเอ็นที.
- ยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์. (2561, 13 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา (เล่มที่ 135 ตอนที่ 82ก, น.37 - 46).
- ยูภาดี ปณระชา. (2552, มกราคม-มิถุนายน). ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ กรณีศึกษา รายวิชาแนวโน้มคณิตศาสตร์ศึกษา (MATH302). สักทอง : วารสารการวิจัย, 15,(1), 43-52.

รัชชวิทย์ ภูษาแก้ว. (2557). *แนะแนววัยรุ่นฉบับคุณครู, แนะแนววัยรุ่นฉบับคุณหมอ*. กรุงเทพฯ
โครงการจุฬาคิดส์คลับ.

เรียม ศรีทอง. (2557). หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมและเครื่องมือ
แนะแนว เอกสารการสอนชุดวิชา 25406 = *Guidance activities and instruments*.
นนทบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วิชัย วงษ์ใหญ่, & มารุต พัฒนาผล. (2564). การคิดยืดหยุ่นใน *Next normal (Cognitive Flexibility in Next Normal)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิริยาภรณ์ อุดมระติ, & ปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2561). *คู่มือพัฒนาทักษะสมอง EF Executive Functions* ในเด็กวัย 7-12 ปี. กรุงเทพฯ: บริษัทหลักทรัพย์.

ศิริลักษณ์ ละเอียดอ่อน. (2552). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟัน
ฝ่าปัญหาและอุปสรรค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลลืออำนาจ จังหวัด
อำนาจเจริญ. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
นนทบุรี.

ศุภชัย อาชวีระงับโรค. (2543). *PDCA วงจรสู่ความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: บริษัทประชาชนจำกัด.

สมร ทองดี, & ปราวณี รามสูต. (2545). *แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ประมวลสาระชุด
วิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว (Vol. 9)*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2557). *ระบบการแนะแนวในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: สมาคมแนะ
แนวแห่งประเทศไทย.

สมิงชัย สิริภพ. (2019, กรกฎาคม-ธันวาคม). การพัฒนาแบบวัดความสามารถคิดบริหารจัดการตน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7.
วารสารบรรณศาสตร์ มศว, 11(2), 34-47.

สรรเสริญ หุ่นแสน. (2547). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถทาง
สังคมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *แนะแนวเพื่อเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ: ชุมชุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2558). *EF ภูมิคุ้มกันชีวิตและป้องกันยา
เสพติด คู่มือสำหรับครูอนุบาล*. กรุงเทพฯ: บริษัทหลักทรัพย์.

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริยากร กองทอง. (2559). กลยุทธ์การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุขพัชรา ชิมเจริญ. (2553). การบริหารสมอง. หมอชาวบ้าน, ปีที่ 32(ฉบับที่ 377), หน้า 28-31.
- สุทธาวรรณ ภาณุรัตน์. (2553). การเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักเรียนประถมศีกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุทธิ ชัดติยะ. (2554). แบบแผนการวิจัยและสถิติ (2). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทรี ผาตินาวิน. (2558). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุนันทา พลับแดง. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา นน 424 การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนิสา วงศ์อารีย์. (2559). หลักการแนะแนว. อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สุภามาส เทียนทอง. (2553). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สุภาวดี หาญเมธี. (2558). ภูมิคุ้มกันชีวิตและป้องกันยาเสพติด คู่มือสำหรับครูอนุบาล. กรุงเทพฯ: รักลูกบุ๊คส์.
- เสนอ แจ็กกุ. (2544). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจร PDCA ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดราชบุรี. ราชบุรี: ม.ป.พ.
- เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). การผลิตวัสดุเทคโนโลยีทางการศีกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เสาวนีย์ สุขสำราญ. (2560). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้วยเทคนิคระดมสมองเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน

เทศบาล 4 (อุดมวิทย์สมใจ) จังหวัดปราจีนบุรี. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

อลิสา กุระมะสุวรรณ. (2552). ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกพาณิชยการ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี. (ปริญญา
นิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

อาภา ถนัดช่าง. (2534). การสอนแบบแก้ปัญหา. วารสารแนะแนว, 25(135), 15 - 23.

อารีย์ ชันติธรรมกุล. (2559). กระบวนการบำบัดด้วยทฤษฎีสนามแห่งความคิด/ การลดความ
บกพร่องในการบริหารจัดการศักยภาพของสมอง/ผู้ติดเชื้อเอชไอวีตั้งแต่แรกเกิด. (ปริญญา
นิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบวัดและชุดกิจกรรมแนะแนว

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์   อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.ฐาปณีย์ แสงสว่าง   ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาการ
จัดการศึกษาพิเศษ “คุณพุ่ม”
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. อาจารย์ ดร.วรางคณา ไส้มะนันท์   อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา
และการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/8.99

วันที่ ๒ สิงหาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางซิ่นตา นุชกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการต่อนักเรียนประถมศึกษาโดยชุดกิจกรรมแนะแนว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรง

- 1) แบบวัดความสามารถคิดบริหารจัดการต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง และ
- 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 084 528 6644

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางซิ่นตา นุชกระโทก และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/838

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒ สิงหาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนื่องด้วย นางชันทา นุชกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการต่อนักเรียนประถมศึกษาโดยชุดกิจกรรมแนะแนว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ฐาปณีย์ แสงสว่าง และอาจารย์ ดร.วรางคณา โสมะนันท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) แบบวัดความสามารถคิดบริหารจัดการต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง และ 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางชันทา นุชกระโทก และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 528 6644

ภาคผนวก ข

เอกสารยืนยันการยกเว้นการรับรองการทำวิจัยในมนุษย์
หนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูล

หนังสือยืนยันการยกเว้นการรับรอง
คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(เอกสารนี้เพื่อแสดงว่าคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยนี้)

ชื่อโครงการวิจัย : การเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
โดยชุดกิจกรรมแนะแนว
ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นางซินดา นุชกระโทก
หน่วยงานต้นสังกัด : คณะศึกษาศาสตร์
รหัสโครงการวิจัย : SWUEC-019/2562X

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยที่เข้าข่ายยกเว้น (Research with Exemption from SWUEC)

วันที่ยืนยัน : 21 พฤษภาคม 2562
ยืนยันโดย : คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการ
รับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, the
Belmont Report, CIOMS Guidelines และ the International Conference on Harmonization in Good Clinical
Practice (ICH-GCP)

ออกให้ ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2562

.....
(นายปิยชาติ บุญเพ็ญ)

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม
สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

.....
(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรม
สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/X-019/2562

ที่ อว 8718/1979

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตะกล้า

เนื่องด้วย นางชีนตา นุชกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการต่อนักเรียนประถมศึกษาโดยชุดกิจกรรมแนะแนว” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ 1) แบบสอบถาม เรื่อง ความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง 2) แบบสอบถาม เรื่อง ความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาฉบับครูประเมินนักเรียน และ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 120 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่าน ในเดือนตุลาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 528 6644

ที่ อว 8718/1654

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตะกล้า

เนื่องด้วย นางชีนตา นุชกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาโดยชุดกิจกรรมแนะแนว” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ 1) แบบสอบถาม เรื่อง ความสามารถคิดบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง และ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับ 1) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน 2) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 25 คน และ 3) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 25 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่าน ในเดือนสิงหาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 528 6644

ที่ อว 8718/1654

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าจระเข้ขบ

เนื่องด้วย นางชื่นตา นุชกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาโดยชุดกิจกรรมแนะแนว” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสอบถาม เรื่อง ความสามารถคิดบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง กับ 1) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน 2) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 25 คน และ 3) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 25 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่านในเดือนสิงหาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 528 6644

ที่ อว 8718/1654

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคหะเมือกอนุสรณ์

เนื่องด้วย นางชื่นตา นุชกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาโดยชุดกิจกรรมแนะแนว” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสอบถาม เรื่อง ความสามารถคิดบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง กับ 1) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน 2) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 25 คน และ 3) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 25 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่านในเดือนสิงหาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 528 6644

ที่ อว 8718/1654

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองมะขามเทศ

เนื่องด้วย นางซิ่นตา นุชกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาโดยชุดกิจกรรมแนะแนว” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธภรณ์ ศรีสวัสดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสอบถาม เรื่อง ความสามารถคิดบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง กับ 1) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน 2) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 25 คน และ 3) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 25 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่านในเดือนสิงหาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 528 6644

ที่ อว 8718/1654

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองปึกหลัก

เนื่องด้วย นางชื่นตา นุชกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาโดยชุดกิจกรรมแนะแนว” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารูเพ็ง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธภรณ์ ศรีสวัสดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสอบถาม เรื่อง ความสามารถคิดบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาฉบับนักเรียนประเมินตนเอง กับ 1) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน 2) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 25 คน และ 3) นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 25 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่านในเดือนสิงหาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 528 6644

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง
และชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง
2. ค่าดัชนีความสอดคล้องของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหาร
จัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ตาราง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง

การคิดเชิง บริหารจัดการ	ข้อที่	ข้อความ	คะแนนความ			ΣR	ความ สอดคล้อง IOC	หมายเหตุ
			คิดเห็นของ					
			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่	1	2			
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การริเริ่ม (Initiate)	1	ฉันลงมือทำงานใน ห้องเรียนโดยที่ครูไม่ ต้องเตือน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2	ฉันลงมือทำ แบบฝึกหัดที่ครูสั่ง โดยทันที	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	3	ฉันเริ่มต้นทำงานที่ครู มอบหมายด้วย ตนเอง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4	เมื่อฉันแก้โจทย์ ปัญหาคณิตศาสตร์ ไม่ได้ฉันจะหาวิธีแก้ โจทย์ปัญหาใหม่	0	0	1	3	0.33	ไม่ผ่าน
	5	ฉันคิดประดิษฐ์ของ เล่นด้วยตัวเอง	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	6	ฉันคิดวิธีแก้ปัญหา ใหม่ ๆ เมื่อวิธีการ เดิมไม่สำเร็จ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

การคิดเชิง บริหารจัดการ	ข้อที่	ข้อคำถาม	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	ความ สอดคล้อง IOC	หมายเหตุ
			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
			1	2	3			
ด้ว่งซี่ที่ 2 ความจำขณะ ทำงาน (Working Memory)	7	ฉันสามารถจดจำ เบอร์โทรศัพท์ของ ผู้ปกครองได้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	8	ฉันสามารถตอบ คำถามในเรื่องที่ครู สอนได้ถูกต้อง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	9	ฉันทำแบบฝึกหัด และการบ้านได้ ถูกต้อง	0	1	1	3	0.67	ผ่าน
	10	ฉันสามารถแก้โจทย์ ปัญหาคณิตศาสตร์ ได้ถูกต้อง	0	0	0	3	0.00	ไม่ผ่าน
	11	ฉันตั้งใจและจดจ่อ อยู่กับสิ่งที่กำลังทำ และทำได้สำเร็จ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	12	ฉันทำงานจนเสร็จ ก่อนออกไปเล่นกับ เพื่อน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	13	ฉันตั้งใจเรียนและทำ คะแนนสอบได้	0	1	1	3	0.67	ผ่าน
	14	ฉันสามารถจำร้าน ต่าง ๆ ใน ห้างสรรพสินค้าได้	0	0	0	3	0.00	ไม่ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

การคิดเชิง บริหารจัดการ	ข้อที่	ข้อความ	คะแนนความ			$\sum R$	ความ สอดคล้อง IOC	หมาย เหตุ
			คิดเห็นของ					
			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
1	2	3						
(Plan/Organize)	15	ฉันวางแผนการทำงาน การบ้านและงาน เพื่อให้ส่งตรงเวลา	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	16	ฉันรู้ว่างานใดจะต้อง ทำก่อนและหลัง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	17	ฉันจัดตารางเรียน และเตรียมอุปกรณ์ การเรียนทุกวัน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	18	ฉันเริ่มทำงานที่ครูสั่ง ช่วงใกล้หมดเวลา	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	19	ฉันทำงานเสร็จ ทันเวลาที่ครูกำหนด	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	20	ฉันสามารถวางแผน อ่านหนังสือเตรียมตัว สอบได้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	21	ฉันเล่าเรื่องจากที่ได้ อ่าน ฟังหรือดูได้	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	22	ฉันสามารถพูด นำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยไม่ต้องดูเอกสาร ได้	-1	-1	-1	3	-1	ไม่ผ่าน
	23	ฉันสามารถเขียน เรียงความได้ดีและ ถูกต้อง	-1	-1	-1	3	-1	ไม่ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

การคิดเชิง บริหารจัดการ	ข้อที่	ข้อคำถาม	คะแนนความ			$\sum R$	ความ สอดคล้อง IOC	หมายเหตุ
			คิดเห็นของ					
			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
1	2	3						
(Organization of Materials)	24	จัดของใน ห้องนอน อย่างเป็น ระเบียบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	25	ค้นหาของที่ จำเป็นต้องใช้ได้ อย่างรวดเร็ว	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	26	จัดเก็บสิ่งของใส่ กระเป๋านักเรียน อย่างเป็นระเบียบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	27	เก็บรักษาอุปกรณ์ การเรียนให้อยู่ครบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	28	ทำความสะอาด ของใช้ส่วนตัวทุกครั้ง เมื่อใช้งานเสร็จ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การ ตรวจสอบงาน (Task-Monitor)	29	รักษาความ สะอาดโต๊ะเรียนของ ตนเองอยู่เสมอ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	30	สมุดจดงานของฉัน เป็นระเบียบ สะอาด เรียบร้อย	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	31	ทำงานด้วยความ รอบคอบ ไม่สะเพร่า	0	1	1	3	0.67	ผ่าน
	32	ทำงานที่ครู มอบหมายจนครบ และเสร็จสมบูรณ์	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	33	ตรวจสอบงานที่ ทำก่อนส่งครูทุกครั้ง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

การคิดเชิง บริหารจัดการ	ข้อที่	ข้อคำถาม	คะแนนความ			$\sum R$	ความ สอดคล้อง IOC	หมาย เหตุ
			คิดเห็นของ					
			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
1	2	3						
ตัวบ่งชี้ที่ 6 การปรับเปลี่ยน (Shift)	34	ฉันไม่อยากย้ายโรงเรียน	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	35	ฉันชอบไปท่องเที่ยวและ รู้จักกับเพื่อนใหม่ ๆ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	36	ถ้าฉันทำความผิดฉันจะ ยอมรับทันที	1	1	-1	3	0.33	ไม่ผ่าน
	37	ฉันสามารถเรียนกับครูทุก คนที่เข้ามาสอนได้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	38	ฉันยอมรับความคิดเห็น ของเพื่อนที่ต่างจากฉันได้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	39	ฉันยอมรับการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ได้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
ตัวบ่งชี้ที่ 7 การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	40	ถ้าฉันโกรธเพื่อนฉันจะ เลือกวิธีการนับเลขในใจ 1- 100	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	41	ฉันมักจะร้องไห้เมื่อต้องเจอ กับเหตุการณ์เล็กน้อย	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	42	ถ้าเพื่อนไม่เล่นกับฉัน ฉัน จะโกรธและไม่คุยกับเพื่อน คนนั้น	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	43	เมื่อไม่พอใจฉันจะขว้างปา สิ่งของ หรือทำร้ายเพื่อน	0	0	1	3	0.33	ไม่ผ่าน
	44	ฉันจะร้องกรี๊ดร้องและด่า เวลาโมโห	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	45	ฉันมักจะแสดงอารมณ์ หงุดหงิด เมื่อทำอะไรไม่ได้ ตั้งใจ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

การคิดเชิง บริหารจัดการ	ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนนความ			$\sum$ R	IOC	หมายเหตุ
			คิดเห็นของ					
			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
1	2	3						
ตัวบ่งชี้ที่ 8 การตรวจสอบ ตนเอง (Self-Monitor)	46	ฉันสามารถบอกได้ว่าตอนนี้ฉัน โกรธหรืออารมณ์ดี	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	47	เมื่อทำผิดฉันจะกล่าวคำขอโทษ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	48	ฉันสามารถปรับปรุงตนเองเพื่อ เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นได้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	49	ฉันรู้จุดเด่นและจุดด้อยของ ตนเอง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
ตัวบ่งชี้ที่ 9 การยับยั้ง (Inhibit)	50	ฉันสามารถคิดก่อนลงมือทำสิ่ง ต่าง ๆ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	51	ฉันจะคิดถึงอันตรายที่อาจจะ เกิดขึ้น ก่อนลงมือทำ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	52	เมื่อเจอของที่ชอบก็ได้ ฉัน สามารถห้ามใจตนเองได้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	53	ฉันทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่าง ระมัดระวัง	0	1	-1	3	0.00	ไม่ผ่าน
	54	ฉันชอบพูดแทรกขณะที่ครูกำลัง สอน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	55	ฉันมักพูดคุยกับเพื่อนขณะทำ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	56	ฉันมักส่งเสียงดังในห้องสอบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
57	ฉันเริ่มต้นทำงานหลังจากที่ครู อธิบายเสร็จ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน	

ตาราง ค่าดัชนีความสอดคล้องของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหาร
จัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			$\sum R$	IOC	หมายเหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
1.ปฐมนิเทศ	1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน						
“การ เสริมสร้าง การริเริ่ม ทำงาน”	1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วน เพียงพอ	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับ นิยามโครงสร้าง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.3 การเตรียมตัวของครูมีความเข้าใจง่าย และชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.4 การสอนกิจกรรมโดยใช้เทคนิค / วิธีการ มีความสอดคล้องและเหมาะสมระดับ ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.5 บทบาทของครูสามารถกระตุ้นให้ นักเรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.6 ระบุสิ่งที่ครูต้องเตรียมในการใช้ชุด กิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียดครบถ้วน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมายเหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
1.ปฐมนิเทศ	2. คู่มือครู						
“การเสริมสร้าง การริเริ่มทำงาน”	2.1 สาระสำคัญสอดคล้องกับการ กำหนดวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.2 จุดประสงค์ระบุถึงผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านด้านทักษะ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.3 สาระการเรียนรู้ระบุถึงเนื้อหาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4 ขั้นตอนการสอนกิจกรรม						
	2.4.1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับจุดประสงค์และสาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.3 กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.4 กิจกรรมครอบคลุม สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาของ องค์ประกอบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.5 การวัดและประเมินผล ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
2.6 สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับ เนื้อหาและผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน	

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมายเหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
1.ปฐมนิเทศ	3. คู่มือนักเรียน						
“การ เสริมสร้าง การริเริ่ม ทำงาน”	3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติมีความชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ชัดเจน และสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	3.3 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4. สื่อการเรียนรู้ (ใบงาน ใบความรู้)						
	4.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้นของ ผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.3 เนื้อหาเข้าใจง่ายและสามารถปฏิบัติ ได้จริง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		1	2	3			
		2. “การเสริมสร้าง ความจำขณะ ทำงาน”	1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน				
1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วน เพียงพอ	1	1	0	3	0.67	ผ่าน	
	1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้อง กับนิยามโครงสร้าง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.3 การเตรียมตัวของครูมีความเข้าใจง่าย และชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.4 การสอนกิจกรรมโดยใช้เทคนิค / วิธีการ มีความสอดคล้องและเหมาะสม ระดับของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.5 บทบาทของครูสามารถกระตุ้นให้ นักเรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.6 วัสดุที่ครูต้องเตรียมในการใช้ชุด กิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียดครบถ้วน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
2. “การเสริมสร้าง ความจำขณะทำงาน”	2. คู่มือครู						
	2.1 สาระสำคัญสอดคล้องกับการ กำหนดวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.2 จุดประสงค์ระบุถึงผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านด้านทักษะ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.3 สาระการเรียนรู้ระบุถึงเนื้อหาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4 ขั้นตอนการสอนกิจกรรม						
	2.4.1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับจุดประสงค์และสาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.3 กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.4 กิจกรรมครอบคลุม สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาของ องค์ประกอบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
2.5 การวัดและประเมินผล ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	3	0.67	ผ่าน	
2.6 สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับ เนื้อหาและผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน	

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		1	2	3			
		2. “การเสริมสร้าง ความจำขณะ ทำงาน”	3. คู่มือนักเรียน				
	3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติมีความ ชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	3.3 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4. สื่อการเรียนรู้ (ใบงาน ใบความรู้)						
	4.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.3 เนื้อหาเข้าใจง่ายและสามารถ ปฏิบัติได้จริง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		1	2	3			
		3. “การเสริมสร้าง การวางแผน/ จัดระบบ”	1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน				
	1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วนเพียงพอ	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนิยามโครงสร้าง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.3 การเตรียมตัวของครูมีความ เข้าใจง่ายและชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.4 การสอนกิจกรรมโดยใช้เทคนิค / วิธีการ มีความสอดคล้องและ เหมาะสมระดับของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.5 บทบาทของครูสามารถกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.6 วัสดุสิ่งทีครูต้องเตรียมในการใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียด ครบถ้วน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
3. “การเสริมสร้าง การวางแผน/ จัดระบบ”	2. คู่มือครู						
	2.1 สาระสำคัญสอดคล้องกับการ กำหนดวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.2 จุดประสงค์ระบุถึงผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านด้านทักษะ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.3 สาระการเรียนรู้ระบุถึงเนื้อหาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4 ขั้นตอนการสอนกิจกรรม						
	2.4.1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับจุดประสงค์และสาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.3 กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.4 กิจกรรมครอบคลุม สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาของ องค์ประกอบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.5 การวัดและประเมินผล ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	2.6 สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับ เนื้อหาและผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
3. “การเสริมสร้างการ วางแผน/จัดระบบ”	3. คู่มือนักเรียน						
	3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติมีความ ชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	3.3 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4. สื่อการเรียนรู้ (ใบงาน ใบความรู้)						
	4.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.3 เนื้อหาเข้าใจง่ายและสามารถ ปฏิบัติได้จริง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
4. “การเสริมสร้าง การจัดระเบียบ วัสดุ”	1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน						
	1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วนเพียงพอ	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนิยามโครงสร้าง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.3 การเตรียมตัวของครูมีความเข้าใจ ง่ายและชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.4 การสอนกิจกรรมโดยใช้เทคนิค / วิธีการ มีความสอดคล้องและเหมาะสม ระดับของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.5 บทบาทของครูสามารถกระตุ้นให้ นักเรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.6 วัสดุที่ครูต้องเตรียมในการใช้ชุด กิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียดครบถ้วน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			ΣR	IOC	หมาย เหตุ	
		1	2	3				
		4. “การเสริมสร้าง การจัดระเบียบ วัสดุ”	2. คู่มือครู					
2.1	สาระสำคัญสอดคล้องกับการ กำหนดวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1.00	ผ่าน	
	2.2	จุดประสงค์ระบุถึงผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง โดยครอบคลุมด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านทักษะ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.3	สาระการเรียนรู้ระบุถึงเนื้อหาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4	ขั้นตอนการสอนกิจกรรม						
	2.4.1	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับจุดประสงค์และสาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.2	เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.3	กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.4	กิจกรรมครอบคลุม สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.5	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาของ องค์ประกอบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.5	การวัดและประเมินผลครอบคลุม จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	2.6	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา และผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		1	2	3			
		4. “การเสริมสร้าง การจัดระเบียบ วัสดุ”	3. คู่มือนักเรียน				
	3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติมี ความชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ ได้ชัดเจนและสอดคล้องกับ จุดประสงค์	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	3.3 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4. สื่อการเรียนรู้ (ใบงาน ใบความรู้)						
	4.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหา และกิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.3 เนื้อหาเข้าใจง่ายและสามารถ ปฏิบัติได้จริง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
5. “การเสริมสร้าง การตรวจสอบงาน”	1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน						
	1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วนเพียงพอ	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนิยามโครงสร้าง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.3 การเตรียมตัวของครูมีความ เข้าใจง่ายและชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.4 การสอนกิจกรรมโดยใช้เทคนิค / วิธีการ มีความสอดคล้องและ เหมาะสมระดับของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.5 บทบาทของครูสามารถกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
1.6 ระบุสิ่งที่ครูต้องเตรียมในการใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียด ครบถ้วน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน	

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
5. “การเสริมสร้าง การตรวจสอบงาน”	2. คู่มือครู						
	2.1 สาระสำคัญสอดคล้องกับ การกำหนดวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.2 จุดประสงค์ระบุถึงผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านด้านทักษะ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.3 สาระการเรียนรู้ระบุถึงเนื้อหาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4 ขั้นตอนการสอนกิจกรรม						
	2.4.1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับจุดประสงค์และสาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.3 กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.4 กิจกรรมครอบคลุม สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาของ องค์ประกอบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
2.5 การวัดและประเมินผล ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	3	0.67	ผ่าน	
2.6 สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับ เนื้อหาและผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน	

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		1	2	3			
		5. “การเสริมสร้าง การตรวจสอบงาน”	3. คู่มือนักเรียน				
	3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติมีความ ชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	3.3 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4. สื่อการเรียนรู้ (ใบงาน ใบความรู้)						
	4.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.3 เนื้อหาเข้าใจง่ายและสามารถ ปฏิบัติได้จริง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
6. “การเสริมสร้าง การปรับเปลี่ยน”	1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน						
	1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วนเพียงพอ	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนิยามโครงสร้าง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.3 การเตรียมตัวของครูมีความ เข้าใจง่ายและชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.4 การสอนกิจกรรมโดยใช้เทคนิค / วิธีการ มีความสอดคล้องและ เหมาะสมระดับของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.5 บทบาทของครูสามารถกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.6 ระบุสิ่งที่ครูต้องเตรียมในการใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียด ครบถ้วน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
6. “การเสริมสร้าง การปรับเปลี่ยน”	2. คู่มือครู						
	2.1 สาระสำคัญสอดคล้องกับ การกำหนดวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.2 จุดประสงค์ระบุถึงผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านด้านทักษะ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.3 สาระการเรียนรู้ระบุถึงเนื้อหาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4 ขั้นตอนการสอนกิจกรรม						
	2.4.1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับจุดประสงค์และสาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.3 กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.4 กิจกรรมครอบคลุม สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาของ องค์ประกอบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
2.5 การวัดและประเมินผล ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	3	0.67	ผ่าน	
2.6 สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับ เนื้อหาและผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน	

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่					
		1	2	3			
6. “การเสริมสร้าง การปรับเปลี่ยน”	3. คู่มือนักเรียน						
	3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติมีความ ชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	3.3 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4. สื่อการเรียนรู้ (ใบงาน ใบความรู้)						
	4.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.3 เนื้อหาเข้าใจง่ายและสามารถ ปฏิบัติได้จริง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
7. “การเสริมสร้าง การควบคุมอารมณ์”	1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน						
	1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วนเพียงพอ	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนิยามโครงสร้าง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.3 การเตรียมตัวของครูมีความ เข้าใจง่ายและชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.4 การสอนกิจกรรมโดยใช้เทคนิค / วิธีการ มีความสอดคล้องและ เหมาะสมระดับของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.5 บทบาทของครูสามารถกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.6 ระบุสิ่งที่ครูต้องเตรียมในการใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียด ครบถ้วน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
7. “การเสริมสร้าง การควบคุมอารมณ์”	2. คู่มือครู						
	2.1 สาระสำคัญสอดคล้องกับการ กำหนดวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.2 จุดประสงค์ระบุถึงผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านด้านทักษะ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.3 สาระการเรียนรู้ระบุถึงเนื้อหาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4 ขั้นตอนการสอนกิจกรรม						
	2.4.1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับจุดประสงค์และสาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.3 กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.4 กิจกรรมครอบคลุม สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาของ องค์ประกอบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.5 การวัดและประเมินผล ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	2.6 สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับ เนื้อหาและผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่					
		1	2	3			
7. “การเสริมสร้าง การควบคุมอารมณ์”	3. คู่มือนักเรียน						
	3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติมีความ ชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	3.3 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4. สื่อการเรียนรู้ (ใบงาน ใบความรู้)						
	4.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.3 เนื้อหาเข้าใจง่ายและสามารถ ปฏิบัติได้จริง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			ΣR	IOC	หมายเหตุ
		1	2	3			
		8. “การเสริมสร้าง การตรวจสอบตนเอง”	1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน				
1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วนเพียงพอ	1	1	0	3	0.67	ผ่าน	
	1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนิยามโครงสร้าง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.3 การเตรียมตัวของครูมีความ เข้าใจง่ายและชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.4 การสอนกิจกรรมโดยใช้เทคนิค / วิธีการ มีความสอดคล้องและ เหมาะสมระดับของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.5 บทบาทของครูสามารถกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.6 ระบุสิ่งที่ครูต้องเตรียมในการใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียด ครบถ้วน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
8. “การเสริมสร้าง การตรวจสอบตนเอง”	2. คู่มือครู						
	2.1 สารระสำคัญสอดคล้องกับการ กำหนดวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.2 จุดประสงค์ระบุถึงผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านด้านทักษะ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.3 สารการเรียนรู้ระบุถึงเนื้อหาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4 ขั้นตอนการสอนกิจกรรม						
	2.4.1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับจุดประสงค์และสารสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.3 กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.4 กิจกรรมครอบคลุม สารสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาของ องค์ประกอบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.5 การวัดและประเมินผล ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	2.6 สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับ เนื้อหาและผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			ΣR	IOC	หมายเหตุ
		1	2	3			
		8. “การเสริมสร้าง การตรวจสอบตนเอง”	3. คู่มือนักเรียน				
	3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติมีความ ชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	3.3 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4. สื่อการเรียนรู้ (ใบงาน ใบความรู้)						
	4.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.3 เนื้อหาเข้าใจง่ายและสามารถ ปฏิบัติได้จริง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
9. ปัจฉิมนิเทศ	1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน						
“การเสริมสร้าง การยับยั้งพฤติกรรม”	1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วนเพียงพอ	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนิยามโครงสร้าง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.3 การเตรียมตัวของครูมีความ เข้าใจง่ายและชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.4 การสอนกิจกรรมโดยใช้เทคนิค / วิธีการ มีความสอดคล้องและ เหมาะสมระดับของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.5 บทบาทของครูสามารถกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	1.6 ระบุสิ่งที่ครูต้องเตรียมในการใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียด ครบถ้วน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
9. ปัจฉิมนิเทศ	2. คู่มือครู						
“การเสริมสร้าง การยับยั้งพฤติกรรม”	2.1 สาระสำคัญสอดคล้องกับการ กำหนดวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	.2 จุดประสงค์ระบุถึงผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านด้านทักษะ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.3 สาระการเรียนรู้ระบุถึงเนื้อหาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4 ขั้นตอนการสอนกิจกรรม						
	2.4.1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับจุดประสงค์และสาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.3 กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.4 กิจกรรมครอบคลุม สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาของ องค์ประกอบ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	2.5 การวัดและประเมินผล ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
2.6 สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับ เนื้อหาและผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน	

ตาราง (ต่อ)

ชุดกิจกรรม แนะแนว	เนื้อหา	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	IOC	หมาย เหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่					
		1	2	3			
9. ปัจฉิมนิเทศ	3. คู่มือนักเรียน						
“การเสริมสร้าง การยับยั้งพฤติกรรม”	3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติมีความ ชัดเจน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	0	3	0.67	ผ่าน
	3.3 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4. สื่อการเรียนรู้ (ใบงาน ใบความรู้)						
	4.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
	4.3 เนื้อหาเข้าใจง่ายและสามารถ ปฏิบัติได้จริง	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดความสามารถคิดบริหารจัดการตน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง

ตารางค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับ
นักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง

แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง		
ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ผลการคัดเลือก
1	0.35	นำไปใช้
2	0.37	นำไปใช้
3	0.57	นำไปใช้
4	0.57	นำไปใช้
5	0.60	นำไปใช้
6	0.13	ตัดทิ้ง
7	0.34	นำไปใช้
8	0.51	นำไปใช้
9	0.39	นำไปใช้
10	0.67	นำไปใช้
11	0.52	นำไปใช้
12	0.36	นำไปใช้
13	0.59	นำไปใช้
14	0.45	นำไปใช้
15	0.14	ตัดทิ้ง
16	0.38	นำไปใช้
17	0.62	นำไปใช้
18	0.44	นำไปใช้
19	0.27	นำไปใช้
20	0.43	นำไปใช้
21	0.41	นำไปใช้
22	0.49	นำไปใช้
23	0.53	นำไปใช้

ตาราง (ต่อ)

แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง		
ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ผลการคัดเลือก
24	0.36	นำไปใช้
25	0.48	นำไปใช้
26	0.53	นำไปใช้
27	0.55	นำไปใช้
28	0.48	นำไปใช้
29	0.29	นำไปใช้
30	0.44	นำไปใช้
31	0.39	นำไปใช้
32	0.40	นำไปใช้
33	0.31	นำไปใช้
34	0.54	นำไปใช้
35	0.51	นำไปใช้
36	0.47	นำไปใช้
37	0.52	นำไปใช้
38	0.34	นำไปใช้
39	0.37	นำไปใช้
40	0.37	นำไปใช้
41	0.43	นำไปใช้
42	0.29	นำไปใช้
43	0.48	นำไปใช้
44	0.41	นำไปใช้
45	0.40	นำไปใช้
46	0.11	ตัดทิ้ง
47	0.24	นำไปใช้
48	0.19	ตัดทิ้ง
49	0.44	นำไปใช้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .92

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ฉบับครูประเมิน (ฐานปณีย์ แสงสว่าง, 2559)

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนักเรียน.....ชื่อโรงเรียน.....

เพศ ชาย หญิง   ชั้น .....

อายุ ..... วันที่ประเมิน.....

ส่วนที่ 2: คำชี้แจงการตอบแบบวัด

กรุณาอ่านและทำความเข้าใจข้อความบ่งชี้พฤติกรรม (ส่วนที่ 4) อย่างรอบคอบ และทำ เครื่องหมาย ล้อมรอบตัวเลขที่อธิบายพฤติกรรมของตนเองในช่วงระยะเวลา 4 เดือนที่ผ่านมาให้สอดคล้องกับระดับความถี่ของพฤติกรรมตามที่นักเรียนแสดงออกมากที่สุด โดยให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง ดังนี้

ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย
 บางครั้ง หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บางครั้ง ครูพบพฤติกรรมนี้นานๆ ครั้ง
 บ่อยครั้ง หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยครั้ง ครูพบพฤติกรรมนี้ทุกครั้ง
 หรือเกือบทุกครั้ง

ส่วนที่ 3: การรวมคะแนน

ก. คะแนนรวมรายตัวบ่งชี้	ข. คะแนนรวมรายการองค์ประกอบ	ค. คะแนนรวมความสามารถคิดเชิงบริหารจัดการตน
1 การริเริ่ม ...../12 2 ความจำขณะทำงาน ...../16 3 การวางแผน/จัดระบบ ...../12 4 การจัดระเบียบวัสดุ ...../8 5.การตรวจสอบงาน ...../12	1.การคิดเกี่ยวกับรู้คิด ...../66	...../114
6 การปรับเปลี่ยน ...../12 7 การควบคุมอารมณ์ ...../12	2. การกำกับอารมณ์ ...../24	
8 การตรวจสอบตนเอง ...../8 9 การยับยั้ง ...../16	3. การกำกับพฤติกรรม ...../24	

ส่วนที่ 4: ข้อความบ่งชี้พฤติกรรม

1.การริเริ่ม (Initiate)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
1. ลงมือทำงานโดยที่ครูไม่ต้องกระตุ้น 2. ลงมือทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งโดยไม่โอ้อ้อ 3. เริ่มทำงานที่ครูมอบหมายด้วยตนเอง 4. แสดงวิธีการคิดแก้ปัญหาที่แตกต่างจากเดิม 5. แสดงวิธีคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา 6. แสดงวิธีแก้ปัญหาใหม่ๆ เมื่อวิธีการเดิมไม่สำเร็จ			
2.ความจำขณะทำงาน (Working Memory)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
7. จดจำสิ่งที่ครูสอนได้อย่างรวดเร็ว	0	1	2
8. จำรายละเอียดสำคัญที่ทำให้งานสมบูรณ์ถูกต้องได้	0	1	2
9. ตอบคำถามในเรื่องที่ครูสอนได้ถูกต้อง	0	1	2
10. ตั้งใจทำแบบฝึกหัดอย่างอย่างต่อเนื่อง	0	1	2
11. จดจ่ออยู่กับงานที่กำลังทำ	0	1	2
12. มีช่วงความสนใจในการเรียนที่ยาว	0	1	2
13. ตั้งใจทำงานในห้องเรียนจนเสร็จ	0	1	2
14. ทำงานที่ยากซับซ้อนได้	0	1	2
3.การวางแผน/จัดระบบ (Plan/Organize)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
15. ส่งการบ้านตรงเวลา	0	1	2
16. จัดลำดับความสำคัญของงานที่จะต้องทำก่อน-หลัง	0	1	2
17. เตรียมอุปกรณ์การเรียนมาพร้อมเรียน	0	1	2
18. เริ่มทำงานที่ครูมอบหมายในเวลาที่สุดท้าย ก่อนหมดเวลา	0	1	2
19. ทำงานเสร็จทันเวลาที่ครูกำหนด	0	1	2
20. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้	0	1	2
21. บอกแผนการทำงานเป็นขั้นตอน เช่น ช่วงก่อนสอบ : มีการวางแผนการอ่านหนังสือ ทำแบบฝึกหัด ทำการบ้าน	0	1	2
22. เขียนงานอย่างเป็นระบบ เช่น มีการวางโครงสร้าง การเขียน จัดลำดับความคิด จัดลำดับเนื้อหาการเขียนให้มี	0	1	2

ความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน			
23. นำเสนอหนังสือเรียนอย่างเป็นระบบ เช่น มีการวางโครงสร้างการพูด จัดลำดับความคิด จัดลำดับเนื้อหาการพูด หรือรายงานให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน	0	1	2
4. การจัดระเบียบวัสดุ (Organization of Materials)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
24. จัดเก็บสิ่งของต่างๆ เป็นหมวดหมู่ เช่น ของเล่น ของใช้ เครื่องเขียน	0	1	2
25. หาของที่จำเป็นต้องใช้ได้รวดเร็ว เช่น สมุด ดินสอ ไม้บรรทัด	0	1	2
26. จัดเก็บสิ่งของใส่กระเป๋านักเรียนอย่างเป็นระบบ	0	1	2
27. เก็บรักษาอุปกรณ์การเรียนให้อยู่ครบ	0	1	2
28. รักษาความสะอาดโต๊ะเรียนของตนเอง	0	1	2
29. ทำความสะอาดของใช้ส่วนตัวเมื่อใช้งานเสร็จ	0	1	2
5. การตรวจสอบงาน (Task-Monitor)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
30. ทำงานเป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย	0	1	2
31. ทำงานด้วยความรอบคอบ ไม่สะเพร่า	0	1	2
32. ทำงานที่ครูมอบหมายจนครบและเสร็จสมบูรณ์	0	1	2
33. ตรวจสอบข้อผิดพลาดของงานที่ทำก่อนส่งครู	0	1	2
6. การปรับเปลี่ยน (Shift)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
34. ยึดติดอยู่กับปัญหาใดปัญหาหนึ่งเป็นเวลานาน	0	1	2
35. ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ง่าย	0	1	2
36. ยอมรับข้อผิดพลาดต่างๆ ได้ง่าย	0	1	2
37. ยอมรับได้เวลามีครูคนอื่นมาสอนแทน	0	1	2
38. ยอมรับวิธีการแก้ปัญหาของเพื่อนที่ต่างจากตนเองได้	0	1	2
39. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน	0	1	2
7. การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
40. ให้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ในการแก้ปัญหา	0	1	2
41. ร้องไห้เมื่อเผชิญกับสิ่งเร้าเล็กๆ เช่น เพื่อนแหย่ แก้วล้ม ล้อเลียน	0	1	2

42. แสดงอารมณ์มากเกินไปเวลาเจอปัญหาเล็กน้อย	0	1	2
43. แสดงอารมณ์ฉุนเฉียวเกี่ยวกับกรวด	0	1	2
44. แสดงอารมณ์รุนแรง โมโหง่าย	0	1	2
45. แสดงอารมณ์หงุดหงิด เมื่อทำอะไรไม่ได้ตั้งใจ	0	1	2
8.การตรวจสอบตนเอง (Self-Monitor)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
46. ประเมินตนเองได้สอดคล้องกับความเป็นจริง	0	1	2
47. กล่าวคำขอโทษ เมื่อทำผิด	0	1	2
48. ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ดี	0	1	2
49. สร้างปัญหาให้เพื่อนร่วมห้อง	0	1	2
9.การยับยั้ง (Inhibit)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง
50. คิดก่อนทำสิ่งต่างๆ	0	1	2
51. คิดถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น ก่อนลงมือทำ	0	1	2
52. ห้ามใจตนเองได้ เมื่ออยากได้ของที่ยอยากได้	0	1	2
53. ทำกิจกรรมต่างๆ อย่างระมัดระวัง	0	1	2
54. พุดสอดแทรกขัดจังหวะในห้องเรียน	0	1	2
55. พุดคุยกันระหว่างงานพิธีการของโรงเรียน	0	1	2
56. ส่งเสียงดังในห้องสอบ	0	1	2
57. รอจนครูแนะนำเสร็จ จึงค่อยเริ่มทำงาน	0	1	2

แบบวัดการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนักเรียน.....ชื่อโรงเรียน.....

เพศ ชาย หญิง   ชั้น .....

อายุ ..... วันที่ประเมิน.....

ส่วนที่ 2: คำชี้แจงการตอบแบบวัด

กรุณาอ่านและทำความเข้าใจข้อความบ่งชี้พฤติกรรม (ส่วนที่ 4) อย่างรอบคอบ และทำเครื่องหมาย ล้อมรอบตัวเลขที่อธิบายพฤติกรรมของตัวเองในช่วงระยะเวลา 4 เดือนที่ผ่านมาให้สอดคล้องกับระดับความถี่ของพฤติกรรมตามที่นักเรียนแสดงออกมากที่สุด โดยให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง ดังนี้

ไม่เคย	หมายถึง	นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย
บางครั้ง	หมายถึง	นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้นาน ๆ ครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยครั้ง
ทุกครั้ง	หมายถึง	นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ทุกครั้ง

ส่วนที่ 3: ข้อความบ่งชี้พฤติกรรม

1. การริเริ่ม (Initiate)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
1. ฉันลงมือทำงานในห้องเรียนโดยที่ครูไม่ต้องเตือน	0	1	2	3
2. ฉันลงมือทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งโดยทันที	0	1	2	3
3. ฉันเริ่มต้นทำงานที่ครูมอบหมายด้วยตนเอง	0	1	2	3
4. ฉันออกแบบชิ้นงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง	0	1	2	3
5. ฉันคิดวิธีแก้ปัญหาใหม่ ๆ เมื่อวิธีการเดิมไม่สำเร็จ เช่น ถ้าขาดอุปกรณ์การทำงาน ฉันสามารถหาสิ่งอื่นมาใช้ทดแทนได้	0	1	2	3

2. ความจำขณะทำงาน (Working Memory)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
6. ฉันสามารถตอบคำถามในเรื่องที่ครูสอนได้ ถูกต้อง	0	1	2	3
7. ฉันสามารถนำข้อมูลที่ครูสอนไปทำการบ้าน ได้ถูกต้อง	0	1	2	3
8. ฉันสามารถทำอาหารรับประทานเองได้	0	1	2	3
9. ฉันปฏิบัติตามกฎ กติกา และมารยาททาง สังคม	0	1	2	3
10. ฉันทำคะแนนสอบได้ดี	0	1	2	3
3. การวางแผน/จัดระบบ (Plan/Organize)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
11. ฉันส่งการบ้านตรงเวลา	0	1	2	3
12. ฉันรู้ว่างานใดจะต้องทำก่อนและหลัง	0	1	2	3
13. ฉันเตรียมอุปกรณ์พร้อมเรียนทุกวัน	0	1	2	3
14. ฉันทำงานเสร็จทันเวลาที่ครูกำหนด	0	1	2	3
15. ฉันวางแผนอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบได้	0	1	2	3
16. ฉันเล่าเรื่องจากที่ได้อ่าน ฟังหรือดูได้	0	1	2	3
4. การจัดระเบียบวัสดุ (Organization of Materials)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
17. ฉันจัดของในห้องนอน อย่างเป็นระเบียบ เช่น การเก็บผ้าห่ม และที่นอน เป็นต้น	0	1	2	3
18. ฉันหาของที่จำเป็นต้องใช้ได้อย่างรวดเร็ว เช่น ถุงเท้า ชุดนักเรียน เป็นต้น	0	1	2	3
19. ฉันจัดเก็บสิ่งของใส่กระเป๋านักเรียนอย่างเป็น ระเบียบ	0	1	2	3
20. ฉันเก็บรักษาอุปกรณ์การเรียนให้อยู่ครบ	0	1	2	3
21. ฉันทำความสะอาดของใช้ส่วนตัวทุกครั้งเมื่อ ใช้งานเสร็จ	0	1	2	3
22. ฉันรักษาความสะอาดโต๊ะเรียนของตนเองอยู่ เสมอ	0	1	2	3
5. การตรวจสอบงาน (Task-Monitor)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง

23. สมุดจดงานของฉันเป็นระเบียบ สะอาด เรียบร้อย	0	1	2	3
24. ฉันทำงานด้วยความรอบคอบ	0	1	2	3
5. การตรวจสอบงาน (Task-Monitor)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
25. ฉันตรวจสอบงานที่ครูมอบหมายจนครบและ เสร็จสมบูรณ์	0	1	2	3
26. ฉันทบทวนงานที่ทำก่อนส่งครู	0	1	2	3
6. การปรับเปลี่ยน (Shift)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
27. ฉันสามารถย้ายโรงเรียนได้	0	1	2	3
28. ฉันชอบรู้จักกับเพื่อนใหม่ ๆ	0	1	2	3
29. ฉันยอมรับได้เวลามีครูคนอื่นมาสอนแทน	0	1	2	3
30. ฉันยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนที่ต่างจาก ฉันได้	0	1	2	3
31. ฉันยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใน ชีวิตประจำวันได้	0	1	2	3
7. การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
32. ถ้าฉันโกรธเพื่อน ฉันจะเลือกวิธีการนับเลขใน ใจ 1 - 10	0	1	2	3
33. ฉันสามารถควบคุมตนเองได้เมื่อต้องเจอกับ เหตุการณ์เล็กน้อย เช่น การลืมสมุดการบ้าน การใส่ เครื่องแบบไม่ถูกต้อง เป็นต้น	0	1	2	3
34. ถ้าเพื่อนไม่เล่นกับฉัน ฉันจะไม่โกรธเพื่อนคน นั้น	0	1	2	3
35. ฉันไม่กรีดร้องและด่าเพื่อนเมื่อฉันโมโห	0	1	2	3
36. ฉันไม่แสดงท่าทางหงุดหงิด เมื่อทำอะไรไม่ได้ ตั้งใจ	0	1	2	3
8. การตรวจสอบตนเอง (Self-Monitor)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
37. ฉันสามารถบอกได้ว่าตอนนี้ฉันโกรธหรือ อารมณ์ดี	0	1	2	3

38. เมื่อทำผิดฉันจะกล่าวคำขอโทษ	0	1	2	3
39. ฉันสามารถปรับปรุงตนเองเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นได้	0	1	2	3
40. ฉันรู้จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง	0	1	2	3
9. การยับยั้ง (Inhibit)	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
41. ฉันมักจะคิดก่อนทำสิ่งต่าง ๆ	0	1	2	3
42. ฉันจะคิดถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น ก่อนลงมือทำ	0	1	2	3
43. เมื่อเจอของที่ชอบอยากได้ ฉันสามารถห้ามใจตนเองได้	0	1	2	3
44. ฉันไม่พูดคุยกับเพื่อนขณะทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	0	1	2	3
45. ฉันเริ่มต้นทำงานหลังจากที่ครูอธิบายเสร็จ	0	1	2	3

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดไว้ 1 ลักษณะ คือ ข้อความทางบวก

คำถาม	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
ข้อความทางบวก	0	1	2	3

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ตามแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด (2535:100) มีดังนี้

2.28 - 3.00 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด

1.52 - 2.27 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก

0.76 - 1.51 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย

0.00 - 0.75 หมายถึง การคิดเชิงบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

**สรุปโครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา**

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค / วิธีการ
1	ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้าง การริเริ่มทำงาน”	1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้ความหมายและ เห็นความสำคัญของการริเริ่มทำงาน 2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะในการ เสริมสร้างการริเริ่มทำงานของตนเอง 3. เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพและความ ไว้วางใจระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน	- การปรับสภาพแวดล้อม การสร้างสัมพันธ์ภาพ กิจกรรม การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน ความคิด กิจกรรม “สัญญาณ ไฟ” - การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติ กิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ใช่ตกตึก” - การวางเงื่อนไขความสำเร็จ
2	“การเสริมสร้างความจำ ขณะทำงาน”	1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้ความหมายและ เห็นความสำคัญของความจำขณะ ทำงาน 2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะในการ เสริมสร้างความจำขณะทำงาน 3. เพื่อให้ให้นักเรียนมีเห็นความสำคัญ ในการเสริมสร้างความจำขณะทำงาน ของตนเอง	- การปรับสภาพแวดล้อม กิจกรรม บริหารสมองด้วย สองมือ - การสอนทักษะ การฝึก ปฏิบัติภารกิจ “ตามล่า หาสมบัติ” - การวางเงื่อนไขความสำเร็จ
3	“การเสริมสร้างการ วางแผน/จัดระบบ”	1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้ความหมายและ เห็นความสำคัญของการวางแผน/ จัดระบบ 2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะในการ เสริมสร้างการวางแผน/จัดระบบ” 3. เพื่อให้ให้นักเรียนมีเห็นความสำคัญ ในการเสริมสร้างการวางแผน/ จัดระบบการทำงาน	- การปรับสภาพแวดล้อม - การสอนทักษะ การฝึก ปฏิบัติกิจกรรม “เซฟกระทะ เหล็ก” - การวางเงื่อนไขความสำเร็จ
4	“การเสริมสร้างการจัด ระเบียบวัสดุ”	1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้ความหมายและ เห็นความสำคัญของการจัดระเบียบ วัสดุ	- การปรับสภาพแวดล้อมด้วย เกม “ทายของในกล่อง”

ตาราง (ต่อ)

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค / วิธีการ
4	“การเสริมสร้างการจัดระเบียบวัสดุ”	2. เพื่อให้ นักเรียน มี ทักษะ ใน การเสริมสร้างการจัดระเบียบวัสดุ 3. เพื่อให้ นักเรียน เห็นความสำคัญใน การเสริมสร้างการจัดระเบียบวัสดุ	- การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติกิจกรรม “พื้นที่ของฉัน” - การวางแผนไขความสำเร็จ
5	“การเสริมสร้างการตรวจสอบงาน”	1. เพื่อให้ นักเรียน รู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างการตรวจสอบงาน 2. เพื่อให้ นักเรียน มีทักษะใน การเสริมสร้างการตรวจสอบงาน 3. เพื่อให้ นักเรียน เห็นความสำคัญใน การเสริมสร้างการตรวจสอบงาน	- การปรับสภาพแวดล้อมด้วยเกม “Sudoku” - การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติการจำลองสถานการณ์ “การสอบ เข้า เรียง น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” - การวางแผนไขความสำเร็จ
6	“การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”	1. เพื่อให้ นักเรียน รู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน 2. เพื่อให้ นักเรียน มีทักษะใน การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน 3. เพื่อให้ นักเรียน มีเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน	- การปรับสภาพแวดล้อมด้วยกิจกรรม “ของเล่นขึ้นโปรด” - การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติกิจกรรม “บทบาทสมมติ” - การวางแผนไขความสำเร็จ
7	“การเสริมสร้างการควบคุมอารมณ์”	1. เพื่อให้ นักเรียน รู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างการควบคุมอารมณ์ 2. เพื่อให้ นักเรียน มีทักษะใน การเสริมสร้างการควบคุมอารมณ์ 3. เพื่อให้ นักเรียน มีเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างการควบคุมอารมณ์	- การปรับสภาพแวดล้อมด้วยกิจกรรม “หัวใจฉัน” - การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติกิจกรรม “ละคร 4 ภาพ” - การวางแผนไขความสำเร็จ

ตาราง (ต่อ)

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค / วิธีการ
8	“การเสริมสร้าง การตรวจสอบ ตนเอง”	1. เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็น ความสำคัญของการเสริมสร้าง การตรวจสอบตนเอง 2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะใน การเสริมสร้างการตรวจสอบตนเอง 3. เพื่อให้นักเรียนมีเห็นความสำคัญใน การเสริมสร้างการตรวจสอบตนเอง	- การปรับสภาพแวดล้อมด้วย กิจกรรม “ใครเอ่ย” - การสอนทักษะ การฝึก ปฏิบัติกิจกรรม “ชอบแบบ ไหน” - การวางแผนไขความสำเร็จ
9	ปัจฉิมนิเทศ “การเสริมสร้าง การยับยั้ง พฤติกรรม”	1. เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็น ความสำคัญของการเสริมสร้างการยับยั้ง พฤติกรรม 2. เพื่อให้ นักเรียน มี ทักษะ ใน การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม 3. เพื่อให้ นักเรียน มี เห็นความสำคัญใน การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม	- การปรับสภาพแวดล้อมด้วย กิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กิน หวาน” - การสอนทักษะ การฝึก ปฏิบัติกิจกรรม “ร้อง เต็ม เล่น หยุด” - การวางแผนไขความสำเร็จ

**ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา**

ชุดที่ 1

เรื่อง 1 ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน”

ชื่อเรื่อง   ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน”

เทคนิค / วิธีการ

- การปรับสภาพแวดล้อม การสร้างสัมพันธภาพ กิจกรรมการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน
ความคิด กิจกรรม “สัญญาไฟ”
- การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติ กิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”
- การวางเงื่อนไขความสำเร็จ

เวลา   1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการริเริ่มทำงาน
2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเสริมสร้างการริเริ่มทำงานของตนเอง
3. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและความไว้วางใจระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน
2. คู่มือครู
3. คู่มือนักเรียน
4. สื่อการสอน

คำชี้แจง

การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา ชุดที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน” ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง จัดทำขึ้นเพื่อ

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการริเริ่มทำงาน
2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเสริมสร้างการริเริ่มทำงานของตนเอง
3. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและความไว้วางใจระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน

ดังนั้น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจชุดกิจกรรมชุดนี้เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจ คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การสอนกิจกรรม

2.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา ชุดที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน” โดยใช้เทคนิค / วิธีการ

- การปรับสภาพแวดล้อม การสร้างสัมพันธภาพ กิจกรรมการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด กิจกรรม “สัญญาณไฟ”
- การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติ กิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”
- การวางเงื่อนไขความสำเร็จ

3. บทบาทของครู

3.1 ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจ ศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียด ศึกษาชุดกิจกรรม แผนการจัดการเรียนรู้อย่างรอบคอบ เพื่อการนำไปใช้ที่ถูกต้อง แม่นยำและเกิดประสิทธิผลแก่นักเรียน

3.2 กรณีเป็นการเรียนครั้งแรก ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดกิจกรรมและขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องเดินดูการทำงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดหรือกลุ่มใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือจนปัญหาเหล่านั้น

คลี่คลาย หากมีนักเรียนคนใดทำงานซ้ำจนเกินไป ครูควรนำออกมาทำกิจกรรมนั้นเป็นพิเศษหรือ
หากิจกรรมมาให้เหมาะสมกับนักเรียนที่เรียนซ้ำ

3.3 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับ
นักเรียนประถมศึกษา ชุดที่ 1 เรื่อง องค์ประกอบเกี่ยวกับการรู้คิด โดยใช้ กิจกรรมที่ 1
ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน” ตามลำดับ ดังนี้

3.3.1 ครูแนะนำตนเอง

3.3.2 ครูนำนักเรียนเข้าสู่กิจกรรม อยากรู้จักเธอจังเลย โดยกำหนดเวลา 2 นาที
ในการคิดทำทางประจำตัวของตนเองแสดงท่าทางคนละไม่เกิน 5 วินาที

3.3.3 ครูอธิบายวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการทำกิจกรรม

3.3.4 ครูทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด โดยใช้กิจกรรม
“สัญญาณไฟ” จากนั้นให้นักเรียนบันทึกคำตอบของเพื่อนลงในสมุดบันทึก

3.3.5 ครูให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลจากการบันทึกคำตอบของเพื่อนว่าอยู่ใน
ระดับสีใดมากที่สุด

3.3.6 ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน เกี่ยวกับสาเหตุของผล
การเริ่มต้นทำงานที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที (Pair) แล้วนำเสนอความคิดเห็น
ต่อนักเรียนทั้งหมด (Share)

3.3.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาเหตุของของผลการเริ่มต้นทำงานที่ได้รับ
มอบหมาย

3.3.8 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน เพื่อทำกิจกรรม “ลองทำดู
หนูทำได้ ไข่ตกตึก” โดยครูมีอุปกรณ์ให้นักเรียน 1 อย่าง คือ ไข่ โดยมีกติกาการเล่นดังนี้

- ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาวิธีป้องกันไข่ไม่ให้แตกเมื่อต้องโยนไข่ให้
ตกลงพื้น โดยใช้อุปกรณ์ที่นักเรียนสามารถหาได้ในกลุ่ม ถ้ากลุ่มไหนมั่นใจให้ไปรับไข่เพื่อ
ทดลองทำดู จนกว่าสามารถทำได้ คือการโยนไข่ให้ตกลงพื้นโดยไม่แตก กลุ่มนั้นจึงผ่านการ
ปฏิบัติกิจกรรม

3.3.9 ในระหว่างที่นักเรียนกำลังทำกิจกรรมกลุ่ม ครูใช้**เทคนิคการใช้คำถาม
ริเริ่ม** ให้นักเรียนคิด “ถ้าไม่ยอมให้ไข่ที่ตกลงจากที่สูงแตก เราต้องป้องกันไข่อย่างไรบ้างนะ
และเราต้องมีอุปกรณ์อะไรบ้างที่มีอยู่ใกล้ ๆ ตัวของเรา”

3.3.10 จากนั้นให้นักเรียนใช้**กระบวนการคิดอย่างอิสระ** โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมและคิดอย่างอิสระเพื่อหาวิธีการป้องกันไข่ของตนเองไม่ให้ตกลงมาแตก

3.3.11 เมื่อเวลาผ่านไป 10 นาที บางกลุ่มสามารถออกมานำเสนอความคิดของตนเอง เมื่อนักเรียนยังไม่สำเร็จ **ครูใช้คำถามปลายเปิด** เพื่อกระตุ้นความคิดริเริ่มของนักเรียนให้หาคำตอบและได้ลองหาแนวคิดใหม่ ๆ เมื่อแนวคิดเดิมไม่สำเร็จ เช่น “ ถ้าเราใช้กระดาษ 2 ชั้น จะสามารถป้องกันไข่ของเราได้ดีกว่า กระดาษ 1 ชั้นอย่างไร” “รูปทรงของกระดาษมีผลต่อการตกกระทบของไข่อย่างไร” “เรายังไม่ได้ใช้อุปกรณ์อะไรบ้าง”

3.3.12 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลองทำ **ลองผิดลองถูก** จนกว่าแต่ละกลุ่มจะสามารถหาวิธีป้องกันไข่ของตนเองได้ โดยใช้คำพูดให้กำลังใจ เช่น “ลองทำดู ผิดไม่เป็นไร” “แบบนี้ก็ได้แล้ว” จนแต่ละกลุ่มสามารถหาวิธีการของกลุ่มได้สำเร็จ

3.3.13 ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลการทำงานกลุ่มโดยเขียนสรุปแผนการทำงานของกิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก” ลงในใบงาน สรุปแผนการทำงาน “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก” ซึ่งประกอบด้วย **ขั้นวางแผนการดำเนินงาน** **ขั้นตอนดำเนินงาน** และ**สรุปผลการดำเนินงาน** โดยครูอธิบายวิธีการเขียนแผนการทำงาน การวิเคราะห์เวลาที่จะเริ่มต้นทำงานสำหรับงานที่ต้องใช้ระยะเวลาจำกัดอาจจะแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ พร้อมระบุเวลาที่จะให้เริ่มต้นทำในแต่ละหัวข้อให้เหมาะสม

3.3.14 ครูแจกใบความรู้ “การเสริมสร้างการคิดริเริ่มทำงาน” แล้วอธิบายให้ ความรู้ในการเสริมสร้างความสามารถด้านการริเริ่มทำงานให้สำหรับตนเองตามใบความรู้ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”

3.3.15 ครูแนะนำลักษณะของผู้ที่มีการริเริ่มพร้อมทั้งให้นักเรียนกลับไปฝึกฝนตนเองเป็นการบ้าน ได้แก่ การลงมือทำงานในห้องเรียนโดยที่ครูไม่ต้องเตือน การลงมือทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งโดยทันที การเริ่มต้นทำงานที่ครูมอบหมายด้วยตนเอง เมื่อนักเรียนแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ไม่ได้นักเรียนจะต้องหาวิธีแก้โจทย์ปัญหาใหม่ นักเรียนคิดประดิษฐ์ของเล่นด้วยตัวเอง นักเรียนคิดวิธีแก้ปัญหาใหม่ๆ เมื่อวิธีการเดิมไม่สำเร็จ

3.3.16 ครูให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการคิดริเริ่มทำงาน ว่าได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง

3.3.17 ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมและแนะนำให้นักเรียนต้องมีความเสมอต้นเสมอปลายในช่วงแรกเพื่อสร้างนิสัย การที่ไม่ประสบความสำเร็จมักมีสาเหตุเกิดจากการไม่ปฏิบัติอย่างเสมอต้นเสมอปลายในช่วงสองสามสัปดาห์แรก หลังจากนั้นค่อย ๆ ลดการกำกับดูแลจากครู ผู้ปกครอง เพื่อน หรืออุปกรณ์ที่ใช้ลง และอย่ารู้สึกอายที่จะเริ่มต้นใหม่ ถ้าหากยังไม่ประสบความสำเร็จในการฝึกปฏิบัติ

3.3.18 ถ้านักเรียนคนไหนที่ยังไม่ประสบความสำเร็จในการฝึกควรรหาแรงจูงใจในการฝึกให้กับตนเอง เช่น การได้รับรางวัล การได้ดาวสะสมแต้มเพื่อแลกกับสิ่งที่ต้องการ การได้ไปท่องเที่ยวในที่ต้องการไป เป็นต้น

4. สิ่งที่คุณต้องเตรียม

- 4.1 สื่อการเรียนรู้กิจกรรม “สัญญาณไฟ”
- 4.2 สื่อการเรียนรู้กิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”
- 4.3 ใบงาน สรุปแผนการทำงาน “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”
- 4.4 ใบความรู้ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน”

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ชุดที่ 1 ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน” ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

1. สาระสำคัญ

การริเริ่มทำงาน เป็นคุณลักษณะของคนที่ เป็นผู้นำ ซึ่งมีความสำคัญต่อการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย การศึกษาเรื่อง “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน” ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ การฝึกฝนทักษะ เป็นผลให้นักเรียนเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการริเริ่มทำงานที่ถูกต้อง

2. จุดประสงค์

- 2.1 เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการริเริ่มทำงาน
- 2.2 เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเสริมสร้างการริเริ่มทำงานของตนเอง
- 2.3 เพื่อสร้างสัมพันธภาพและความไว้วางใจระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน

3. สาระการเรียนรู้

การริเริ่ม (Initiate) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคิดเริ่มต้นทำงานด้วยตนเอง เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย โดยการเริ่มต้นทำงาน และทำงานต่อด้วยตนเอง รวมทั้งมีแนวคิดหลากหลายด้วยการคิดหาวิธีการแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้แก่ การลงมือทำการบ้านด้วยตนเอง การคิดชิ้นงานของตนเองโดยไม่คัดลอกผู้อื่น

4. ขั้นตอนการสอนกิจกรรม

4.1 นำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูแนะนำตนเอง

4.1.2 ครูนำนักเรียนเข้าสู่กิจกรรม “อยากรู้จักเธอจังเลย” โดยกำหนดเวลา 2

นาที ในการคิดท่าทางประจำตัวของตนเองแสดงท่าทางคนละไม่เกิน 5 วินาที โดยให้นักเรียนนั่งล้อมวงกันเป็นวงกลม ให้นักเรียนคนแรกยืนขึ้นกลางวงกลมแล้วแสดงท่าทางของตนเอง จากนั้นให้นักเรียนที่นั่งล้อมวงยืนขึ้นแสดงท่าทางให้เหมือนเพื่อน สลับกันจนครบทุกคน ครูสุ่มนักเรียนมา 1 คน ในวงกลม แล้วให้นักเรียนทุกคนแสดงท่าทางประจำตัวของนักเรียนครูสุ่มนักเรียนมาเพื่อทดสอบว่านักเรียนสามารถจดจำและรู้จักเพื่อนหรือไม่

4.1.3 ครูอธิบายวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการทำกิจกรรม

4.1.4 ครูทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด โดยใช้ “สัญญาณไฟ” คือ การนำลูกบอลซึ่งมีคำถามเกี่ยวกับการเริ่มต้นทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งหมด 10 คำถามให้นักเรียนเลือกคำถาม 1 คำถาม โดยตอบเป็นป้ายสีสัญญาณไฟจราจร ประกอบด้วย สีแดง หมายถึง หยุด สีเหลือง หมายถึง เตรียมพร้อม และสีเขียว หมายถึง ไป เพื่อนำไปเป็นสื่อในการเริ่มต้นการทำงานของตนเอง จากนั้นให้นักเรียนบันทึกคำตอบของเพื่อนลงในสมุดบันทึก

4.1.5 ครูให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลจากการบันทึกคำตอบของเพื่อนว่าอยู่ในระดับสีใดมากที่สุด

4.1.6 จากนั้นให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคนถึงสาเหตุของผลการเริ่มต้นทำงานที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที (Pair) แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อนักเรียนทั้งหมด (Share)

4.1.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาเหตุของของผลการเริ่มต้นทำงานที่ได้รับมอบหมาย

4.2 ชั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน เพื่อทำกิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไซ่ตกตึก” โดยครูมีอุปกรณ์ให้นักเรียน 1 อย่าง คือ ไซ่ โดยมีกติกาการเล่นเกมนี้นี้คือ

- ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาวิธีป้องกันไซ่ไม่ให้แตกเมื่อต้องโยนไซ่ให้ตกลงพื้น โดยใช้อุปกรณ์ที่นักเรียนสามารถหาได้ภายในกลุ่ม ถ้ากลุ่มไหนมั่นใจให้ไปรับไซ่เพื่อทดลองทำดู จนกว่าสามารถทำได้ คือการโยนไซ่ให้ตกลงพื้นโดยไม่แตก กลุ่มนั้นจึงผ่านการปฏิบัติกิจกรรม

4.2.2 ในระหว่างที่นักเรียนกำลังทำกิจกรรมกลุ่ม ครูใช้เทคนิคการใช้คำถามริเริ่ม ให้นักเรียนคิด “ถ้าไม่ยอมให้ไซ่ที่ตกลงจากที่สูงแตก เราต้องป้องกันไซ่อย่างไรบ้างนะ และเราต้องมีอุปกรณ์อะไรบ้างที่มีอยู่ใกล้ ๆ ตัวของเรา”

4.2.3 จากนั้นให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดอย่างอิสระ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมและคิดอย่างอิสระเพื่อหาวิธีการป้องกันไซ่ของตนเองไม่ให้ตกลงมาแตก

4.2.4 เมื่อเวลาผ่านไป 10 นาที บางกลุ่มสามารถออกมานำเสนอความคิดเห็นของตนเอง เมื่อนักเรียนยังไม่สำเร็จ ครูใช้คำถามปลายเปิด เพื่อกระตุ้นความคิดริเริ่มของนักเรียนให้หาคำตอบและได้ค้นหาแนวคิดใหม่ ๆ เมื่อแนวคิดเดิมไม่สำเร็จ เช่น “ ถ้าเราใช้

กระดาษ 2 ชั้น จะสามารถป้องกันไข่ของเราได้ดีกว่า กระดาษ 1 ชั้นอย่างไร” “รูปทรงของกระดาษมีผลต่อการตกกระทบของไข่อย่างไร” “เรายังไม่ได้ใช้อุปกรณ์อะไรบ้าง”

4.2.5 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลองทำ **ลองผิดลองถูก** จนกว่าแต่ละกลุ่มจะสามารถหาวิธีป้องกันไข่ของตนเองได้ โดยใช้คำพูดให้กำลังใจ เช่น “ลองทำดู ผิดไม่เป็นไร” “แบบนี้ก็ได้แล้ว” จนแต่ละกลุ่มสามารถหาวิธีการของกลุ่มได้สำเร็จ

4.2.6 ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลการทำงานกลุ่มโดยเขียนสรุปแผนการทำงานของกิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก” ลงในใบงาน สรุปแผนการทำงาน “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก” ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนแผนการดำเนินงาน ขั้นตอนดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงาน โดยครูอธิบายวิธีการเขียนแผนการทำงาน การวิเคราะห์เวลาที่จะเริ่มต้นทำงานสำหรับงานที่ต้องใช้ระยะเวลาจำกัดอาจจะแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ พร้อมระบุเวลาที่จะให้เริ่มต้นทำในแต่ละหัวข้อให้เหมาะสม

4.2.7 ครูแจกใบความรู้ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน” แล้วอธิบายให้ความรู้ในการเสริมสร้างการริเริ่มทำงานให้สำหรับตนเองตามใบความรู้ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”

4.2.8 ครูแนะนำลักษณะของผู้ที่มีการริเริ่ม คือบุคคลที่มีความสามารถในการคิดริเริ่มทำงานด้วยตนเอง เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย โดยการริเริ่มทำงาน และทำงานต่อด้วยตนเอง รวมทั้งมีแนวคิดหลากหลายด้วยการคิดหาวิธีการแก้ปัญหาใหม่ๆ พร้อมทั้งให้นักเรียนกลับไปฝึกฝนตนเองเป็นการบ้าน ได้แก่ การลงมือทำงานในห้องเรียนโดยที่ครูไม่ต้องเตือน การลงมือทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งโดยทันที การริเริ่มทำงานที่ครูมอบหมายด้วยตนเอง เมื่อนักเรียนแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ไม่ได้นักเรียนจะต้องหาวิธีแก้โจทย์ปัญหาใหม่ นักเรียนคิดประดิษฐ์ของเล่นด้วยตัวเอง นักเรียนคิดวิธีแก้ปัญหาใหม่ๆ เมื่อวิธีการเดิมไม่สำเร็จ

4.3 ชั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการคิดริเริ่มทำงาน ว่าได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง

4.3.2 ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมและแนะนำให้นักเรียนต้องมีความเสมอต้นเสมอปลายในช่วงแรกเพื่อสร้างนิสัย การที่ไม่ประสบความสำเร็จมักมีสาเหตุเกิดจากการไม่ปฏิบัติอย่างเสมอต้นเสมอปลายในช่วงสองสามสัปดาห์แรก หลังจากนั้นค่อย ๆ ลดการกำกับดูแลจากครู ผู้ปกครอง เพื่อน หรืออุปกรณ์ที่ใช้ลง และอย่ารู้สึกเขินอายที่จะเริ่มต้นใหม่ ถ้าหากยังไม่ประสบความสำเร็จในการฝึกปฏิบัติ

4.3.3 ถ้านักเรียนคนไหนที่ยังไม่ประสบความสำเร็จในการฝึกควรรหาแรงจูงใจในการฝึกให้กับตนเอง เช่น การได้รับรางวัล การได้ดาวสะสมแต้มเพื่อแลกกับสิ่งที่ต้องการ การได้ไปท่องเที่ยวในที่ต้องการไป เป็นต้น

5. การวัดและประเมินผล

5.1 ใบงาน สรุปแผนการทำงาน “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”

6. แหล่งการเรียนรู้

6.1 ใบความรู้ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน”

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้กิจกรรม “สัญญาณไฟ”

7.2 สื่อการเรียนรู้กิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”

7.3 ใบงาน สรุปแผนการทำงาน “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”

7.4 ใบความรู้ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน”

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชุดที่ 1 ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน” ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติดังนี้

1. นักเรียนเข้าสู่กิจกรรม “อยากรู้จักเธอจังเลย” โดยกำหนดเวลา 2 นาทีในการคิดทำทางประจำตัวของตนเองแสดงท่าทางคนละไม่เกิน 5 วินาที โดยให้นักเรียนนั่งล้อมวงกันเป็นวงกลม ให้นักเรียนคนแรกยืนขึ้นกลางวงกลมแล้วแสดงท่าทางของตนเอง จากนั้นให้นักเรียนที่นั่งล้อมวงขึ้นแสดงท่าทางให้เหมือนเพื่อน สลับกันจนครบทุกคน ครูสุ่มนักเรียนมา 1 คน ในวงกลมแล้วให้นักเรียนทุกคนแสดงท่าทางประจำตัวของนักเรียนครูสุ่มนักเรียนมาเพื่อทดสอบว่านักเรียนสามารถจดจำและรู้จักเพื่อนหรือไม่

2. นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด โดยใช้ “สัญญาณไฟ” คือ การนำลูกบอลซึ่งมีคำถามเกี่ยวกับการเริ่มต้นทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งหมด 10 คำถาม ให้นักเรียนเลือกคำถาม 1 คำถาม โดยตอบเป็นป้ายสีสัญญาณไฟจราจร ประกอบด้วย สีแดง หมายถึง หยุด สีเหลือง หมายถึง เตรียมพร้อม และสีเขียว หมายถึง ไป เพื่อนำไปเป็นสื่อในการเริ่มต้นการทำงานของตนเอง จากนั้นให้นักเรียนบันทึกคำตอบของเพื่อนลงในสมุดบันทึก

3. นักเรียนแต่ละคนสรุปผลจากการบันทึกคำตอบของเพื่อนว่าอยู่ในระดับสีใดมากที่สุด

4. นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคนถึงสาเหตุของผลการเริ่มต้นทำงานที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที (Pair) แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อนักเรียนทั้งหมด (Share)

5. นักเรียนร่วมกันสรุปสาเหตุของของผลการเริ่มต้นทำงานที่ได้รับมอบหมาย

6. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน เพื่อทำกิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก” โดยครูมีอุปกรณ์ให้นักเรียน 1 อย่าง คือ ไข่ โดยมีกติกาการเล่นดังนี้ คือ

- ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาวิธีป้องกันไข่ไม่ให้แตกเมื่อต้องโยนไข่ให้ตกลงพื้น โดยใช้อุปกรณ์ที่นักเรียนสามารถหาได้ภายในกลุ่ม ถ้ากลุ่มไหนมั่นใจให้ไปรับไข่เพื่อทดลองทำดู จนกว่าสามารถทำได้ คือการโยนไข่ให้ตกลงพื้นโดยไม่แตก กลุ่มนั้นจึงผ่านการปฏิบัติกิจกรรม

7. ทำกิจกรรมกลุ่ม

8. นักเรียนใช้กระบวนการคิดอย่างอิสระ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำ

กิจกรรมและคิดอย่างอิสระเพื่อหาวิธีการป้องกันไขของตนเองไม่ให้ตกลงมาแตก

9. เมื่อเวลาผ่านไป 10 นาที นักเรียนบางกลุ่มสามารถออกมานำเสนอความคิดของตนเองได้

10. นักเรียนได้ลองทำ **ลองผิดลองถูก** จนกว่าแต่ละกลุ่มจะสามารถหาวิธีป้องกันไขของตนเองได้ โดยใช้คำพูดให้กำลังใจกัน เช่น “ลองทำดู ผิดไม่เป็นไร” “แบบนี้ก็ใช้ได้แล้ว” จนแต่ละกลุ่มสามารถหาวิธีการของกลุ่มได้สำเร็จ

11. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการทำงานกลุ่มโดยเขียนสรุปแผนการทำงานของกิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไขตกตึก” ลงในใบงาน สรุปแผนการทำงาน “ลองทำดู หนูทำได้ ไขตกตึก” ซึ่งประกอบด้วย ชั้นวางแผนการดำเนินงาน ชั้นดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงาน โดยครูอธิบายวิธีการเขียนแผนการทำงาน การวิเคราะห์เวลาที่จะเริ่มต้นทำงานสำหรับงานที่ต้องใช้ระยะเวลาจำกัดอาจจะแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ พร้อมระบุเวลาที่จะให้เริ่มต้นทำในแต่ละหัวข้อให้เหมาะสม

12. นักเรียนศึกษาใบความรู้ “การเสริมสร้างการคิดริเริ่มทำงาน” แล้วฟังครูอธิบายให้ความรู้ในการเสริมสร้างการริเริ่มทำงานให้สำหรับตนเองตามใบความรู้ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไขตกตึก”

13. นักเรียนฟังครูแนะนำลักษณะของผู้ที่มีการริเริ่มพร้อมทั้งให้นักเรียนกลับไปฝึกฝนตนเองเป็นการบ้าน ได้แก่ การลงมือทำงานในห้องเรียนโดยที่ครูไม่ต้องเตือน การลงมือทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งโดยทันที การเริ่มต้นทำงานที่ครูมอบหมายด้วยตนเอง เมื่อนักเรียนแก้ไขโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ไม่ได้นักเรียนจะต้องหาวิธีแก้ไขโจทย์ปัญหาใหม่ นักเรียนคิดประดิษฐ์ของเล่นด้วยตัวเอง นักเรียนคิดวิธีแก้โจทย์ใหม่ ๆ เมื่อวิธีการเดิมไม่สำเร็จ

14. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน ว่าได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง

15. นักเรียนฟังคำกล่าวชมเชยจากครูที่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมและรับฟังคำแนะนำจากครูให้นักเรียนต้องมีความเสมอต้นเสมอปลายในช่วงแรกเพื่อสร้างนิสัย การที่ไม่ประสบความสำเร็จมักมีสาเหตุเกิดจากการไม่ปฏิบัติอย่างเสมอต้นเสมอปลายในช่วงสองสามสัปดาห์แรก หลังจากนั้นค่อย ๆ ลดการกำกับดูแลจากครู ผู้ปกครอง เพื่อน หรืออุปกรณ์ที่ใช้ลง และอย่ารู้สึกเขินอายที่จะเริ่มต้นใหม่ถ้าหากยังไม่ประสบความสำเร็จในการฝึกปฏิบัติ

16. ถ้านักเรียนคนไหนที่ยังไม่ประสบความสำเร็จในการฝึกควรรหาแรงจูงใจในการฝึกให้กับตนเอง เช่น การได้รับรางวัล การได้ดาวสะสมแต้มเพื่อแลกกับสิ่งที่ต้องการ การได้ไปท่องเที่ยวในที่ต้องการไป เป็นต้น

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน”

สรุปแผนการทำงาน “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนการทำงานของกิจกรรม “ลองทำดู หนูทำได้ ไข่ตกตึก”

โดยประกอบด้วย การศึกษาโจทย์ตามที่ครูกำหนดไว้ให้ ศึกษาอุปกรณ์ที่ครูกำหนดไว้และ
แสวงหาอุปกรณ์เพิ่มเติมจากที่มีอยู่และการวางแผนการดำเนินงานด้วยวิธีการวาด ภาพและเขียน
บรรยาย

ชื่อ.....ชั้น..... เลขที่.....

โจทย์ : ให้นักเรียนคิดหาวิธีการป้องกันไม่ให้ไข่แตกเมื่อตกลงพื้น

อุปกรณ์ที่ครูกำหนดให้ : ไข่ กระดาษ ยางรัด

อุปกรณ์เพิ่มเติม : .....

การวางแผนการดำเนินงาน

ขั้นที่ 1

.....
.....
.....

ขั้นที่ 2

.....
.....
.....

ขั้นที่ 3

.....
.....
.....

ขั้นที่ 4

.....
.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีดังนี้

ประเด็นที่ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน
การคิดวิเคราะห์	2 คะแนน = มีการจับประเด็นสำคัญ ขยายความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ และสรุปความคิดรวบยอดได้ดี 1 คะแนน = มีการจับประเด็นสำคัญได้น้อย
การเขียนข้อความ	2 คะแนน = เขียนข้อความได้ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรงประเด็นและ เข้าใจง่าย 1 คะแนน = เขียนข้อความได้น้อย ไม่ตรงประเด็น
ความคิดสร้างสรรค์	2 คะแนน = ผลงานมีรูปแบบน่าสนใจ มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด 1 คะแนน = ผลงานมีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดน้อยมาก
ประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้	2 คะแนน = สามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม 1 คะแนน = สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อยมาก
ความสมบูรณ์ของผลงาน	2 คะแนน = มีผลงานครบทุกหัวข้อที่กำหนด เป็นระเบียบเรียบร้อย ระบายสี และตกแต่งได้สวยงาม 1 คะแนน = มีผลงานครบทุกหัวข้อที่กำหนด แต่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

เกณฑ์การแปลผล

เกณฑ์การแปลผลจากคะแนนใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีดังนี้

(เรณู พินิจการ.2545 : 28)

- 9 – 10 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด
- 7 – 8 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก
- 5 – 6 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 3 – 4 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย
- 1 – 2 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

**ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศ “การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน”**

การเสริมสร้างการริเริ่มทำงาน

การริเริ่ม (Initiate) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคิดเริ่มต้นทำงานด้วยตนเอง เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย โดยการเริ่มต้นทำงาน และทำงานต่อด้วยตนเอง รวมทั้งมีแนวคิดหลากหลายด้วยการคิดหาวิธีการแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้แก่ การลงมือทำการบ้านด้วยตนเอง การคิดชิ้นงานของตนเองโดยไม่คัดลอกผู้อื่น ซึ่งประกอบด้วย

การปรับสภาพแวดล้อม เป็นตัวช่วยให้นักเรียนเริ่มต้นทำงานในเวลาที่กำหนดหรือทำงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น การใช้คำพูด ตักเตือน, การใช้เครื่องมือกระตุ้นให้นักเรียนเริ่มต้นทำงาน, การชักชวนเพื่อนหรือผู้ปกครองร่วมทำงานกับนักเรียน, การจัดบันทึกเวลา, การเลือกอุปกรณ์ใช้เป็นสัญญาณเตือน

การฝึกทักษะ มี 2 วิธี คือ การเริ่มต้นทำงานที่ได้รับมอบหมายทันที ให้พูดกับตนเองว่า “คุณครูบอกเราแล้วว่าต้องทำอะไร เริ่มลงมือทำกันเถอะ” แล้วลงมือทำ การวางแผนงานที่จะทำงานและเริ่มต้นทำงานทันทีในเวลาที่กำหนด โดยการเขียนแผนการทำงาน โดยเขียนหัวข้อที่ได้รับมอบหมายและเวลาที่จะเริ่มต้นทำงาน

เงื่อนไขความสำเร็จ ต้องมีความเสมอต้นเสมอปลายในช่วงแรกเพื่อสร้างนิสัย ถ้ายังไม่ประสบความสำเร็จในระยะเวลานั้นสั้น ให้เพิ่มวิธีการสร้างแรงจูงใจการฝึกให้กับตนเอง เช่น การได้รับรางวัล การได้ดาวสะสมแต้มเพื่อแลกกับสิ่งที่ต้องการ เป็นต้น

บรรณานุกรม

ฐาปณีย์ แสงสว่าง. (2559). ความสามารถคิดบริหารจัดการตน : แบบวัดและแนวทางการพัฒนาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาตรีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 6
เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”

ชื่อเรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”

เทคนิค / วิธีการ

- การปรับสภาพแวดล้อมด้วยกิจกรรม “ของเล่นชิ้นโปรด”
- การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติกิจกรรมการแก้ปัญหา “บทบาทสมมติ”
- การวางเงื่อนไขความสำเร็จ

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน
2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน
3. เพื่อให้นักเรียนมีเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน
2. คู่มือครู
3. คู่มือนักเรียน
4. สื่อการสอน

คำชี้แจง

การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา ชุดที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน” ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง จัดทำขึ้นเพื่อ

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน
2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน
3. เพื่อให้นักเรียนมีเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน

ดังนั้น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจชุดกิจกรรมชุดนี้เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจ คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การสอนกิจกรรม

2.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา ชุดที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน” โดยใช้เทคนิค / วิธีการ

- การปรับสภาพแวดล้อมด้วยกิจกรรม “ของเล่นขึ้นโปรด”
- การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติกิจกรรมการแก้ปัญหา “บทบาทสมมติ”
- การวางเงื่อนไขความสำเร็จ

3. บทบาทของครู

3.1 ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจ ศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียด ศึกษาชุดกิจกรรม แผนการจัดการเรียนรู้อย่างรอบคอบ เพื่อการนำไปใช้ที่ถูกต้อง แม่นยำและเกิดประสิทธิผลแก่นักเรียน

3.2 ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดกิจกรรมและขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องเดินดูการทำงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดหรือกลุ่มใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือจนปัญหาเหล่านั้นคลี่คลาย หากมีนักเรียนคนใดทำงานช้าจนเกินไป ครูควรนำออกมาทำกิจกรรมนั้นเป็นพิเศษหรือหากิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนที่เรียนช้า

3.3 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ชุดที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน” ตามลำดับ ดังนี้

3.3.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียนและทบทวนเนื้อหาในครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการเสริมสร้างการตรวจสอบงาน

3.3.2 ครูนำเศษวัสดุเหลือใช้มาวางบนโต๊ะ ประกอบด้วย กระดาษ 2 หน้า ขวดน้ำ กระดาษลัง ฝาขวดน้ำ และกระดาษหนังสือพิมพ์ เพื่อประกอบกิจกรรม “ของเล่นชิ้นโปรด”

3.3.3 ครูให้นักเรียนประดิษฐ์ของเล่นจากวัสดุเหลือใช้ โดยให้นักเรียนคิดออกแบบด้วยตนเองว่าจะประดิษฐ์อะไรแล้วให้นักเรียนถ่ายทอดออกมาด้วยการวาดภาพภายในเวลา 10 นาที

3.3.4 เมื่อนักเรียนวาดภาพเสร็จแล้วให้นักเรียนมาเลือกวัสดุที่ครูเตรียมไว้เพื่อนำไปประดิษฐ์ของเล่นของตนเอง เมื่อนักเรียนเจอปัญหาเกี่ยวกับการประดิษฐ์ให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองเพื่อให้สิ่งประดิษฐ์ของตนเองสำเร็จได้ ภายในเวลา 15 นาที

3.3.5 ครูคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถในการยืดหยุ่นทางความคิดมานำเสนอผลงานให้เพื่อนดูระหว่างภาพวาดที่คิดเอาไว้กับผลงานที่สามารถประดิษฐ์ได้จากวัสดุที่ครูมีให้

3.3.6 ครูกล่าวชื่นชมการทำกิจกรรมและผลงานของนักเรียนทุกคนและอธิบายวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการทำกิจกรรมในครั้งนี้

3.3.7 ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมการแก้ปัญหา “บทบาทสมมติ” โดยครูกำหนดสถานการณ์สมมติจากรื่องราวที่อาจจะเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย สถานการณ์ “รถเสีย” สถานการณ์ “ครูสอนแทน” สถานการณ์ “รู้จักเพื่อนใหม่” สถานการณ์ “ลืมการบ้าน” และสถานการณ์ “ย้ายโรงเรียน”

3.3.8 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม และส่งตัวแทนออกมาจับฉลากรับใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ” เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำไปแต่งบทละครจากสถานการณ์ที่กำหนดให้และฝึกซ้อมการแสดงบทบาทสมมติ ภายในเวลา 15 นาที

3.3.9 ครูให้นักเรียนที่จับฉลากสถานการณ์ที่ 1 สถานการณ์ “รถเสีย” สถานการณ์ที่ 2 สถานการณ์ “ครูสอนแทน” สถานการณ์ที่ 3 สถานการณ์ “รู้จักเพื่อนใหม่” สถานการณ์ที่ 5 สถานการณ์ “ลืมการบ้าน” และสถานการณ์ที่ 5 สถานการณ์ “ย้ายโรงเรียน” ออกมาแสดงบทบาทสมมติ เรียงตามลำดับ โดยให้แต่ละกลุ่มส่งใบงาน

“สถานการณ์บทบาทสมมติ” ที่ตนเองเขียนบทละครให้กับครูและครูเป็นผู้กำกับเพื่อคอยสอดแทรกสถานการณ์เพิ่มเติมจากที่สมาชิกในกลุ่มได้เขียนบทและฝึกซ้อมการแสดงเพื่อให้ นักเรียนได้คิดปรับเปลี่ยนแนวคิดจากวิธีการเดิมเป็นวิธีการใหม่เพื่อให้สามารถดำเนินเรื่องต่อไปได้ เมื่อการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่มจบลงครูสอบถามนักเรียนว่าถ้านักเรียนเป็นตัวละครใน สถานการณ์นั้นจะมีวิธีการปรับเปลี่ยนตัวเองอย่างไรเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ อย่างดีและมีความสุข

3.3.10 ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่สามารถร่วมกันทำกิจกรรม “บทบาทสมมติ” และแก้ไขปัญหาและปรับเปลี่ยนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีและแจกใบความรู้ “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน” แล้วอธิบายให้ความรู้ในการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน ให้สำหรับตนเองตามใบความรู้ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรม “บทบาทสมมติ”

3.3.11 ครูแนะนำลักษณะของผู้ที่มีการปรับเปลี่ยนคือความสามารถของนักเรียน ในการปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่และยอมรับได้กับ สถานการณ์ที่แตกต่างจากเดิม โดยการไม่ยึดติดอยู่กับสถานการณ์ หรือปัญหาจนทำให้เกิดผล กระทบด้านลบ มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาด้วยการยอมรับได้กับความแตกต่างหลากหลาย ของวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่ การย้ายโรงเรียน การปรับเปลี่ยนกิจวัตรประจำวัน การทำความรู้จัก กับเพื่อนและสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ

3.3.12 ครูให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อ เสริมสร้างการปรับเปลี่ยน ว่าได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง

3.3.13 ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมและแนะนำให้นักเรียนต้อง มีความเสมอต้นเสมอปลายในช่วงแรกเพื่อสร้างนิสัย

4. สิ่งที่คุณต้องเตรียม

4.1 สื่อประกอบกิจกรรม “ของเล่นชิ้นโปรด” ประกอบด้วย กระดาษ 2 หน้า ขวดน้ำ กระดาษลัง ฝาขวดน้ำ และกระดาษหนังสือพิมพ์

4.2 ใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ” ประกอบด้วย สถานการณ์ “รถเสีย” สถานการณ์ “ครูสอนแทน” สถานการณ์ “รู้จักเพื่อนใหม่” สถานการณ์ “ลืมการบ้าน” และ สถานการณ์ “ย้ายโรงเรียน”

4.3 ใบความรู้ “การเสริมสร้างความสามารถด้านการปรับเปลี่ยน”

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน” ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

1. สาระสำคัญ

การปรับเปลี่ยน เป็นทักษะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา การใช้เหตุผล และความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้เราสามารถเลือกใช้ข้อมูลพิจารณา มุมมองหลายมุมมองทั้งมุมมองของคนอื่นด้วย ซึ่งส่งผลให้เป็นคนที่ยืดหยุ่น คิดนอกกรอบ มองโลกในแง่บวก มีพลังในตนเอง มองเห็นโอกาสและความเป็นไปได้ใหม่ ๆ เสมอ การศึกษาเรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน” ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ การฝึกฝนทักษะ เป็นผลให้นักเรียนเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนที่ถูกต้องนำไปสู่ความสำเร็จในด้านวิชาการ และทักษะชีวิตของนักเรียนการอยู่กับคนอื่นง่ายจะสามารถทำให้มีความสุขในการดำเนินชีวิต

2. จุดประสงค์

- 2.1 เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน
- 2.2 เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน
- 2.3 เพื่อให้นักเรียนมีเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน

3. สาระการเรียนรู้

การปรับเปลี่ยน (Shift) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่และยอมรับได้กับสถานการณ์ที่แตกต่างจากเดิม โดยการไม่ยึดติดอยู่กับสถานการณ์ หรือปัญหาจนทำให้เกิดผลกระทบด้านลบ มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาด้วยการยอมรับได้กับความแตกต่างหลากหลายของวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่ การย้ายโรงเรียน การปรับเปลี่ยนกิจวัตรประจำวัน การทำความรู้จักกับเพื่อนและสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ

4. ขั้นตอนการสอนกิจกรรม

4.1 นำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียนและทบทวนเนื้อหาในครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการเสริมสร้างการตรวจสอบงาน

4.1.2 ครูนำเศษวัสดุเหลือใช้มาวางบนโต๊ะ ประกอบด้วย กระดาษ 2 หน้า

ขวดน้ำ กระดาษลัง ฝาขวดน้ำ และกระดาษหนังสือพิมพ์ เพื่อประกอบกิจกรรม “ของเล่นชิ้นโปรด”

4.1.3 ครูให้นักเรียนประดิษฐ์ของเล่นจากวัสดุเหลือใช้ โดยให้นักเรียนคิดออกแบบด้วยตนเองว่าจะประดิษฐ์อะไรแล้วให้นักเรียนถ่ายทอดออกมาด้วยการวาดภาพภายในเวลา 10 นาที

4.1.4 เมื่อนักเรียนวาดภาพเสร็จแล้วให้นักเรียนมาเลือกวัสดุที่ครูเตรียมไว้เพื่อนำไปประดิษฐ์ของเล่นของตนเอง เมื่อนักเรียนเจอปัญหาเกี่ยวกับการประดิษฐ์ให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองเพื่อให้สิ่งประดิษฐ์ของตนเองสำเร็จได้ ภายในเวลา 15 นาที

4.1.5 เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้วครูคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถเกี่ยวกับการยืดหยุ่นทางความคิดนำเสนอผลงานให้เพื่อนดูระหว่างภาพวาดที่คิดเอาไว้กับผลงานที่สามารถประดิษฐ์ได้จากวัสดุที่ครูมีให้

4.1.6 ครูกล่าวชื่นชมการทำกิจกรรมและผลงานของนักเรียนทุกคนและอธิบายวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการทำกิจกรรมในครั้งนี้

4.2 ชั้นกิจกรรม

4.2.1. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมการแก้ปัญหา “บทบาทสมมติ” โดยครูกำหนดสถานการณ์สมมติจากรื่องราวที่อาจจะเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย สถานการณ์ “รถเสีย” สถานการณ์ “ครูสอนแทน” สถานการณ์ “รู้จักเพื่อนใหม่” สถานการณ์ “ลืมการบ้าน” และสถานการณ์ “ย้ายโรงเรียน”

4.2.2 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม และส่งตัวแทนออกมาจับฉลากกับใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ” เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำไปแต่งบทละครจากสถานการณ์ที่กำหนดให้และฝึกซ้อมการแสดงบทบาทสมมติ ภายในเวลา 15 นาที

4.2.3 ครูให้นักเรียนที่จับฉลากสถานการณ์ที่ 1 สถานการณ์ “รถเสีย” สถานการณ์ที่ 2 สถานการณ์ “ครูสอนแทน” สถานการณ์ที่ 3 สถานการณ์ “รู้จักเพื่อนใหม่” สถานการณ์ที่ 5 สถานการณ์ “ลืมการบ้าน” และสถานการณ์ที่ 5 สถานการณ์ “ย้ายโรงเรียน” ออกมาแสดงบทบาทสมมติ เรียงตามลำดับ โดยให้แต่ละกลุ่มส่งใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ” ที่ตนเองเขียนบทละครให้กับครูและครูเป็นผู้กำกับเพื่อคอยสอดแทรกสถานการณ์เพิ่มเติมจากที่สมาชิกในกลุ่มได้เขียนบทและฝึกซ้อมการแสดงเพื่อให้นักเรียนได้คิดปรับเปลี่ยนแนวคิดจากวิธีการเดิมเป็นวิธีการใหม่เพื่อให้สามารถดำเนินเรื่องต่อไปได้ เมื่อการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่มจบลงครูสอบถามนักเรียนว่าถ้านักเรียนเป็นตัวละครใน

สถานการณ์นั้นจะมีวิธีการปรับเปลี่ยนตัวเองอย่างไรเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้
 อย่างดีและมีความสุข

4.2.4 ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่สามารถร่วมกันทำกิจกรรม “บทบาทสมมติ”
 และแก้ไขปัญหาและปรับเปลี่ยนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีและแจกใจความรู้
 “การเสริมสร้างความสามารถด้านการปรับเปลี่ยน” แล้วอธิบายให้ความรู้ในการเสริมสร้าง
 ความสามารถด้านการปรับเปลี่ยน ให้สำหรับตนเองตามใบความรู้ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ผ่าน
 กิจกรรม “บทบาทสมมติ”

4.2.5 ครูแนะนำลักษณะของผู้ที่มีการปรับเปลี่ยนคือความสามารถของนักเรียน
 ในการปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่และยอมรับได้กับ
 สถานการณ์ที่แตกต่างจากเดิม โดยการไม่ยึดติดอยู่กับสถานการณ์ หรือปัญหาจนทำให้เกิดผล
 กระทบด้านลบ มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาด้วยการยอมรับได้กับความแตกต่างหลากหลาย
 ของวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่ การย้ายโรงเรียน การปรับเปลี่ยนกิจวัตรประจำวัน การทำความรู้จัก
 กับเพื่อนและสิ่งแวดลอมใหม่ ๆ

4.3 ชั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อ
 เสริมสร้างการปรับเปลี่ยน ว่าได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง

4.3.2 ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมและแนะนำให้นักเรียนต้องม
 ความเสมอต้นเสมอปลายในช่วงแรกเพื่อสร้างนิสัย

5. การวัดและประเมินผล

5.1 ใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ”

6. แหล่งการเรียนรู้

6.1 ใบความรู้ “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 สื่อประกอบกิจกรรม “ของเล่นขึ้นโปรด” ประกอบด้วย กระดาษ 2 หน้า ขวดน้ำ
 กระดาษลัง ฝาขวดน้ำ และกระดาษหนังสือพิมพ์

7.2 ใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ” ประกอบด้วย สถานการณ์ “รถเสีย”
 สถานการณ์ “ครูสอนแทน” สถานการณ์ “รู้จักเพื่อนใหม่” สถานการณ์ “ลืมการบ้าน” และ
 สถานการณ์ “ย้ายโรงเรียน”

7.3 ใบความรู้ “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ชุดที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน” ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติดังนี้

1. นักเรียนกล่าวทักทายครูและทบทวนเนื้อหาในครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการเสริมสร้างการตรวจสอบงาน
2. นักเรียนช่วยครูนำเศษวัสดุเหลือใช้มาวางบนโต๊ะ ประกอบด้วย กระดาษ 2 หน้า ขวดน้ำ กระดาษลัง ฝาขวดน้ำ และกระดาษหนังสือพิมพ์ เพื่อประกอบกิจกรรม “ของเล่นชิ้นโปรด”
3. นักเรียนประดิษฐ์ของเล่นจากวัสดุเหลือใช้ โดยให้นักเรียนคิดออกแบบด้วยตนเองว่าจะประดิษฐ์อะไรแล้วให้นักเรียนถ่ายทอดออกมาด้วยการวาดภาพภายในเวลา 10 นาที
4. เมื่อนักเรียนวาดภาพเสร็จแล้วให้นักเรียนมาเลือกวัสดุที่ครูเตรียมไว้เพื่อนำไปประดิษฐ์ของเล่นของตนเอง เมื่อนักเรียนเจอปัญหาเกี่ยวกับการประดิษฐ์ให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองเพื่อให้สิ่งประดิษฐ์ของตนเองสำเร็จได้ ภายในเวลา 15 นาที
5. นักเรียนร่วมรับฟังการนำเสนอของเพื่อนที่ครูคัดเลือกเพื่อนำเสนอผลงานให้เพื่อนดูระหว่างภาพวาดที่คิดเอาไว้กับผลงานที่สามารถประดิษฐ์ได้จากวัสดุที่ครูมีให้
6. นักเรียนร่วมชื่นชมการทำกิจกรรมและผลงานของเพื่อนทุกคนและรับฟังวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการทำกิจกรรมในครั้งนี้
7. นักเรียนทำกิจกรรมการแก้ปัญหา “บทบาทสมมติ” โดยครูกำหนดสถานการณ์สมมุติจากรื่องราวที่อาจจะเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย สถานการณ์ “รถเสีย” สถานการณ์ “ครูสอนแทน” สถานการณ์ “รู้จักเพื่อนใหม่” สถานการณ์ “ลืมการบ้าน” และสถานการณ์ “ย้ายโรงเรียน”
8. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม และส่งตัวแทนออกมาจับฉลากรับใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ” เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำไปแต่งบทละครจากสถานการณ์ที่กำหนดให้และฝึกซ้อมการแสดงบทบาทสมมติ ภายในเวลา 15 นาที
9. นักเรียนที่จับฉลากสถานการณ์ที่ 1 สถานการณ์ “รถเสีย” สถานการณ์ที่ 2 สถานการณ์ “ครูสอนแทน” สถานการณ์ที่ 3 สถานการณ์ “รู้จักเพื่อนใหม่” สถานการณ์ที่ 4 สถานการณ์ “ลืมการบ้าน” และสถานการณ์ที่ 5 สถานการณ์ “ย้ายโรงเรียน” ออกมาแสดง

บทบาทสมมติ เรียงตามลำดับ โดยให้แต่ละกลุ่มส่งใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ” ที่ตนเองเขียนบทละครให้กับครูและครูเป็นผู้กำกับเพื่อคอยสอดแทรกสถานการณ์เพิ่มเติมจากที่สมาชิกในกลุ่มได้เขียนบทและฝึกซ้อมการแสดงเพื่อให้นักเรียนได้คิดปรับเปลี่ยนแนวคิดจากวิธีการเดิมเป็นวิธีการใหม่เพื่อให้สามารถดำเนินเรื่องต่อไปได้เมื่อการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่มจบลงครูสอบถามนักเรียนว่าถ้านักเรียนเป็นตัวละครในสถานการณ์นั้นจะมีวิธีการปรับเปลี่ยนตัวเองอย่างไรเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างดีและมีความสุข

10. นักเรียนรับฟังคำชมเชยจากครูที่สามารถร่วมกันทำกิจกรรม “บทบาทสมมติ” และแก้ไขปัญหาและปรับเปลี่ยนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีและศึกษาใบความรู้ “การเสริมสร้างความสามารถด้านการปรับเปลี่ยน” พร้อมฟังคำอธิบายให้ความรู้จากครูในการเสริมสร้างความสามารถด้านการปรับเปลี่ยน ให้สำหรับตนเองตามใบความรู้ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรม “บทบาทสมมติ”

11. นักเรียนรับฟังลักษณะของผู้ที่มีการปรับเปลี่ยนคือความสามารถของนักเรียนในการปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่และยอมรับได้กับสถานการณ์ที่แตกต่างจากเดิม โดยการไม่ยึดติดอยู่กับสถานการณ์ หรือปัญหาจนทำให้เกิดผลกระทบด้านลบ มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาด้วยการยอมรับได้กับความแตกต่างหลากหลายของวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่ การย้ายโรงเรียน การปรับเปลี่ยนกิจวัตรประจำวัน การทำความรู้จักกับเพื่อนและสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ

12. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน ว่าได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง

13. นักเรียนฟังคำกล่าวชมเชยจากครูที่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมและรับฟังคำแนะนำให้นักเรียนต้องมีความเสมอต้นเสมอปลายในช่วงแรกเพื่อสร้างนิสัย

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”

ใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่งบทละครจากสถานการณ์ที่กำหนดให้และฝึกซ้อมการแสดง
บทบาทสมมติ ภายในเวลา 15 นาที

สถานการณ์ที่ 1 “รถเสีย”

เข้าวันหนึ่งเจนนีตื่นเช้า อาบน้ำ แต่งตัว ทานอาหารเช้า เตรียมตัวพร้อมสำหรับ
การเดินทางไปโรงเรียนด้วยรถส่วนตัวกับคุณแม่ตามปกติ แต่วันนี้ไม่ปกติเมื่อแม่บอแบ้งว่า
“รถเสีย” แล้วเจนนีจะทำอย่างไร

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”

ใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่งบทละครจากสถานการณ์ที่กำหนดให้และฝึกซ้อมการแสดง
บทบาทสมมติ ภายในเวลา 15 นาที

สถานการณ์ที่ 2 “ครูสอนแทน”

ณ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในช่วงโมงเรียนวิชาศิลปะซึ่งนักเรียนต้องเรียนกับ
คุณครูชินตา คุณครูคนสวยและใจดี นักเรียนต่างพากันเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนและในวันนี้
ทุกคนกลับสังเกตเห็นความผิดปกติเมื่อเวลาผ่านไป 10 นาทีแต่คุณครูยังไม่มาสอน และในทันใด
นั่นเองครูสุชวสันต์ คุณครูพลະเดินเข้ามาในห้องและบอกว่าคุณครูชินตา ติดประชุมด่วนโดยครู
สุชวสันต์ จะเป็นคนสอนแทน แล้วนักเรียนจะทำอย่างไร

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”

ใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่งบทละครจากสถานการณ์ที่กำหนดให้และฝึกซ้อมการแสดง
บทบาทสมมติ ภายในเวลา 15 นาที

สถานการณ์ที่ 3 “รู้จักเพื่อนใหม่”

เมื่อลิซ่าไปเข้าค่ายพักแรม ลูกเสือและยุวกาชาดกับโรงเรียนแบบพักค้างเป็นเวลา 3 คืน
2 วัน ในระหว่างการจัดหน่วยสีของยุวกาชาดจะต้องมีการจัดใหม่เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักกับเพื่อน
ต่างห้องและต้องพักด้วยกันแล้วลิซ่าจะทำอย่างไร

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”

ใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่งบทละครจากสถานการณ์ที่กำหนดให้และฝึกซ้อมการแสดง
บทบาทสมมติ ภายในเวลา 15 นาที

สถานการณ์ที่ 4 “ลืมการบ้าน”

จีซูเป็นเด็กที่เรียนเก่งและมีความรับผิดชอบมากเขาไม่เคยลืมส่งการบ้านเลย เขาสอบได้
ที่ 1 ตั้งแต่เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ซึ่งตอนนี้เขาเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แล้ว แล้ววันหนึ่งเมื่อจีซูมาถึงโรงเรียนและเขาจะหยิบการบ้านมาส่งครูเหมือนดังเช่นทุกวัน แต่
วันนี้จีซูหาการบ้านไม่เจอแล้วจีซูจะทำอย่างไร

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”

ใบงาน “สถานการณ์บทบาทสมมติ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่งบทละครจากสถานการณ์ที่กำหนดให้และฝึกซ้อมการแสดง
บทบาทสมมติ ภายในเวลา 15 นาที

สถานการณ์ที่ 5 “ย้ายโรงเรียน”

โรเซ่เป็นเด็กสาวผู้น่ารัก นิสัยดี ติดเพื่อนและไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง อยู่มาวันหนึ่งแม่
เดินมาบอกโรเซ่ว่า เพราะสถานการณ์โควิด 19 พ่อและแม่จะต้องย้ายไปทำงานที่ต่างจังหวัดซึ่ง
หมายความว่าทุกคนต้องย้ายตามแม่ไปด้วยแล้วโรเซ่จะทำอย่างไร

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีดังนี้

ประเด็นที่ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน
การคิดวิเคราะห์	2 คะแนน = มีการจับประเด็นสำคัญ ขยายความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ และสรุปความคิดรวบยอดได้ดี 1 คะแนน = มีการจับประเด็นสำคัญได้น้อย
การเขียนข้อความ	2 คะแนน = เขียนข้อความได้ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรงประเด็นและ เข้าใจง่าย 1 คะแนน = เขียนข้อความได้น้อย ไม่ตรงประเด็น
ความคิดสร้างสรรค์	2 คะแนน = ผลงานมีรูปแบบน่าสนใจ มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด 1 คะแนน = ผลงานมีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดน้อยมาก
ประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้	2 คะแนน = สามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม 1 คะแนน = สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อยมาก
ความสมบูรณ์ของผลงาน	2 คะแนน = มีผลงานครบทุกหัวข้อที่กำหนด เป็นระเบียบเรียบร้อย ระบายสี และตกแต่งได้สวยงาม 1 คะแนน = มีผลงานครบทุกหัวข้อที่กำหนด แต่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

เกณฑ์การแปลผล

เกณฑ์การแปลผลจากคะแนนใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีดังนี้ (เรณู พินิจการ.2545 : 28)

- 9 – 10 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด
- 7 – 8 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก
- 5 – 6 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 3 – 4 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย
- 1 – 2 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ชุดที่ 6 เรื่อง “การเสริมสร้างการปรับเปลี่ยน”

“การเสริมสร้างความสามารถด้านการปรับเปลี่ยน”

การปรับเปลี่ยน (Shift) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่และยอมรับได้กับสถานการณ์ที่แตกต่างจากเดิม โดยการไม่ยึดติดอยู่กับสถานการณ์ หรือปัญหาจนทำให้เกิดผลกระทบด้านลบ มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาด้วยการยอมรับได้กับความแตกต่างหลากหลายของวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่ การย้ายโรงเรียน การปรับเปลี่ยนกิจวัตรประจำวัน การทำความรู้จักกับเพื่อนและสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ

การปรับสภาพแวดล้อม การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเรื่องการลดความต้องการเพื่อเพิ่มทักษะการปรับเปลี่ยน ได้แก่ การลดความแปลกใหม่ การปรับปรุงธรรมชาติของงาน ติกรอบสถานการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มระดับการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน

การฝึกทักษะ สามารถนำเทคนิคการฝึกทักษะการปรับเปลี่ยนไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ดังนี้ คือ การทำความรู้จักกับการปรับเปลี่ยนเพื่อช่วยให้เข้าใจว่าการไม่ปรับเปลี่ยนคืออะไร, การรู้ว่าเมื่อใดที่นักเรียนควรรู้จักการปรับเปลี่ยน, การจินตนาการถึงสถานการณ์ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้น และฝึกซ้อมอยู่กับสถานการณ์ที่จินตนาการนั้นจนเกิดเป็นการกำหนดจิต เมื่อสถานการณ์จริงไม่สอดคล้องกับการกำหนดจิตผลลัพธ์ที่ได้จึงเป็นความสับสน ความหงุดหงิด ความโกรธ หรือ ความคับข้องใจ ถ้านักเรียนรู้ว่าตนเองขาดความสามารถในการปรับเปลี่ยน ให้นักเรียนรู้จักวิธีการรับมือเพื่อจัดการกับอารมณ์และสถานการณ์ โดยการสร้างแบบจำลอง การฝึกฝน การป้อนกลับ และมีลักษณะทั่วไปอย่างแท้จริง เพื่อเตือนให้นักเรียนใช้วิธีการที่เหมาะสมจนเป็นนิสัย วิธีการรับมือ

การวางเงื่อนไขความสำเร็จ ทำได้โดยเพิ่มการเปลี่ยนแปลงให้กับตารางเวลาส่วนตัวของตนเอง โดยเริ่มต้น จากการทำเป็นกิจกรรมเสริมพร้อมการได้รับสัญญาณเตือนอาจจะเป็นจากผู้ปกครอง หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ จนกระทั่งนักเรียนเริ่มปรับตัวได้โดยไม่ต้องเตือนและฝึกการปรับเปลี่ยนไปที่ละเล็กทีละน้อย

บรรณานุกรม

ฐาปณีย์ แสงสว่าง. (2559). ความสามารถคิดบริหารจัดการตน : แบบวัดและแนวทางการพัฒนาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาตรีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ชุดที่ 9

เรื่อง “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม”

ชื่อเรื่อง “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม”

เทคนิค / วิธีการ

- ปรับสภาพแวดล้อมด้วยการประยุกต์ใช้ ทฤษฎี Marshmallow (Marshmallow Test) กิจกรรม “อดเบรี้ยว ไว้กินหวาน”
- การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติกิจกรรม “ร้อง เดิน เล่น หยุด”
- การวางแผนไขว่คว้าความสำเร็จ

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม
2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม
3. เพื่อให้นักเรียนมีเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน
2. คู่มือครู
3. คู่มือนักเรียน
4. สื่อการสอน

คำชี้แจง

การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา ชุดที่ 9 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม” ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง จัดทำขึ้นเพื่อ

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม

2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม

3. เพื่อให้นักเรียนมีเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม

ดังนั้น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจชุดกิจกรรมชุดนี้เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจ คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การสอนกิจกรรม

2.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา ชุดที่ 3 เรื่อง องค์ประกอบเกี่ยวกับการกำกับพฤติกรรม โดยใช้เทคนิค / วิธีการ

- ปรับสภาพแวดล้อมด้วยการประยุกต์ใช้ ทฤษฎี Marshmallow (Marshmallow Test) กิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน”

- การสอนทักษะ การฝึกปฏิบัติกิจกรรม “ร้อง เต็ม เล่น หยุด”

- การวางเงื่อนไขความสำเร็จ

3. บทบาทของครู

3.1 ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจ ศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียด ศึกษาชุดกิจกรรม แผนการจัดการเรียนรู้อย่างรอบคอบ เพื่อการนำไปใช้ที่ถูกต้อง แม่นยำและเกิดประสิทธิผลแก่นักเรียน

3.2 ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดกิจกรรมและขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องเดินดูการทำงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดหรือกลุ่มใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือจนปัญหาเหล่านั้นคลี่คลาย หากมีนักเรียน

คนใดทำงานซ้ำจนเกินไป ครูควรนำออกมาทำกิจกรรมนั้นเป็นพิเศษหรือหากิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนที่เรียนซ้ำ

3.3 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ชุดที่ 9 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม” ตามลำดับ ดังนี้

3.3.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียนและทบทวนเนื้อหาในครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการเสริมสร้างการตรวจสอบตนเอง

3.3.2 ครูอธิบายวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการทำกิจกรรมในครั้งนี้

3.3.3 ครูให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วนำกระดาษที่คลุมด้วยผ้าขาวมาวางไว้กลุ่มละ 1 ertas

3.3.4 ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “อดเบรี้ยว ไว้กินหวาน” โดยกติกาในการทำกิจกรรมคือ ห้ามนักเรียนทุกคนในกลุ่มแอบเปิดดูขนมในertasที่วางไว้ในกลุ่มของตนเองจนกว่าครูจะบอกให้สามารถเปิดดูได้ ถ้าหากกลุ่มใดสามารถยับยั้งความต้องการอยากรู้ อยากเห็น ว่าในertasเป็นขนมอะไรได้จนครูอนุญาตให้เปิดจะได้รับขนมเพิ่มเป็น 5 เท่า แต่ถ้ากลุ่มใดที่มีสมาชิกเปิดดูก่อนจะโดนยึดขนมทั้งหมด

3.3.5 ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ร้อง เต็ม เล่น หยุด” โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่งของครู โดย

- เมื่อครูสั่งว่า “ร้อง” ให้นักเรียนร้องเพลงที่นักเรียนชื่นชอบ
- เมื่อครูสั่งว่า “เต็ม” ให้นักเรียนเต็ม โดยครูเปิดเพลงให้เต็ม
- เมื่อครูสั่งว่า “เล่น” ให้นักเรียนเล่นกับเพื่อนตามที่ตนเองต้องการจะเล่น

เล่น

- เมื่อครูสั่งว่า “หยุด” ให้นักเรียนหยุดทุกกิจกรรมแล้วกลับมานั่งที่ของตัวเองด้วยความสงบ

3.3.6 ครูถามนักเรียนเมื่อจบกิจกรรมถึงความรู้สึกหลังจากได้ทำกิจกรรมเป็นจำนวน 3 รอบว่า

- นักเรียนชื่นชอบกิจกรรมใดมากที่สุด
- นักเรียนสามารถทำกิจกรรมใดได้อย่างสบายใจที่สุด
- นักเรียนทำกิจกรรมใดได้สนุกสนานที่สุด

- กิจกรรมใดที่นักเรียนทำได้ยากที่สุด
- เมื่อครูสั่งให้ “หยุด” ยังมีความรู้สึกอยากทำกิจกรรมใดต่อหรือไม่

3.3.7 ครูสรุปให้นักเรียนเห็นว่าถ้านักเรียนสามารถหยุดความต้องการอยากร้องเล่น เต็ม และหยุดนั่งอยู่กับที่ของตนเองตามคำสั่งของครูได้ หมายความว่านักเรียนมีความสามารถควบคุม ยับยั้งและหยุดแสดงพฤติกรรมด้านลบในเวลาที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนสามารถทำตามกฎ กติกา และมารยาทของสังคมรวมทั้งการยับยั้งความอยากจากสิ่งยั่วยุจากสังคมในทางที่ไม่ดีได้

3.3.8 ครูให้นักเรียนตรวจสอบการทำกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” โดยให้แต่ละกลุ่มตรวจสอบดูภาคชนมว่ายังอยู่ในสภาพเดิมหรือไม่ อย่างไร โดย

- นักเรียนกลุ่มใดที่ไม่มีใครแอบเปิดดูขนมในภาตและภาคชนมยังอยู่ในสภาพเดิมครูอนุญาตให้เปิดผ่ากลุ่มภาคชนมออกและเพิ่มขนมให้อีก 5 เท่า
- แต่ถ้านักเรียนกลุ่มใดมีคนแอบเปิดดูขนมในภาตและภาคชนมไม่อยู่ในสภาพเดิมครูไม่อนุญาตให้เปิดผ่ากลุ่มภาคและยกภาคชนมออกไป
- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปผลการทำกิจกรรมของกลุ่มตนเองว่าเพื่อนในกลุ่มสามารถยับยั้งพฤติกรรมของตนเองได้หรือไม่อย่างไร และผลจากการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างไร

3.3.9 ครูแนะนำเรื่องการยับยั้งพฤติกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎ กติกา และมารยาทของสังคมรวมทั้งการยับยั้งความอยากจากสิ่งยั่วยุจากสังคมในทางที่ไม่ดีได้ โดยครูแจกใบความรู้เรื่อง “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม” แล้วอธิบายให้ความรู้ในการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม ตามใบความรู้ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกแสดงออกที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ โดยมีวิธีการที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

3.3.10 ครูสอบถามนักเรียนว่าจากการทำกิจกรรมทำให้นักเรียนได้เห็นการยับยั้งพฤติกรรมความอยากของตนเองอย่างไรบ้างและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย

3.3.11 ครูให้คำแนะนำกับนักเรียนว่าการที่เรารู้จักการยับยั้งพฤติกรรมจะทำให้ นักเรียนสามารถคิดอย่างรอบคอบก่อนลงมือกระทำและยืดเวลาการตอบสนองเพื่อให้มีเวลาประเมินสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจมีผลกระทบด้านลบต่อตนเองและผู้อื่น โดยควบคุม ยับยั้งและหยุดแสดงพฤติกรรมด้านลบในเวลาที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ได้แก่ การหยุดคิดก่อน

ทำ หยุดพฤติกรรมที่รบกวนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การควบคุมความคิดให้มีสมาธิจดจ่อในเรื่องที่กำลังทำ

3.3.12 ครูให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม ว่าได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง

3.3.13 ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมและแนะนำให้นักเรียนต้องมีความเสมอต้นเสมอปลายในช่วงแรกเพื่อสร้างนิสัย

3.3.14 ครูกล่าวขอชื่นชมนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ทั้ง 9 ครั้งเป็นอย่างดี

3.3.15 ครูกล่าวปิดกิจกรรมการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

4. สิ่งที่ต้องเตรียม

- 4.1 กิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน”
- 4.2 กิจกรรม “ร้อง เล่น เล่น หยุด”
- 4.3 ใบงานกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน”
- 4.4 ใบความรู้ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม”

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้าง การคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ประถมศึกษา ชุดที่ 9 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม” ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อ เตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

1. สารสำคัญ

การยับยั้งพฤติกรรม เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สามารถควบคุมความต้องการของตนเองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถถ่วงนกรองความคิดและแรงใจต่าง ๆ จนต้านหรือยับยั้งสิ่งยั่วยุ ความว้าวุ่น หรือ ความเคยชินต่าง ๆ ได้ คิดก่อนแล้วจึงทำ หรือ พุดกำกับควบคุมพฤติกรรมตนเองได้ในกาลเทศะที่เหมาะสม จะช่วยให้เราั้งใจ เลือกตัดสินใจว่าสิ่งใดควร ไม่ควร สิ่งใดสำคัญกว่า และกำกับการกระทำตัวเองได้ ช่วยป้องกันเราจากการเป็นสัตว์โลกที่มีแต่สัญชาตญาณและทำทุกอย่างตามที่ยาก โดยไม่คิดอะไรช่วยให้เราพุดในสิ่งที่ควรพุด ทำในสิ่งที่ควรทำ และเมื่อเกิดอารมณ์โกรธเกรี้ยว เว่าร้อน หงุดหงิด ก็ช่วยให้เราคูมตนเองได้ แม้เมื่อมีความวุ่นวายใจก็ละวางได้ ไม่ตามใจตามอารมณ์ตัวเองจนสามารถทำกรางานต่าง ๆ ที่ควรทำได้สำเร็จลุล่วง การศึกษาเรื่อง “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม” ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ การฝึกฝนทักษะ เป็นผลให้นักเรียนเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการยับยั้งพฤติกรรมที่ถูกต้องนำไปสู่ความสำเร็จในด้านวิชาการ และทักษะชีวิตของนักเรียน

2. จุดประสงค์

- 2.1 เพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม
- 2.2 เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม
- 2.3 เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม

3. สารการเรียนรู้

การยับยั้งพฤติกรรม (Inhibitory control) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคิดอย่างรอบคอบก่อนลงมือกระทำและยืดเวลาการตอบสนองเพื่อให้มีเวลาประเมินสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจมีผลกระทบด้านลบต่อตนเองและผู้อื่น โดยควบคุม ยับยั้งและหยุดแสดงพฤติกรรมด้านลบในเวลาที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ได้แก่ การหยุดคิดก่อนทำ หยุดพฤติกรรมที่รบกวนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การควบคุมความคิดให้มีสมาธิจดจ่อในเรื่องที่กำลังทำ

4. ขั้นตอนการสอนกิจกรรม

4.1 นำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียนและทบทวนเนื้อหาในครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการเสริมสร้างการตรวจสอบตนเอง

4.1.2 ครูอธิบายวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการทำกิจกรรมในครั้งนี้

4.1.3 ครูให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วนำกระดาษที่คลุมด้วยผ้าขาวมาวางไว้กลุ่มละ 1 ถาด

4.1.4 ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” โดยกติกาในการทำกิจกรรมคือ ห้ามนักเรียนทุกคนในกลุ่มแอบเปิดดูขนมในถาดที่วางไว้ในกลุ่มของตนเองจนกว่าครูจะบอกให้สามารถเปิดดูได้ ถ้าหากกลุ่มใดสามารถยับยั้งความต้องการอยากรู้ อยากเห็นว่าในถาดเป็นขนมอะไรได้จนครูอนุญาตให้เปิดจะได้รับขนมเพิ่มเป็น 5 เท่า แต่ถ้ากลุ่มใดที่มีสมาชิกเปิดดูก่อนจะโดนยึดขนมทั้งหมด

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ร้อง เต้น เล่น หยุด” โดยให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครู โดย

- เมื่อครูสั่งว่า “ร้อง” ให้นักเรียนร้องเพลงที่นักเรียนชื่นชอบ
- เมื่อครูสั่งว่า “เต้น” ให้นักเรียนเต้น โดยครูเปิดเพลงให้เต้น
- เมื่อครูสั่งว่า “เล่น” ให้นักเรียนเล่นกับเพื่อนตามที่ตนเองต้องการจะ

เล่น

- เมื่อครูสั่งว่า “หยุด” ให้นักเรียนหยุดทุกกิจกรรมแล้วกลับมานั่งที่ของตัวเองด้วยความสงบ

4.2.2 เมื่อจบกิจกรรมครูถามนักเรียนถึงความรู้สึกหลังจากได้ทำกิจกรรมเป็นจำนวน 3 รอบว่า

- นักเรียนชื่นชอบกิจกรรมใดมากที่สุด
- นักเรียนสามารถทำกิจกรรมใดได้อย่างสบายใจที่สุด
- นักเรียนทำกิจกรรมใดได้สนุกสนานที่สุด
- กิจกรรมใดที่นักเรียนทำได้ยากที่สุด
- เมื่อครูสั่งให้ “หยุด” ยังมีความรู้สึกอยากทำกิจกรรมใดต่อหรือไม่

4.2.3 ครูสุปรึให้นักเรียนเห็นว่าถ้านักเรียนสามารถหยุดความต้องการอยากวิ่งเล่น เต็ม และหยุดนั่งอยู่กับที่ของตนเองตามคำสั่งของครูได้ หมายความว่านักเรียนมีความสามารถควบคุม ยับยั้งและหยุดแสดงพฤติกรรมด้านลบในเวลาที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนสามารถทำตามกฎ กติกา และมารยาทของสังคมรวมทั้งการยับยั้งความอยากจากสิ่งยั่วยุจากสังคมในทางที่ไม่ดีได้

4.2.4 ครูให้นักเรียนตรวจสอบการทำกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” โดยให้แต่ละกลุ่มตรวจสอบดูสถานะของสมาชิกในสภาพเดิมหรือไม่ อย่างไร โดย

- นักเรียนกลุ่มใดที่ไม่มีใครแอบเปิดดูขนมในถาดและถาดขนมยังอยู่ในสภาพเดิมครูอนุญาตให้เปิดผ้าคลุมถาดขนมออกและเพิ่มขนมให้อีก 5 เท่า
- แต่ถ้านักเรียนกลุ่มใดมีคนแอบเปิดดูขนมในถาดและถาดขนมไม่อยู่ในสภาพเดิมครูไม่อนุญาตให้เปิดผ้าคลุมถาดและยกถาดขนมออกไป
- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปผลการทำกิจกรรมของกลุ่มตนเองว่าเพื่อนในกลุ่มสามารถยับยั้งพฤติกรรมของตนเองได้หรือไม่อย่างไร และผลจากการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างไร และสำรวจการยับยั้งพฤติกรรมของตนเอง

4.2.5 ครูแนะนำเรื่องการยับยั้งพฤติกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎ กติกา และมารยาทของสังคมรวมทั้งการยับยั้งความอยากจากสิ่งยั่วยุจากสังคมในทางที่ไม่ดี ได้ โดยครูแจกใบความรู้เรื่อง “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม” แล้วอธิบายให้ความรู้ในการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม ตามใบความรู้ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกแสดงออกที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ โดยมีวิธีการที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

4.2.6 ครูสอบถามนักเรียนว่าจากการทำกิจกรรมทำให้นักเรียนได้เห็นการยับยั้งพฤติกรรมความอยากของตนเองอย่างไรบ้างและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย

4.2.7 ครูให้คำแนะนำกับนักเรียนว่าการที่เรารู้จักการยับยั้งพฤติกรรมจะทำให้ นักเรียนสามารถติดอย่างรอบคอบก่อนลงมือกระทำและยืดเวลาการตอบสนองเพื่อให้มีเวลาประเมินสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจมีผลกระทบด้านลบต่อตนเองและผู้อื่น โดยควบคุม ยับยั้งและหยุดแสดงพฤติกรรมด้านลบในเวลาที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ได้แก่ การหยุดคิดก่อน

ทำ หยุดพฤติกรรมที่รบกวนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การควบคุมความคิดให้มีสมาธิจดจ่อในเรื่องที่กำลังทำ

4.3 ชั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม ว่าได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง

4.3.2 ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมและแนะนำให้นักเรียนต้องมีความเสมอต้นเสมอปลายในช่วงแรกเพื่อสร้างนิสัย

4.3.3 ครูกล่าวขอขอบใจนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรม การเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ทั้ง 9 ครั้งเป็นอย่างดี

4.3.4 ครูกล่าวปิดกิจกรรมการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

5. การวัดและประเมินผล

5.1 ใบงานกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน”

6. แหล่งการเรียนรู้

6.1 ใบความรู้ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม”

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 กิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน”

7.2 กิจกรรม “ร้อง เต็ม เล่น หยุด”

7.3 ใบงานกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน”

7.4 ใบความรู้ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม”

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ชุดที่ 9 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม” ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติดังนี้

1. นักเรียนกล่าวทักทายครูและทบทวนเนื้อหาในครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการเสริมสร้างการตรวจสอบตนเอง
2. นักเรียนรับฟังวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการทำกิจกรรมในครั้งนี้
3. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วนำกระดาษขมิ้นที่คลุมด้วยผ้าขาวมาวางไว้กลุ่มละ 1 ถาด
4. นักเรียนทำกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” โดยกติกาในการทำกิจกรรมคือ ห้ามนักเรียนทุกคนในกลุ่มแอบเปิดดูขมิ้นในถาดที่วางไว้ในกลุ่มของตนเองจนกว่าครูจะบอกให้สามารถเปิดดูได้ ถ้าหากกลุ่มใดสามารถยับยั้งความต้องการอยากรู้ อยากเห็น ว่าในถาดเป็นขนมอะไรได้จนครูอนุญาตให้เปิดจะได้รับขนมเพิ่มเป็น 5 เท่า แต่ถ้ากลุ่มใดที่มีสมาชิกเปิดดูก่อนจะโดนยึดขนมทั้งหมด
5. นักเรียนทำกิจกรรม “ร้อง เต้น เล่น หยุด” โดยให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครู โดย
  - เมื่อครูสั่งว่า “ร้อง” ให้นักเรียนร้องเพลงที่นักเรียนชื่นชอบ
  - เมื่อครูสั่งว่า “เต้น” ให้นักเรียนเต้น โดยครูเปิดเพลงให้เต้น
  - เมื่อครูสั่งว่า “เล่น” ให้นักเรียนเล่นกับเพื่อนตามที่ตนเองต้องการจะเล่น
  - เมื่อครูสั่งว่า “หยุด” ให้นักเรียนหยุดทุกกิจกรรมแล้วกลับมานั่งที่ของตัวเองด้วยความสงบ
6. นักเรียนตอบคำถามเมื่อจบกิจกรรมถึงความรู้สึกหลังจากได้ทำกิจกรรมเป็นจำนวน 3 รอบว่า
  - นักเรียนชื่นชอบกิจกรรมใดมากที่สุด
  - นักเรียนสามารถทำกิจกรรมใดได้อย่างสบายใจที่สุด
  - นักเรียนทำกิจกรรมใดได้สนุกสนานที่สุด

- กิจกรรมใดที่นักเรียนทำได้ยากที่สุด
- เมื่อครูสั่งให้ “หยุด” ยังมีความรู้สึกอยากทำกิจกรรมใดต่อหรือไม่

7. นักเรียนและครูสรุปความเห็นร่วมกันว่าถ้านักเรียนสามารถหยุดความต้องการอยากวิ่ง เล่น เต้น และหยุดนั่งอยู่กับที่ของตนเองตามคำสั่งของครูได้ หมายความว่านักเรียนมีความสามารถควบคุม ยับยั้งและหยุดแสดงพฤติกรรมด้านลบในเวลาที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนสามารถทำตามกฎ กติกา และมารยาทของสังคมรวมทั้งการยับยั้งความอยากจากสิ่งยั่วยุจากสังคมในทางที่ไม่ดีได้

8. นักเรียนตรวจสอบการทำกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” โดยให้แต่ละกลุ่มตรวจสอบดูสถานะว่ายังอยู่ในสภาพเดิมหรือไม่ อย่างไร โดย

- นักเรียนกลุ่มใดที่ไม่มีใครแอบเปิดดูขนมในถาดและถาดขนมยังอยู่ในสภาพเดิมครูอนุญาตให้เปิดฝ้าคลุมถาดขนมออกและเพิ่มขนมให้อีก 5 เท่า

- แต่ถ้านักเรียนกลุ่มใดมีคนแอบเปิดดูขนมในถาดและถาดขนมไม่อยู่ในสภาพเดิมครูไม่อนุญาตให้เปิดฝ้าคลุมถาดและยกถาดขนมออกไป

- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปผลการทำกิจกรรมของกลุ่มตนเองว่าเพื่อนในกลุ่มสามารถยับยั้งพฤติกรรมของตนเองได้หรือไม่อย่างไร และผลจากการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างไร รวมทั้งสำรวจความสามารถในการยับยั้งพฤติกรรมของตนเอง

9. นักเรียนฟังครูแนะนำเรื่องการยับยั้งพฤติกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎ กติกา และมารยาทของสังคมรวมทั้งการยับยั้งความอยากจากสิ่งยั่วยุจากสังคมในทางที่ไม่ดีได้ โดยครูแจกใบความรู้เรื่อง “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม” แล้วอธิบายให้ความรู้ในการเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม ตามใบความรู้ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกแสดงออกที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ โดยมีวิธีการที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

10. นักเรียนตอบคำถามครูว่าจากการทำกิจกรรมทำให้นักเรียนได้เห็นการยับยั้งพฤติกรรมความอยากของตนเองอย่างไรบ้างและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย

11. นักเรียนฟังครูแนะนำว่าการที่เรารู้จักการยับยั้งพฤติกรรมจะทำให้นักเรียนสามารถคิดอย่างรอบคอบก่อนลงมือกระทำและยืดเวลาการตอบสนองเพื่อให้มีเวลาประเมินสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจมีผลกระทบด้านลบต่อตนเองและผู้อื่น โดยควบคุม ยับยั้งและ

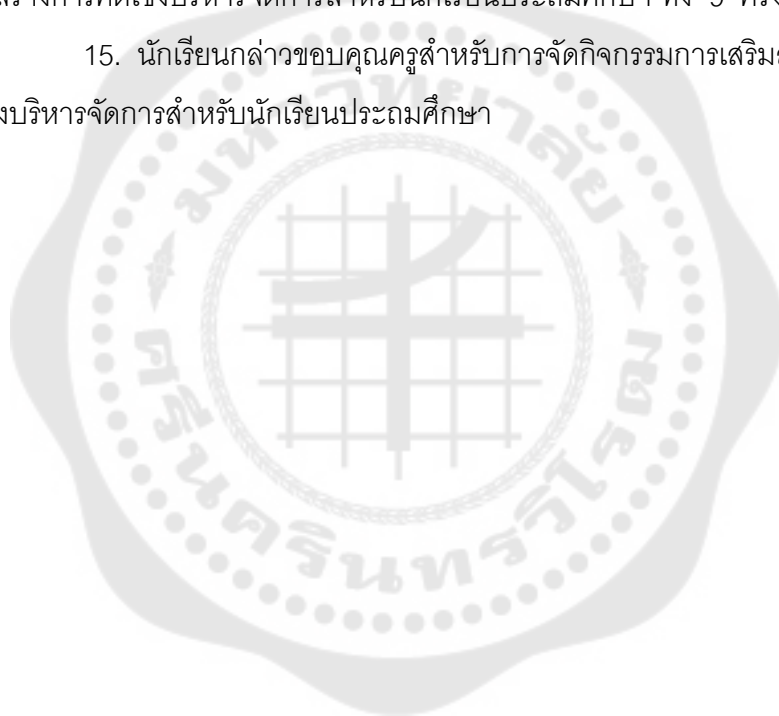
หยุดแสดงพฤติกรรมด้านลบในเวลาที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ได้แก่ การหยุดคิดก่อนทำ หยุดพฤติกรรมที่รบกวนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การควบคุมความคิดให้มีสมาธิจดจ่อในสิ่งที่กำลังทำ

12. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม ว่าได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง

13. นักเรียนรับฟังคำชมเชยจากครูที่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมและแนะนำให้นักเรียนต้องมีความเสมอต้นเสมอปลายในช่วงแรกเพื่อสร้างนิสัย

14. นักเรียนรับฟังครูกล่าวขอให้นักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ทั้ง 9 ครั้งเป็นอย่างดี

15. นักเรียนกล่าวขอบคุณครูสำหรับการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

**ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 9 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม”**

ใบงานกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน”

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลการทำกิจกรรมของกลุ่มตนเองว่าเพื่อนในกลุ่มสามารถยับยั้งพฤติกรรมของตนเองได้หรือไม่อย่างไร และผลจากการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างไร

ขั้นตอน	ลักษณะภาคขนมก่อน ปฏิบัติกิจกรรม	ลักษณะภาคขนมหลัง ปฏิบัติกิจกรรม
ขั้นเตรียม		
ขั้นระหว่างทำ กิจกรรม “ร้อง เต้น เล่น หยุด”		
ขั้นสรุปผล		

ความสามารถในการยับยั้งพฤติกรรมของเพื่อนในกลุ่ม

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีดังนี้

ประเด็นที่ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน
การคิดวิเคราะห์	2 คะแนน = มีการจับประเด็นสำคัญ ขยายความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ และสรุปความคิดรวบยอดได้ดี 1 คะแนน = มีการจับประเด็นสำคัญได้น้อย
การเขียนข้อความ	2 คะแนน = เขียนข้อความได้ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรงประเด็นและ เข้าใจง่าย 1 คะแนน = เขียนข้อความได้น้อย ไม่ตรงประเด็น
ความคิดสร้างสรรค์	2 คะแนน = ผลงานมีรูปแบบน่าสนใจ มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด 1 คะแนน = ผลงานมีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดน้อยมาก
ประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้	2 คะแนน = สามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม 1 คะแนน = สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อยมาก
ความสมบูรณ์ของผลงาน	2 คะแนน = มีผลงานครบทุกหัวข้อที่กำหนด เป็นระเบียบเรียบร้อย ระบายสี และตกแต่งได้สวยงาม 1 คะแนน = มีผลงานครบทุกหัวข้อที่กำหนด แต่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

เกณฑ์การแปลผล

เกณฑ์การแปลผลจากคะแนนใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีดังนี้ (เรณู พิณิจการ.2545 : 28)

- 9 – 10 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด
- 7 – 8 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก
- 5 – 6 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 3 – 4 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย
- 1 – 2 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 9 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม”

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานกิจกรรม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน”

คำชี้แจง ให้สำรวจความสามารถยับยั้งพฤติกรรมของตนเองตามหัวข้อที่กำหนดให้

วัน เดือน ปี	การยับยั้งพฤติกรรม	เหตุการณ์	ผลการปฏิบัติ		
			1	2	3
	การคิดก่อนลงมือทำสิ่งต่าง ๆ				
	การคิดถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นก่อนลงมือทำ				
	ความสามารถในการห้ามใจตนเองได้				
	การทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างระมัดระวัง				
	การไม่พูดแทรกผู้อื่น				
	การไม่พูดคุยกับเพื่อนขณะทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน				
	การไม่ส่งเสียงดังในห้องเรียน				
	การเริ่มต้นทำงานหลังจากที่ครูอนุญาต				

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติ

1	หมายถึง	พอใช้
2	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	ดีมาก

**ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างการคิดเชิงบริหารจัดการ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
ชุดที่ 9 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ “การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม”**

“การเสริมสร้างการยับยั้งพฤติกรรม”

การยับยั้งพฤติกรรม (Inhibitory control) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคิดอย่างรอบคอบก่อนลงมือกระทำและยืดเวลาการตอบสนองเพื่อให้มีเวลาประเมินสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น โดยควบคุม ยับยั้งและหยุดแสดงพฤติกรรมด้านลบในเวลาที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ได้แก่ การหยุดคิดก่อนทำ หยุดพฤติกรรมที่รบกวนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การควบคุมความคิดให้มีสมาธิจดจ่อในสิ่งที่กำลังทำ

การปรับสภาพแวดล้อม วิธีการที่ออกแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการยับยั้งการตอบสนอง ดังนี้ การจำกัดการเข้าถึงสถานที่ที่เป็นปัญหาสำหรับตนเอง การเพิ่มการควบคุมดูแลให้มากขึ้นโดยผู้ปกครองและครูร่วมมือกันในการปรับสภาพแวดล้อม การพยายามเตือนความจำของตนเองเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรม การควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

การฝึกทักษะ มุ่งประเด็นที่วิธีการฝึกทักษะการยับยั้งการตอบสนอง โดยมีขั้นตอนดังนี้ ให้นักเรียนทำความเข้าใจถึงจุดประสงค์หรือเป้าหมายของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จได้มากตามเวลาที่ฝึกปฏิบัติ เมื่อนักเรียนมีความพร้อมในการใช้ทักษะนี้อย่างเป็นธรรมชาติ นักเรียนจะแสดงทักษะนี้ในทันที ในระยะเริ่มแรกของการฝึกนักเรียนทำให้ถูกต้อง การฝึกปฏิบัติให้ถูกต้องในทุก ๆ เวลา ด้วยตนเอง เช่น การฝึกเข้าคิว และรู้จักอดทนรอคอย การเคารพกฎกติกา การช่วยทำงานบ้าน การควบคุมการใช้โซเชียล การรู้จักคุณค่าในสิ่งต่าง ๆ การพูดขอขอบคุณและขอโทษบ่อย ๆ การนั่งสมาธิฝึกสติ

การวางเงื่อนไขความสำเร็จ เพื่อให้สามารถยับยั้งพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรปฏิบัติดังนี้ ควรเสริมแรงเป็นรางวัลที่ตนเองต้องการ การทบทวนกฎเกณฑ์และเป้าหมายของการฝึกปฏิบัติก่อนเริ่มปฏิบัติจริง บอกระดับการแสดงพฤติกรรม/ฝึกปฏิบัติของตนเอง เพื่อฝึกทักษะการประเมินตนเอง

บรรณานุกรม

ฐาปณีย์ แสงสว่าง. (2559). ความสามารถคิดบริหารจัดการตน : แบบวัดและแนวทางการพัฒนาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาตรีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางชิ่งตา นุชกระโทก
วัน เดือน ปี เกิด	27 ธันวาคม พ.ศ. 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดสุรินทร์
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2547 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พ.ศ. 2564 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	108/231 แขวงดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10250

